

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

26 MARS 1953.

26 MAART 1953.

PROJET DE LOI

sur les pensions de dédommagement aux victimes civiles de la guerre 1940-1945 et à leurs ayants droit.

WETSONTWERP

betreffende de herstelpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA RECONSTRUCTION (1).
PAR M. CHARLOTEAUX.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE WEDEROPBOUW (1). UITGEBRACHT
DOOR DE HEER CHARLOTEAUX.

MESDAMES, MESSIEURS.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

CONSIDERATIONS GENERALES.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN.

Le projet de loi sur les pensions de dédommagement aux victimes civiles de la guerre 1940-1945 fait disparaître, quant à son application à cette dernière guerre, l'arsenal de lois et arrêtés pris après la guerre 1914-1918 et rendus applicables par un arrêté des Secrétaires généraux du 20 septembre 1940 qui, nul de droit, fut cependant considéré, en vertu des arrêtés-lois du 5 mai 1944 et du 19 septembre 1945 et enfin de la loi du 1er avril 1948, comme temporairement valable.

Het wetsontwerp betreffende de herstelpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 doet, wat de toepassing er van op de jongste oorlog betreft, het arsenaal van wetten en besluiten verdwijnen die werden genomen na de oorlog 1914-1918 en in toepassing gebracht door een besluit van de Secretarissen-generaal van 20 September 1940, dat, alhoewel rechtegens nietig, nochtans krachtens de besluitwetten van 5 Mei 1944 en 19 September 1945 en, ten slotte, krachtens de wet van 1 April 1948 als tijdelijk geldig werd beschouwd.

Il y a lieu de signaler ici la loi du 1er juin 1949 qui a accordé, avec effet rétroactif au 1er janvier 1948, une indemnité d'attente aux invalides ainsi qu'aux veuves et orphelins de victimes civiles de la dernière guerre et celle du 18 juillet 1952 portant péréquation de certaines pensions.

Hier moet melding worden gemaakt van de wet van 1 Juni 1949 waarbij, met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1948, een wachtvergoeding werd verleend aan de invaliden alsmede aan de weduwen en wezen van de burgerlijke slachtoffers van de jongste oorlog, en deze van 18 Juli 1952 tot aanpassing van sommige pensioenen.

Tout en restant strictement objectif, il doit être signalé que le projet actuel, tel qu'il est présenté à la Chambre, apporte d'heureuses innovations et des améliorations fort sensibles au sort des victimes civiles de la guerre.

In alle objectiviteit moet vermeld worden dat dit ontwerp, zoals het aan de Kamer wordt voorgelegd, gelukkige wijzigingen en merkelijke verbeteringen aanbrengt in het lot der burgerlijke oorlogsslachtoffers.

(1) Composition de la Commission : M. Brunfaut, président; MM. Charlotiaux, Clerckx, Mme Fontaine-Van Hoof, MM. Gaspar, Gendebien, Junion, Kiebooms, Mellaerts, Piers, Supré, Verbaanderd, Verroken. — De Sweemer, Geldof, Mme Groesser-Schroyens, MM. Hossey, Namèche, Paque, Peeters (Justin), Sainte, Vinck. — Lefebvre (René), Rey.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heer Brunfaut, voorzitter; de heren Charlotiaux, Clerckx, Mevr. Fontaine-Van Hoof, de heren Gaspar, Gendebien, Junion, Kiebooms, Mellaerts, Piers, Supré, Verbaanderd, Verroken. — De Sweemer, Geldof, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Hossey, Namèche, Paque, Peeters (Justin), Sainte, Vinck. — Lefebvre (René), Rey.

Volr :

Zie :

411 (1950-1951) : Projet de loi.
509, 641 (1950-1951), 26, 215, 235, 237, 263, 281, 462, 467, 534 et 555 (1951-1952) : Amendements.

411 (1950-1951) : Wetsontwerp.
509, 641 (1950-1951), 26, 215, 235, 237, 263, 281, 462, 467, 534 en 555 (1951-1952) : Amendementen.

Sans doute, toutes les dispositions nouvelles ne seront pas admises sans critique, encore que le plus grand nombre seront accueillies avec faveur, mais tel qu'il est le projet apporte des satisfactions incontestables.

Il est indiscutable que de profonds bouleversements se sont produits dans la façon de conduire la guerre et, sauf les actes de barbarie et de cruauté féroce commis par les troupes allemandes en 1914, on peut dire qu'au cours de cette première guerre les victimes civiles étaient des victimes vraiment *accidentelles*.

Ce terme ne peut plus avoir la même signification actuellement dans l'atmosphère de guerre totale qui expose la population civile à des risques au moins égaux à ceux encourus par les forces combattantes.

Le grand nombre actuel de victimes civiles est significatif à cet égard puisqu'on peut estimer que 55,000 environ des demandeurs en pension ou indemnités se verront reconnaître la qualité de victimes civiles de la guerre.

La charge en sera certes lourde pour le pays, qui a incontestablement pour devoir d'apporter un soutien pécuniaire à toutes ces victimes. Elle nécessitera une contribution annuelle de l'ordre de 400,000,000 à 500,000,000 de francs, à quoi s'ajoutera la charge des pensions de la guerre 1914-1918.

Sous l'empire de la législation actuellement en vigueur, ne donne droit à indemnisation ou pension que le fait direct; en d'autres termes, il faut une étroite relation de cause à effet entre le fait de guerre et le dommage subi.

A raison des circonstances spéciales nées de la guerre, il est apparu que cette notion devait être étendue et certaines considérations fort judicieuses ont amené à créer une nouvelle notion en la matière, celle du *fait continu*. Elle trouve sa justification dans la circonstance notamment de la déportation et du réfractariat et elle s'explique par la mesure directe prise par l'occupant qui a placé en telle condition la future victime qu'on peut et doit dire que sans cette mesure, elle n'eût point subi de dommage.

Dans une mesure d'indemnisation relative, la faute même pénale et relativement grave de la victime ne lui fait point perdre complètement le bénéfice de la loi; c'est la notion de *la répression excessive* née à l'occasion même d'une contravention ou d'un délit commis par la victime et ayant entraîné des représailles hors de proportion.

Dans le domaine du calcul des pensions et indemnités, et notamment quant à l'établissement de la somme de base, les opinions sont plus partagées à l'égard du projet. Tel qu'il est, il établit une première distinction entre les victimes militaires et les victimes civiles de la guerre.

Cette base est plus élevée pour les premiers et cette différence se fonde pour les tenants et soutiens du projet sur le fait que la loi sur les pensions de réparation est une loi de reconnaissance nationale fondée sur un acte patriotique de la victime, alors que le projet soumis au Parlement est une loi de solidarité nationale fondée sur l'obligation pour les citoyens d'un même pays de venir en aide aux malheureuses victimes de la guerre.

Une autre distinction, diversement appréciée, est celle établie en fonction de l'état de revenu imposable des victimes elles-mêmes. Pour ceux qui retiennent la notion de solidarité, il apparaît que cette solidarité ne doit s'appliquer qu'en fonction des besoins de chacune des victimes.

Dans les commentaires de l'article 6, cette distinction est

Weliswaar zullen al de nieuwe bepalingen niet zonder kritiek aangenomen worden, alhoewel de meeste er van een gunstig onthaal zullen genieten, maar in zijn huidige vorm schenkt het ontwerp onbetwistbaar voldoening.

Het staat buiten kijf dat de wijze van oorlogvoering grondige wijzigingen heeft ondergaan. Indien men de barbaarse en ongemeen wrede handelingen die de Duitse troepen in 1914 hebben begaan uitzondert, mag men zeggen dat de burgerlijke slachtoffers tijdens die eerste oorlog werkelijk *toevallige* slachtoffers waren.

Dit woord kan thans niet meer dezelfde betekenis hebben, in de atmosfeer van een totale oorlog, waarin de burgerbevolking ten minste aan dezelfde gevaren is blootgesteld als de strijdkrachten.

In dit opzicht, is het grote aantal burgerlijke slachtoffers veelbetekenend: men mag zeggen dat aan ongeveer 55,000 aanvragers van een pensioen of van vergoedingen de hoedanigheid van burgerlijke oorlogsslachtoffers zal worden toegekend.

De last er van zal zeker zwaar zijn voor het land, dat onbetwistbaar tot plicht heeft al die slachtoffers financieel te steunen. Dit zal een jaarlijkse uitgave vergen van 400,000,000 tot 500,000,000 frank, waarbij dan nog de last dient gevoegd van de pensioenen van de oorlog 1914-1918.

Krachtens de thans geldende wetgeving geeft alleen de rechtstreekse handeling recht op herstel of pensioen; met andere woorden, er moet een rechtstreeks oorzakelijkheidsverband liggen tussen de oorlogshandeling en de geleden schade.

Wegens de bijzondere omstandigheden, die het gevolg zijn van de oorlog, bleek het dat dit begrip moest uitgebreid worden, en zekere zeer gepaste overwegingen hebben een nieuw begrip doen ontstaan: *doorlopende handeling*. Deze wordt o.m. gewettigd door de omstandigheid van de deportatie en van de werkweigerings, en ze wordt verklaard door de rechtstreekse maatregel genomen door de vijand die het toekomstig slachtoffer in zulke omstandigheden heeft geplaatst dat men kan en moet zeggen dat het slachtoffer, zonder die maatregel, geen schade zou geleden hebben.

In geval van maatregelen tot betrekkelijk herstel, verliest het slachtoffer niet geheel het voordeel van de wet wegens zijn zelfs strafrechtelijke en vrij ernstige schuld; dat is het begrip van de buitensporige repressie, dat ontstaan is naar aanleiding van een overtreding of misdrijf door het slachtoffer gepleegd, dat buitensporige vergeldingsmaatregelen heeft uitgelokt.

In zake berekening der pensioenen en vergoedingen en o.m. wat de vaststelling betreft van het basisbedrag, zijn de meningen over het ontwerp meer verdeeld. In zijn huidige vorm, maakt het een eerste onderscheid tussen de militaire en de burgerlijke oorlogsslachtoffers.

Die basis is hoger voor eerstgenoemden, en dat verschil berust, volgens de voorstanders en de verdedigers van het ontwerp, op het feit dat de wet op de vergoedingspensioenen een wet van nationale erkentelijkheid is, gegrond op een vaderlandslievende daad van het slachtoffer, terwijl het aan het Parlement voorgelegd ontwerp een wet van nationale solidariteit is, die gegrond is op de verplichting voor de burgers van éénzelfde land, de ongelukkige slachtoffers van de oorlog ter hulp te komen.

Een ander onderscheid, dat op uiteenlopende wijze wordt beoordeeld, is dit hetwelk gemaakt wordt volgens de belastbare inkomsten van de slachtoffers zelf. Zij die het begrip van de solidariteit aanvaarden, zijn van mening dat die solidariteit slechts mag worden toegepast in verhouding tot de behoeften van ieder slachtoffer.

In het commentaar op artikel 6 wordt dat onderscheid

déterminée de façon précise; trois catégories de victimes sont ainsi établies. Cette classification par catégories a pour conséquence de créer des différences fort sensibles puisque entre les plus privilégiés et ceux qui le sont le moins à raison de la loi, si nous prenons les exemples d'une invalidité de 30 et de 100 %, nous obtenons dans le premier exemple (30 %) : 6,640, 5,400 et 4,150 francs et dans le second exemple : 29,250, 23,630 et 18,010 francs.

Il faut toutefois signaler que selon le Département de la Reconstruction, 78 % des victimes bénéficieront du taux le plus avantageux, 10 % devant seulement bénéficier du taux le moins élevé.

Enfin, il y a lieu de signaler une majoration de 10 % des indemnités pour les victimes civiles qui pourront justifier des deux titres de réfractaire et de déporté.

Les indemnités sont également majorées, pour les amputés, d'une indemnité de 4,000 à 7,000 francs selon le taux d'invalidité dont ils sont atteints, et enfin, il est prévu une importante indemnité pour l'aide d'une tierce personne pour ceux qui sont incapables d'accomplir seuls les actes essentiels de la vie.

A l'heure actuelle il est extrêmement difficile pour certains ayants droit de justifier de la qualité de soutien de la victime et de ce fait le plus grand nombre de ceux-ci échouent dans leur demande. Ils ne devront plus supporter le fardeau de cette preuve.

Le droit à l'indemnité de l'ayant droit résultera désormais de son état personnel d'impécuniosité dûment déterminé par la loi. Si la victime avait atteint l'âge de 14 ans au moment du fait de guerre il suffit pour l'ayant droit que son revenu global envisagé pour l'assiette complémentaire personnelle n'excède pas le minimum exonéré de cet impôt au cours de l'année qui précède la demande.

On estime que cette innovation, fort avantageuse, majorera les indemnités pour cette catégorie de bénéficiaires de 15,000,000 à 45,000,000 de francs.

Il est intéressant de signaler que les ayants droit des travailleurs volontaires seront dédommagés, alors que le travailleur volontaire avant le 6 octobre 1942 n'y a point droit, tout en ajoutant que celui-ci peut bénéficier de certains droits en dehors de la présente loi, comme il est précisé dans les commentaires de ce rapport sous l'article 29.

La procédure, telle qu'elle a été adoptée par la Commission, est avantageuse pour les victimes quant au délai, aux règles de dépôt et de revision et en ce qui concerne les juridictions de premier et de second degré par le rétablissement d'un premier degré devant lequel la victime pourra toujours se défendre si elle n'est point satisfaite des conclusions du commissaire d'Etat.

Le projet de loi est une œuvre d'importance; il n'est point possible d'en résumer dans un très court exposé toutes les dispositions ni toutes les règles. Les considérations qui précèdent ne peuvent que souligner les principes de base et donner une vue d'ensemble, chacune des dispositions étant d'ailleurs commentées dans le rapport lors de l'examen des articles.

nauwkeurig bepaald. Er worden drie categorieën slachtoffers vastgesteld. Het gevolg van die indeling in categorieën is, dat merkelijke verschillen tot stand komen, vermits wij de volgende verschillen bekomen tussen de meest en de minst bevoorrechten van de wet, indien wij als voorbeelden nemen een invaliditeit van 30 % en een invaliditeit van 100 % : in het eerste geval (30 %) : 6,640, 5,400 en 4,150 frank en in het tweede geval : 29,250, 23,630 en 18,010 frank.

Nochtans moet er worden op gewezen dat het Departement van Wederopbouw berekend heeft dat 78 % van de slachtoffers het voordeligst bedrag zullen genieten tegenover 10 %, die het laagste bedrag zullen bekomen.

Ten slotte moet worden opgemerkt dat een verhoging met 10 % van de vergoedingen wordt toegestaan aan de slachtoffers die zich gelijktijdig op de hoedanigheid van werkweigeraar en van weggevoerde kunnen beroepen.

De vergoedingen worden eveneens ten voordele van de geamputeerden verhoogd met een bijslag van 4,000 tot 7,000 frank volgens hun invaliditeitspercentage, en ten slotte wordt een belangrijke vergoeding voorzien voor de hulp van een derde persoon voor hen, die onbekwaam zijn de essentiële levenshandelingen alleen te verrichten.

Thans valt het sommige rechthebbenden uiterst moeilijk te bewijzen dat het slachtoffer de hoedanigheid van steun had, en de aanvraag van de meesten onder hen wordt dan ook afgewezen. Voortaan hebben ze zulke bewijslast niet meer te leveren.

Het recht op vergoeding vloeit voortaan voort uit de behoorlijk bij de wet bepaalde persoonlijke staat van behoefte van de rechthebbende. Ingeval het slachtoffer de leeftijd van 14 jaar had bereikt op het ogenblik van de oorlogshandeling, volstaat het dat het totaal inkomen van de rechthebbende, waarop de aanvullende personele belasting berekend wordt, het van bedoelde belasting vrijgesteld minimum niet overschrijdt in de loop van het jaar, dat de aanvraag voorafgaat.

Men schat dat deze zeer voordelige nieuwigheid ten gevolge heeft dat de vergoedingen van 15,000,000 tot 45,000,000 frank worden verhoogd ten bate van deze categorie rechthebbenden.

Wij menen dat het niet zonder belang is er op te wijzen dat de rechtverkrijgenden van vrijwillige arbeiders vergoed zullen worden, terwijl hij, die vrijwillige arbeider was vóór 6 October 1942, geen aanspraak hierop kan maken; nochtans kan laatstgenoemde sommige rechten genieten die buiten deze wet vallen, zoals in dit verslag nader bepaald wordt in het commentaar op artikel 29.

De procedure welke door de Commissie werd aangenomen, is voordelig voor de slachtoffers wat de termijn, de regelen van indiening en van herziening betreft, en eveneens wat de rechtsorganen van eerste en tweede aanleg aangaat, ingevolge de wederinstelling van een eerste aanleg voor welke het slachtoffer zich steeds kan verdedigen ingeval het geen genoegen neemt met de besluiten van de Staatscommissaris.

Het wetsontwerp is een belangrijk werk; het ware niet mogelijk al de bepalingen en al de regelen er van in een zeer bondige uiteenzetting samen te vatten. In de voorafgaande beschouwingen kan alleen de nadruk worden gelegd op de hoofdbeginselen en een overzicht gegeven, daar elke bepaling trouwens in het verslag wordt behandeld naar aanleiding van het onderzoek der artikelen.

CHAPITRE PREMIER.

Des bénéficiaires et des conditions générales
du dédommagement.

Article premier.

Le texte de cet article repris au projet de loi a été profondément modifié par un nouveau texte proposé, sous forme d'amendement, par le Gouvernement.

Cet amendement tend à mieux préciser la notion du « fait dommageable » et du « dommage »; il détermine les liens de causalité qui doivent exister entre le fait de guerre et l'atteinte à l'intégrité physique et entre cette atteinte et le dommage.

Il faut que le fait de guerre ait été la cause immédiate, directe d'une atteinte à l'intégrité physique. Ce principe de base se retrouve dans la législation antérieure comme principe absolu ne supportant pas de dérogation.

Dans les dispositions du texte proposé, certaines dérogations à ce principe sont reprises dans le deuxième alinéa du § 1; on peut à la rigueur soutenir qu'il ne s'agit point là d'une véritable dérogation, mais bien plus d'une extension du principe nécessitée par les circonstances spéciales nées de la dernière guerre.

Il est incontestable que les mesures prises par l'ennemi ont placé nombre de nos concitoyens dans des situations particulièrement exposées qu'ils n'auraient point connues en dehors de l'application de ces mesures.

Aussi le lien se relâche-t-il quelque peu.

Lorsqu'une personne a été mobilisée de force dans l'armée allemande, elle peut avoir servi dans cette armée de 1942 à 1945 et le fait de guerre a ainsi duré trois ans.

Lorsqu'un homme de 16 à 35 ans a répondu à l'appel du Gouvernement en 1940 ou lorsqu'il s'agit d'un habitant d'une commune évacuée par ordre des autorités militaires, l'absence peut avoir duré des mois. Il s'agit à nouveau d'un fait de guerre continu.

La même remarque vaut pour ce qui concerne la mise au travail par l'ennemi.

Lorsqu'il s'agit de faits de guerre continus, il est donc préférable de reprendre le même lien de causalité que celui exigé en matière de pensions militaires et de pensions de réparation.

L'article premier des lois coordonnées sur les pensions de réparation prévoit la réparation des dommages causés durant le service, la captivité ou les prestations fournies et par le fait du service, de la captivité ou des prestations.

C'est ce lien de causalité qui est désormais exigé lorsqu'il s'agira de la mobilisation de force dans l'armée allemande, de la mise au travail par l'ennemi ou de l'évacuation forcée.

Lorsqu'il s'agira de ces faits de guerre continus, il ne devra donc plus y avoir relation directe mais le fait de guerre devra seulement avoir été la cause nécessaire du dommage.

Au cours de la discussion en commission, le Ministre de la Reconstruction a déclaré que le fait de guerre dans les hypothèses ci-dessus doit être considéré comme un fait continu permettant l'existence d'un lien nécessaire et non plus direct entre le fait de guerre et le fait dommageable

EERSTE HOOFDSTUK.

Gerechtigden en algemene voorwaarden
van het herstel.

Eerste artikel.

De tekst van dit artikel van het wetsontwerp werd grondig gewijzigd door een nieuwe tekst, welke in de vorm van amendement door de Regering werd voorgesteld.

Dit amendement strekt er toe, het begrip « schadelijk feit » en het begrip « schade » nader te bepalen; het bepaalt het oorzakelijkheidsverband dat moet bestaan tussen de oorlogshandeling en de aantasting van de lichamelijke gaafheid, en tussen deze aantasting en de schade.

De oorlogshandeling moet de onmiddellijke, rechtstreekse oorzaak geweest zijn van een aantasting van de lichamelijke gaafheid. Dat grondbeginsel vindt men in de vroegere wetgeving terug als een absoluut beginsel, dat voor geen afwijkingen vatbaar is.

In de bepalingen van de voorgestelde tekst worden sommige afwijkingen van dit beginsel overgenomen, nl. in het tweede lid van § 1; men kan strikt genomen staande houden dat het hier geen werkelijke afwijking geldt, doch veeleer een uitbreiding van het beginsel die noodzakelijk is wegens de bijzondere omstandigheden, teweeggebracht door de jongste oorlog.

Het staat buiten kijf dat de door de vijand genomen maatregelen tal van onze medeburgers in bijzonder gevaarlijke toestanden hebben gebracht, die zij zonder de toepassing van die maatregelen niet zouden gekend hebben.

Derhalve wordt het verband enigszins lossen.

Wanneer een persoon met geweld in het Duitse leger werd ingelijfd, dan kan hij in dat leger van 1942 tot 1945 gediend hebben en heeft de oorlogshandeling aldus drie jaren geduurd.

Wanneer een man van 16 tot 35 jaar in 1940 gevolg heeft gegeven aan de oproep van de Regering, of wanneer het een inwoner geldt van een gemeente die op bevel van de militaire overheid werd ontruimd, kan de afwezigheid maanden geduurd hebben. Ook daar is er sprake van een doorlopende oorlogshandeling.

Dezelfde opmerking geldt voor de tewerkstelling door de vijand.

Wanneer het doorlopende oorlogshandelingen geldt, is het dus verkieslijk hetzelfde oorzakelijkheidsverband te nemen als dat hetwelk geëist wordt in zake militaire en vergoedingspensioenen.

Het eerste artikel der samengeordende wetten betreffende de vergoedingspensioenen voorziet herstel van de schade veroorzaakt tijdens de dienst, de gevangenschap of de geleverde prestaties, en wegens de dienst, de gevangenschap of de prestaties.

Dat oorzakelijkheidsverband is voortaan vereist wanneer het de inlijving met geweld geldt in het Duitse leger, de tewerkstelling door de vijand of de gedwongen evacuatie.

Wanneer er sprake is van die doorlopende oorlogshandelingen, moet er dus geen rechtstreeks verband meer worden vereist, maar de oorlogshandeling moet alleen de noodzakelijke oorzaak van de schade geweest zijn.

Tijdens de bespreking in de Commissie, verklaarde de Minister van Wederopbouw dat de oorlogshandeling, in de hogervermelde onderstellingen, moet beschouwd worden als een doorlopende handeling, waaruit het bestaan van een noodzakelijk doch niet meer rechtstreeks verband tussen de oorlogshandeling en het schadelijk feit kan worden afgeleid.

L'atteinte à l'intégrité physique ne doit donc pas être causée directement par le fait de guerre, mais *durant* le fait de guerre et à *raison* de ce fait, de telle sorte qu'on puisse dire que si le fait de la mise au travail n'eût point existé, le demandeur d'indemnité n'eût pas été victime.

Pour préciser cette notion, citons quelques exemples :

Le déporté qui, à la suite de la disette régnant dans son camp, a été blessé par un soldat allemand, alors qu'il a été surpris volant des pommes de terre, doit être considéré comme une victime civile de la guerre, et a droit à dédommagement.

Il doit être admis que le travailleur forcé, privé de bains ou ne disposant que d'une eau fétide, qui se noie en recherchant l'eau pure nécessaire, est une victime civile et que ses ayants droit doivent bénéficier des pensions prévues; il n'en serait cependant pas de même de celui qui, sans nécessité, par jeu ou même imprudence grave, serait victime de la noyade.

Les troubles nerveux résultant d'un violent bombardement auquel a été exposé un déporté, sont la suite nécessaire de la déportation; c'est le fait continu.

Ces dispositions sont applicables à ceux qui, volontairement, se sont soustraits aux obligations de travail ou aux obligations à caractère militaire imposées par l'ennemi, là où ils se trouvaient.

« En vertu du troisième alinéa du § 1. sont exclus des dommages tombant sous l'application de la loi ceux subis par les diverses catégories de personnes énumérées à l'article 2 des lois coordonnées sur les pensions de réparation, dans les conditions fixées par l'article premier de ces lois. Cette exclusion s'impose par le fait qu'une autre législation règle et l'indemnisation des dommages subis dans l'exercice du devoir militaire ou civique par ces personnes et l'indemnisation de leurs ayants droit. »

Le deuxième paragraphe précise que les dommages sont le décès, l'infirmité et aussi l'aggravation d'infirmités antérieures et étrangères au fait de guerre.

Ils pourront avoir une cause occasionnelle.

À titre d'exemple, signalons la situation de celui qui, écrasé par un camion militaire, a dû subir plusieurs interventions chirurgicales. Il a été amputé; c'est là le dommage immédiat réparable, mais il subit à la suite des interventions chirurgicales répétées, des troubles cardiaques, il s'agit d'un dommage qui doit être indemnisé également. Il en est de même si l'intervention chirurgicale entraîne un état général qui entraîne la mort.

Le troisième paragraphe renvoie aux dispositions spéciales de la loi les victimes ou leurs ayants droit et n'appelle aucun commentaire.

La loi ne s'applique qu'aux Belges.

Il faut avoir cette qualité :

a) pour la victime, au moment du fait dommageable et au moment de la décision d'octroi;

b) pour les ayants droit, il faut évidemment que leur auteur ait rempli ces conditions, mais pour ce qui les concerne personnellement, il faut qu'ils aient la qualité de Belge au moment du décès de leur auteur et au moment où la décision d'octroi de la pension intervient.

Le paragraphe 5 a soulevé certaines critiques.

De aantasting van de lichamelijke gaafheid moet dus niet rechtstreeks door, doch wel *tijdens* en *wegens* oorlogshandeling veroorzaakt zijn, zodat men kan zeggen dat de aanvrager van een vergoeding geen slachtoffer zou geweest zijn, indien het feit van de tewerkstelling niet had bestaan.

Ten einde dit begrip nader te bepalen, halen wij enkele voorbeelden aan :

De gedeporteerde die, wegens de schaarste aan levensmiddelen die in zijn kamp heerste, door een Duits soldaat werd gewond toen hij betrapt werd bij het stelen van aardappelen, moet beschouwd worden als een burgerlijk oorlogsslachtoffer en heeft recht op herstel.

Er moet aangenomen worden dat de verplichte arbeider die geen bad kon nemen of slechts over vuil water beschikte en die verdrinkt bij het zoeken naar het nodige zuivere water, een burgerlijk slachtoffer is en dat zijn rechtverkrigenden het voordeel van de bepaalde pensioenen moeten genieten; dat zou echter niet het geval zijn voor hem die zou verdrinken zonder noodzaak, bij spel of zelfs door ernstige onvoorzichtigheid.

Zenuwstoornissen die het gevolg zijn van een hevig bombardement dat een gedeporteerde heeft doorstaan zijn het *noodzakelijk* gevolg van de deportatie; dat is een doorlopend feit.

Die bepalingen zijn toepasselijk op diegenen die zich vrijwillig onttrokken hebben aan de arbeidsverplichtingen of aan de verplichtingen van militaire aard, die door de vijand werden opgelegd waar zij zich bevonden.

« Krachtens het derde lid van § 1, worden uitgesloten van de schade die onder de toepassing van de wet valt, de schade geleden, onder de voorwaarden bepaald in het eerste artikel van de wetten op de vergoedingspensioenen, door de verschillende categorieën personen opgesomd in artikel 2 van bedoelde wetten. Die uitsluiting is nodig wegens het feit dat het herstel van de schade geleden bij de uitoefening door die personen van de militaire of burgerplicht en de schadeloosstelling van hun rechthebbenden door een andere wetgeving worden geregeld. »

In § 2 wordt nader bepaald, dat de schaden zijn : overlijden, lichaamsgebreken en ook de verergering van lichaamsgebreken die aan de oorlogshandeling voorafgingen en er vreemd aan zijn.

Zij kunnen aan een toeval te wijten zijn.

Als voorbeeld vermelden wij het geval van iemand, die door een legerwagen overreden wordt en verscheidene heelkundige bewerkingen heeft moeten ondergaan. Hij wordt geamputeerd; dat is de onmiddellijke herstelbare schade, maar ingevolge het herhaald heelkundig ingrijpen krijgt hij een hartkwaal : ook die schade moet vergoed worden. Hetzelfde geldt, wanneer het heelkundig ingrijpen een algemene toestand teweegbrengt, die de dood ten gevolge heeft.

Paragraaf 3 verwijst de slachtoffers of hun rechthebbenden naar de bijzondere bepalingen van de wet, en eist geen nadere verklaring.

De wet is enkel op de Belgen van toepassing.

Deze hoedanigheid is vereist :

a) wat het *slachtoffer* betreft, op het ogenblik van het schadelijk feit en op het ogenblik van de beslissing tot toekenning;

b) wat de *rechtverkrigenden* betreft, is het natuurlijk nodig dat hun rechtsvoorganger deze voorwaarde vervulde, maar zij zelf moeten de hoedanigheid van Belg bezitten op het ogenblik van het overlijden van hun rechtsvoorganger en op het ogenblik van de beslissing tot toekenning van het pensioen.

Paragraaf 5 heeft zekere kritiek uitgelokt.

Il prévoit que sont admis au bénéfice de la loi, quelle que soit leur nationalité et celle de la victime, les orphelins étrangers ou d'apatrides *décédés en captivité*, auxquels la qualité d'ayant droit du bénéficiaire du statut des prisonniers politiques a été reconnue.

On s'est demandé pourquoi le décès devait être survenu « en captivité ». Il faut noter qu'il ne s'agit point de citoyens belges, mais d'étrangers ou d'apatrides résidant en Belgique au moment de leur arrestation; c'est donc déjà une dérogation exceptionnelle aux principes généraux.

Il y a lieu de noter pour le surplus que cette disposition est reprise dans la loi établissant le statut des prisonniers politiques. On ne peut se montrer plus généreux dans la présente loi.

Ces orphelins ne peuvent bénéficier de ces avantages que pendant leur résidence en Belgique, et pour autant qu'ils ne jouissent pas d'une pension accordée pour le même dommage par une législation étrangère. Il a cependant été admis que la condition de décès en captivité ne serait pas maintenue. Cette décision entraîne la conséquence suivante : l'étranger ou l'apatride est rentré de captivité, mais il décède avant le 16 mars 1947, date d'entrée en vigueur du statut des prisonniers politiques. Dans ce cas, la demande de reconnaissance au statut des prisonniers politiques est une demande d'ayant droit. L'orphelin sera admis au bénéfice du statut des prisonniers politiques, en vertu de l'article 3 de ce statut et il pourra donc prétendre à la pension de victime civile.

Le sixième paragraphe impose au demandeur de pension ou d'indemnité, d'établir son droit par toutes les voies de droit ordinaires du Code civil.

Les amendements de M. Namèche ont été retirés; le premier vise le texte primitif modifié par l'amendement du Gouvernement, le second rencontrant le texte même de l'article.

L'ensemble de l'article premier — texte nouveau — est adopté à l'unanimité.

Art. 2.

Cet article précise les limites dans lesquelles les mesures prises ou les faits accomplis par les belligérants doivent se situer :

1° S'il s'agit des mesures prises ou des faits accomplis par les puissances ennemies ou leurs agents, sont réputés faits de guerre, ceux accomplis entre le 27 août 1939, date de la mobilisation, et le 15 novembre 1945, fin générale des hostilités;

2° Le projet prévoit pour ceux accomplis par l'Etat Belge, les nations alliées ou leurs agents, les dates des 27 août 1939 et le 15 février 1945, cette dernière date étant celle de la libération du territoire.

Il est apparu à la Commission que la date du 8 mai 1945, date de la capitulation de l'Allemagne était mieux indiquée; le gouvernement se ralliant à cette suggestion, le texte ainsi modifié est adopté à l'unanimité.

Il est bon de noter, sous cet alinéa, que la personne blessée après le 8 mai 1945 doit adresser son recours à l'O.M.A. ou aux Claims.

Sont en outre réputés faits de guerre, ceux énumérés sous les alinéas 3°, 4°, 5° et 6°.

Daarin wordt bepaald, dat van de wet kunnen genieten, welke hun nationaliteit of degene van het slachtoffer ook is, de wezen van *in gevangenschap overleden* buitenlanders of vaderlandlozen, aan wie de hoedanigheid van rechtverrijgende van een gerechtigde op het statuut der politieke gevangenen werd verleend.

Men heeft zich afgevraagd waarom het overlijden zich « in gevangenschap » moest voorgedaan hebben. Er dient opgemerkt dat het hier geen Belgische burgers betreft, maar vreemdelingen of vaderlandlozen die in België verbleven op het ogenblik van hun aanhouding; dit vormt dus reeds een uitzonderlijke afwijking van de algemene beginselen.

Daarenboven dient opgemerkt dat deze bepaling overgenomen werd uit de wet houdende het statuut van de politieke gevangenen. In deze wet mag men niet vrijgevier zijn.

Bedoelde wezen kunnen op die voordelen slechts aanspraak maken voor de duur van hun verblijf in België, en voor zover zij geen pensioen genieten, toegekend voor dezelfde schade door een buitenlandse wetgeving. Er werd nochtans overeengekomen dat de voorwaarde, waarbij het overlijden in gevangenschap vereist werd, niet zou worden gehandhaafd. Uit deze beslissing vloeit het volgende voort : de vreemdeling of vaderlandloze is uit gevangenschap teruggekeerd, maar sterft vóór 16 Maart 1947, datum waarop het statuut van de politieke gevangenen in werking trad; in dat geval is de aanvraag om erkenning als gerechtigde op het statuut der politieke gevangenen een aanvraag van rechtverrijgende. De wees geniet, krachtens artikel 3 van het statuut der politieke gevangenen, het voordeel van dit statuut en mag dus aanspraak maken op het pensioen van burgerlijk slachtoffer.

Bij § 6 wordt aan de aanvrager van een pensioen of een vergoeding de verplichting opgelegd, door alle gewone rechtsmiddelen van het Burgerlijk Wetboek zijn recht te bewijzen.

De amendementen van de heer Namèche werden ingetrokken; het eerste heeft betrekking op de oorspronkelijke tekst, die door het Regeringsamendement gewijzigd werd, en het tweede stemt overeen met de tekst zelf van het artikel.

De nieuwe tekst van het eerste artikel wordt in zijn geheel eenparig aangenomen.

Art. 2.

Bij dit artikel wordt nauwkeurig bepaald, wat dient verstaan onder door de oorlogvoerenden genomen maatregelen of verrichte handelingen :

1° Indien het maatregelen geldt genomen door of handelingen gesteld door vijandelijke mogendheden of door hun agenten, worden als oorlogshandelingen beschouwd deze welke gesteld werden tussen 27 Augustus 1939, datum der mobilisatie, en 15 November 1945, datum van de algemene beëindiging der vijandelikheden;

2° Het ontwerp voorziet voor dezen die door de Belgische Staat, de geallieerde naties of hun agenten veroorzaakt werden, de data van 27 Augustus 1939 en 15 Februari 1945, deze laatste datum zijnde deze van de bevrijding van het grondgebied.

De Commissie vond dat de datum van 8 Mei 1945, zijnde de datum van de Duitse capitulatie, geschikter was; daar de Regering met deze suggestie instemde, werd de aldus gewijzigde tekst éénparig aangenomen.

Er dient betreffende dit lid te worden opgemerkt, dat de na 8 Mei verwonde persoon beroep moet doen op de O.M.A. of op de Claims.

Worden bovendien als oorlogshandelingen beschouwd, die welke voorkomen onder 3°, 4°, 5° en 6°.

M. Namèche avait déposé au 1°, un amendement tendant à préciser comme rentrant dans les faits de guerre, les mesures résultant de la déportation pour le travail obligatoire; cet amendement est sans utilité, le texte donnant complète satisfaction à l'auteur de cet amendement.

M. Namèche proposait d'insérer au 3°, après le texte de ce paragraphe « notamment les faits accomplis par les réfractaires au travail obligatoire ». Le texte est suffisamment clair; c'est dans ce sens qu'il faut comprendre le § 3.

Enfin, un amendement au § 4 proposait de ne réputer les crimes et délits commis contre les personnes entre le 10 mai 1940 et le 15 juillet 1945 comme faits de guerre, « que pour autant que la réparation totale n'ait pu être obtenue effectivement des auteurs reconnus coupables de ces crimes et délits ».

L'adoption de cet amendement imposerait à la victime de longs délais nécessités par l'attente d'une décision judiciaire définitive contre les tiers avant de pouvoir se prévaloir du bénéfice de la présente loi; il faudrait ensuite attendre jusqu'à l'exécution volontaire ou forcée de la décision.

Il est évident que le « fait de guerre » subsiste en tout état de cause, que l'auteur soit connu ou non, qu'il ait été contraint à réparation ou non, ait réparé ou non. Ce qui ne peut se concevoir, c'est que la victime perçoive deux fois des indemnités pour le même fait dommageable.

L'article 5, § 1, empêche qu'il en soit ainsi; la victime indemnisée par l'auteur du crime ou du délit se verra déduire des indemnités légales, celles perçues comme dit ci-dessus; d'autre part l'Etat est subrogé aux droits et recours des victimes à concurrence des sommes payées en exécution de la présente loi (voir amendement du Gouvernement).

Au 6°, un amendement est inutile, en présence de l'article 3, § 1, 1° et, d'autre part la victime bénéficie toujours des articles 1382 à 1386bis du Code civil contre le détenteur.

Les amendements sont en conséquence retirés et l'article 2 adopté.

Art. 3.

Le Gouvernement a proposé un premier, puis un second amendement, visant l'un et l'autre au remplacement intégral du texte primitif; c'est le dernier texte proposé qui a servi de base à la discussion.

Les dispositions de cet article sont extrêmement importantes, puisqu'elles étendent le bénéfice de la loi à de nombreuses victimes pour qui la réparation du préjudice subi n'eût point existé en vertu des règles établies par les deux premiers articles.

Elles constituent une dérogation au principe admis que le dommage doit être direct, sans l'intervention d'aucun facteur étranger au fait de guerre: fait de la victime, d'un tiers ou cas fortuit.

En effet, le § 1, 1°, exclut la simple faute de la victime dans le fait de l'explosion de munitions et engins de guerre, et impose pour la privation du bénéfice de la loi, le dol ou la faute lourde.

Par faute lourde, dit l'exposé des motifs, il faut entendre la faute tellement grossière qu'elle rend la victime *inexcusable*.

De heer Namèche had op 1° een amendement ingediend, dat er toe strekte nader te bepalen dat als oorlogshandelingen dienden beschouwd, de maatregelen welke voortvloeien uit de wegvoering voor de verplichte arbeidsdienst; dit amendement is overbodig, daar de tekst volkomen bevrediging geeft aan de indiener van dit amendement.

Onder 3° stelde de heer Namèche voor, na de tekst van die paragraaf, de woorden: « inzonderheid de handelingen verricht door de werkweigeraars » toe te voegen. De tekst is voldoende duidelijk; het is in die zin dat § 3 dient verstaan.

Ten slotte werd bij een amendement op § 4 voorgesteld slechts de misdaden en wanbedrijven tegen personen, gepleegd tussen 10 Mei en 15 Juli 1945, als oorlogshandelingen te beschouwen « voor zover werkelijk geen volledige vergoeding kon worden bekomen vanwege de aan bedoelde misdaden of wanbedrijven schuldig bevonden daders ».

De goedkeuring van dit amendement zou aan het slachtoffer een langdurig uitstel opleggen, dat in afwachting van een rechterlijke eindbeslissing tegenover derden vereist is, eer het genot van deze wet kan worden ingeroepen; vervolgens zou de vrijwillige of verplichte tenuitvoerlegging van de beslissing moeten afgewacht worden.

Klaarblijkelijk blijft de « oorlogshandeling » in elk geval voortbestaan, hetzij de dader al dan niet bekend is, hetzij hij al dan niet tot herstel veroordeeld werd of al dan niet schadeloos gesteld heeft. Hetgeen onaanvaardbaar zou zijn is, dat het slachtoffer tweemaal een vergoeding zou ontvangen voor hetzelfde schadelijk feit.

Artikel 5, § 1, voorkomt dat aldus zou geschieden; voor het slachtoffer, dat door de dader van de misdaad of van het wanbedrijf werd schadeloos gesteld, zullen de wettelijke vergoedingen verminderd worden met deze welke het heeft ontvangen zoals hierboven vermeld. Anderzijds wordt de Staat in de plaats gesteld van de slachtoffers voor de rechten en verhaalmiddelen ten belope van de bedragen die werden uitbetaald bij toepassing van deze wet (zie amendement van de Regering).

Onder 6° is een amendement overbodig, daar er reeds artikel 3, § 1, 1°, bestaat en bovendien het slachtoffer zich steeds kan beroepen op de artikelen 1382 tot 1386bis van het Burgerlijk Wetboek tegenover de houder.

De amendementen worden diensvolgens ingetrokken, en artikel 2 wordt aangenomen.

Art. 3.

De Regering stelde een eerste en vervolgens een tweede amendement voor, beide met het oog op de volledige vervanging van de oorspronkelijke tekst; het is de laatst voorgestelde tekst welke tot grondslag diende bij de bespreking.

De beschikkingen van dit artikel zijn uiterst belangrijk, vermits zij het voordeel van de wet uitbreiden tot de talrijke slachtoffers waarvoor de vergoeding van geleden schade niet zou hebben bestaan krachtens de bij de eerste twee artikelen gestelde regels.

Zij gelden als afwijking van het aangenomen beginsel dat de schade rechtstreeks dient te zijn, zonder de tussenkomst van een aan de oorlogshandeling vreemde factor: schuld van het slachtoffer, van een derde of toeval.

Inderdaad, § 1, 1°, sluit de eenvoudige schuld van het slachtoffer uit in het feit van de ontploffing van munitie en oorlogstuig, en vereist voor het verlies van het voordeel van de wet, het bedrog of de zware schuld.

Onder zware tekortkoming dient, naar de memorie van toelichting luidt, verstaan te worden: een tekortkoming die zo grof is dat men voor het slachtoffer geen verontschuldiging kan vinden.

Dans certains cas repris au § 1, 2°, la faute dans le chef de la victime n'empêche pas la réparation dans une mesure réduite cependant, du dommage subi.

C'est le cas ou le fait délictueux de la victime se rencontre avec une action dirigée personnellement contre elle par l'ennemi pour autant que l'infraction commise par la victime ne soit pas exclue de l'amnistie prévue à l'arrêté-loi du 20 septembre 1945, ou ne soit pas contraire aux intérêts belges.

En vertu de cette disposition, bénéficiera donc de la loi, dans les limites indiquées, celui qui, surpris par une sentinelle allemande, ou un agent de l'ennemi, est blessé gravement, alors qu'il vole du charbon sur un wagon de chemin de fer, encore que ce charbon ne soit pas destiné à l'ennemi.

C'est la notion de la répression excessive en fonction de la faute commise.

Il est cependant raisonnable d'admettre que la victime, qui a commis une faute pénale, doit en partie supporter les conséquences de cette faute.

Le droit à réparation n'existera dès lors que du moment où la victime est atteinte d'une invalidité supérieure à 30 %.

M. De Sweemer a déposé un amendement tendant à ramener à 10 % le taux proposé; la majorité de la Commission n'a pas retenu cette suggestion, estimant que les dispositions de la loi sont extrêmement généreuses et qu'il est normal de faire supporter par un délinquant de droit commun certaines conséquences de la faute.

Cependant, il reste acquis que la faute de la victime n'aura pas nécessairement pour effet d'entraîner *ipso facto* les conséquences prévues ci-dessus. Tel est le cas, repris sous l'article premier, du déporté qui vole pour se nourrir, alors qu'il est retenu dans un camp où règne la disette. Dans ce cas, le droit à dédommagement est fondé sur le fait de guerre continu.

Les amendements de M. Namèche, proposés au texte primitif, ne sont pas maintenus, le texte proposé définitivement par le Gouvernement rencontrant les préoccupations de son auteur; repris de la loi du 1er octobre 1947, il a pour objet de dégager l'État et les administrations publiques de toute responsabilité de droit commun.

Le 2° du § 1 précise qu'il suffit que l'invalidité atteigne 26 % pour que la victime ait droit au bénéfice de l'article 3. En outre, en cas d'application du présent article, les taux d'invalidité relatifs aux diverses infirmités sont simplement additionnés. Il en résulte que si la victime est atteinte de deux infirmités tombant sous l'application de l'article 3, elle pourra prétendre au bénéfice de cet article sous la simple condition que les deux infirmités simplement additionnées atteignent au moins 26 %.

Le § 2 n'a provoqué aucune discussion, ni soulevé aucune critique.

L'article 3 (nouveau) est adopté.

Art. 4.

Le Gouvernement a déposé un amendement tendant à remplacer le texte primitif du premier alinéa.

Il impose, lorsque le fait de guerre allégué consiste en la mise au travail en dehors du territoire national ou en la soustraction volontaire aux obligations de travail ou aux

In sommige onder § 1, 2°, aangehaalde gevallen belet de schuld in hoofde van het slachtoffer de herstelling niet van de geleden schade, evenwel in beperkte mate.

Het geldt het geval waarin de strafbare daad van het slachtoffer samenvalt met een tegen hem persoonlijk door de vijand gerichte handeling, voor zover het door het slachtoffer gepleegd misdrijf niet buiten de toepassing valt van de amnestie voorzien bij de besluitwet van 20 September 1945, noch met de Belgische belangen in strijd is.

Krachtens deze bepaling wordt dus de wet binnen voormelde perken toegepast op hem die door een Duitse schildwacht of een vijandelijk agent verrast en erg gewond werd terwijl hij steenkolen stal op een spoorwagen, ofschoon de steenkolen niet bestemd waren voor de vijand.

Dit is het begrip van de buitensporige bestraffing van de begane fout.

Evenwel kan men redelijkerwijze aannemen, dat het slachtoffer, hetwelk een strafbare fout heeft begaan, de gevolgen er van gedeeltelijk moet dragen.

Het recht op vergoeding ontstaat dan ook slechts zodra het slachtoffer aangetast is door invaliditeit waarvan het percentage meer dan 30 % bedraagt.

De heer De Sweemer stelde een amendement voor, ten einde het voorgestelde percentage terug te brengen tot 10 %; de meerderheid van de Commissie heeft dit voorstel niet in aanmerking genomen omdat zij de mening is toegedaan dat de bepalingen van de wet zeer ruim zijn opgevat en dat het normaal is dat een delinquent van gemeen recht sommige gevolgen van de fout draagt.

Nochtans staat vast dat de fout van het slachtoffer niet noodzakelijk ten gevolge heeft, dat voormelde gevolgen er *ipso facto* uit voortvloeien. Daar hebben wij weer het geval, dat naar aanleiding van het onderzoek van het eerste artikel werd aangehaald: een weggevoerde die steelt om te leven, terwijl hij in een kamp is gedetineerd, waar er voedselschaarste heerst. In dit geval steunt het recht op vergoeding op de doorlopende oorlogshandeling.

De amendementen van de heer Namèche, die op de oorspronkelijke tekst werden voorgesteld, worden niet behouden, daar de Regering in haar voorgestelde definitieve tekst ingaat op de wensen van de indiener; deze tekst, overgenomen uit de wet van 1 October 1947, heeft ten doel de Staat en de openbare besturen te ontlasten van de gemeenschappelijke aansprakelijkheid.

Het 2° van § 1 bepaalt nader, dat het volstaat dat het invaliditeitspercentage 26 % bereikt om aan het slachtoffer het recht te verlenen op het genot van artikel 3. In geval van toepassing van dit artikel worden bovendien de invaliditeitspercentages in verband met de verschillende lichaamsgebreken eenvoudig samengeteld. Het gevolg er van is, dat een slachtoffer, dat aangetast is door twee lichaamsgebreken waarvoor artikel 3 kan gelden, aanspraak kan maken op het genot van voormeld artikel onder de enige voorwaarde dat de eenvoudig samengetelde percentages van beide invaliditeiten ten minste 26 % bereiken.

Paragraaf 2 heeft noch bespreking noch kritiek uitgelokt.

Artikel 3 (nieuw) wordt aangenomen.

Art. 4.

De Regering heeft een amendement voorgesteld tot vervanging van de oorspronkelijke tekst van het eerste lid.

Wanneer de aangevoerde oorlogshandeling bestaat in het tewerkstellen buiten het grondgebied of het zich vrijwillig onttrekken aan de arbeidsverplichtingen of aan de

obligations à caractère militaire, qu'une décision exécutoire ait été rendue par les autorités compétentes pour connaître des demandes de reconnaissance de la qualité de déporté ou de réfractaire.

Cela va de soi, et aucune critique n'est émise.

Enfin, le Gouvernement propose un second amendement rendu nécessaire par la différence de statuts des habitants des régions de l'Est à qui les ordonnances des 6 mars et 10 octobre 1942 ne sont pas applicables.

Les articles 21 et suivants du projet de loi ont été modifiés par la Commission, par le rétablissement des commissions d'invalidité au premier degré; il y a lieu en conséquence au deuxième alinéa de l'article 4 de remplacer « le Ministre et la Commission d'appel » par « le Ministre et les commissions d'invalidité ».

Le texte de l'article 4 ainsi modifié est adopté.

Art. 5.

Le § 1 note que la victime du fait de guerre ne peut trouver dans ce fait le droit à plusieurs indemnités et à côté d'un amendement tendant à préciser le texte, le Gouvernement a déposé un autre amendement stipulant la subrogation de l'Etat, dans la limite des sommes payées en vertu de la loi, aux droits et recours des victimes; c'est le principe du caractère forfaitaire de la réparation.

Ces amendements sont d'un intérêt appréciable pour la victime puisqu'ils permettent le paiement de la pension indépendamment de toute action en responsabilité de droit commun contre des tiers, sous réserve évidemment de la subrogation de l'Etat, comme il est dit ci-dessus.

Ces dispositions ne soulèvent aucune discussion.

Conformément aux dispositions du § 2, le conjoint survivant ne peut cumuler des pensions dues en vertu de la présente loi, ni cumuler une de ces pensions avec une pension de réparation.

Le conjoint survivant peut bénéficier, à sa demande, de la situation la plus favorable. Il a été proposé en Commission, d'accorder au conjoint survivant, d'office, le régime le plus favorable, sans qu'il soit amené à devoir introduire une demande et fixer son choix.

Il n'est pas possible de faire droit à cette proposition pour plusieurs raisons; tout d'abord, le texte proposé est en concordance avec les dispositions réglant les pensions de réparation, en outre et principalement, il est difficile, voire impossible, pour l'administration de connaître les droits d'un conjoint survivant. L'administration peut de fait se trouver devant des difficultés quasi insurmontables et il a été cité le cas d'une veuve de militaire 1914-1918 remariée, et dont le second mari est lui-même décédé des conséquences d'une blessure provoquée par un fait de guerre (invalide civil).

Il n'a point été insisté sur cette proposition.

Le Gouvernement dépose un amendement complétant le second paragraphe, il a pour but de fixer le point de départ de la pension: au premier jour du trimestre qui suit la demande.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

L'article 5 est adopté.

verplichtingen van militaire aard, dan moet, volgens het amendement, een uitvoerbare beslissing uitgesproken zijn door de overheden die bevoegd zijn om kennis te nemen van de aanvragen om erkenning van de hoedanigheid van gedepoteerde of van werkweigeraar.

Dit spreekt vanzelf, en daartegen wordt geen bezwaar gemaakt.

Ten slotte stelt de Regering een tweede amendement voor, dat vereist is door het verschillend statuut van de inwoners van de Oostkantons, op wie de verordeningen van 6 Maart en 10 October 1942 niet toepasselijk zijn.

De artikelen 21 en volgende van het wetsontwerp werden door de Commissie gewijzigd, zodat de invaliditeitscommissiën in eerste aanleg worden hersteld; zo moeten, in het tweede lid van artikel 4, de woorden « De Minister en de Commissie van beroep » worden vervangen door de woorden « De Minister en de invaliditeitscommissiën ».

De tekst van het aldus gewijzigd artikel 4 wordt aangenomen.

Art. 5.

Volgens § 1 mag het slachtoffer van de oorlogshandeling geen aanspraak maken op verscheidene vergoedingen, en benevens een amendement tot verduidelijking van de tekst heeft de Regering een ander amendement voorgesteld, waarbij de Staat in de plaats treedt van de slachtoffers wat de rechten en verhaalmiddelen betreft binnen de perken van de krachtens de wet betaalde sommen; dat is de toepassing van het beginsel van het forfaitaire karakter der vergoeding.

Deze amendementen zijn voor het slachtoffer van groot belang, daar zij de betaling van het pensioen mogelijk maken, afgezien van elke vordering tot vaststelling van de gemeenschappelijke aansprakelijkheid tegen derden, natuurlijk onder voorbehoud van de indeplaatsstelling van de Staat, zoals hoger wordt gezegd.

Deze bepalingen geven geen aanleiding tot bespreking.

Overeenkomstig de bepalingen van § 2 mag de overlevende echtgenoot pensioenen, die krachtens deze wet verschuldigd zijn, niet samenvoegen; evenmin kan hij een van bedoelde pensioenen samenvoegen met een vergoedingspensioen.

Op zijn verzoek kan de overlevende echtgenoot de voordeligste toestand genieten. In de Commissie werd voorgesteld aan de overlevende echtgenoot ambtshalve het gunstigste stelsel toe te staan, zonder dat hij of zij genoopt zou worden een aanvraag in te dienen noch het gekozen stelsel te doen kennen.

Om verschillende redenen is het onmogelijk op zulk voorstel in te gaan: ten eerste, is de voorgestelde tekst in overeenstemming met de bepalingen tot regeling van de vergoedingspensioenen; vervolgens en in hoofdzaak is het moeilijk voor het bestuur, om niet te zeggen onmogelijk, de rechten van een overlevende echtgenoot te kennen. Feitelijk kan het bestuur voor haast onoverkomelijke moeilijkheden komen te staan, en het geval werd aangehaald van een weduwe van een militair 1914-1918, die een tweede huwelijk had aangegaan, en wier tweede man zelf overleden is aan de gevolgen van een kwetsuur die te wijten is aan een oorlogshandeling (burgerlijk invalide).

Op dit voorstel werd niet verder aangedrongen.

De Regering stelt een amendement voor tot aanvulling van de tweede paragraaf; het doel er van is de ingangsdatum van het pensioen vast te stellen: op de eerste dag van het kwartaal na de aanvraag.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Artikel 5 wordt aangenomen.

CHAPITRE II.

Art. 6.

Quand une victime civile a-t-elle droit à pension de dédommagement, et comment se calcule le montant des indemnités dont elle doit bénéficier ?

Il faut, pour avoir droit à pension de dédommagement, que la victime soit atteinte d'une invalidité égale au moins à 10 %.

A partir de ce minimum, toute invalidité qui n'atteint pas un multiple de 5 est majorée pour atteindre le multiple de 5 supérieur au taux réel d'invalidité :

11 % = 15 %;

16 % = 20 %;

etc.

Suivant le projet, pour déterminer le montant de la pension en fonction du degré d'invalidité fixé comme il est dit ci-dessus, on affecte la somme de base prévue par le § 1, 1er alinéa, d'un coefficient de majoration établi par arrêté royal, le produit ainsi obtenu étant à son tour affecté d'un multiplicateur prévu sous le § 1, alinéa 2, en fonction de chacun des taux d'invalidité. *Le montant ainsi obtenu est ramené au multiple de 10 immédiatement inférieur, compte non tenu des fractions de francs, en vertu du 4e alinéa du § 1.*

D'autre part, il doit être tenu compte de l'application du § 2 qui porte :

1° majoration de 60 % lorsque le revenu global envisagé pour l'assiette de l'impôt complémentaire au nom du bénéficiaire ou de son conjoint ou de ses ascendants, s'il est mineur d'âge, n'excède pas, pour l'exercice fiscal qui précède l'année de la demande, le minimum exonéré de cet impôt;

2° majoration de 30 % lorsque ces revenus excèdent le dit minimum, sans dépasser 150 % de celui-ci.

Un exemple permettra de comprendre aisément comment, dans ce système qui constitue en fait trois catégories de victimes, se calculent les indemnités selon la situation des ressources.

Sur base de 30 % d'invalidité :

a) personnes disposant d'un revenu dépassant le minimum exonéré de plus de 150 % :

308×2.25 (coefficient de majoration actuel) $\times 6 = 4.158$ (4,150);

b) personnes disposant d'un revenu ne dépassant pas de 150 % le minimum exonéré :

$308 \times 2.25 \times 6 = 4.158$ francs ramenés à :

4,150 fr. + (30 % de 4,150), soit au total : 5,395 francs;

c) personnes disposant d'un revenu ne dépassant pas le minimum exonéré :

$308 \times 2.25 \times 6 = 4.158$ francs ramenés à :

4,150 fr. + (60 % de 4,150), soit au total : 6,640 francs.

Il se comprend que cette disposition-clef ait suscité au sein de la Commission des discussions assez passionnées, et divers amendements ont été déposés.

Ceux-ci tendaient à établir une base unique et uniforme de 550 francs et implicitement à supprimer toutes les dispositions contenues au § 2.

HOOFDSTUK II.

Art. 6.

Wanneer kan een burgerlijk oorlogsslachtoffer aanspraak maken op een herstelpensioen, en hoe wordt het bedrag berekend van de vergoedingen die het moet genieten ?

Om aanspraak te kunnen maken op een herstelpensioen moet het slachtoffer aangetast zijn door invaliditeit waarvan het percentage ten minste gelijk is aan 10 %.

Wanneer de invaliditeit bedoeld minimumpercentage overschrijdt zonder een veelvoud van 5 te bereiken, wordt het percentage naar boven afgerond tot het hogere veelvoud van 5 :

11 % = 15 %;

16 % = 20 %;

enz.

Om volgens het ontwerp het bedrag van het pensioen vast te stellen in verband met de zoals hierboven gezegd vastgestelde invaliditeitsgraad, vermenigvuldigt men het bij § 1, eerste lid vastgestelde basisbedrag met een verhogingscoëfficiënt, bepaald bij koninklijk besluit. Op het aldus bekomen product wordt vervolgens een vermenigvuldiger toegepast, bepaald onder § 1, lid 2, in verband met ieder der invaliditeitsbedragen. *De aldus bekomen uitslag wordt afgerond tot het onmiddellijk lager veelvoud van 10, waarbij geen rekening wordt gehouden met de gedeelten van de frank, krachtens het vierde lid van § 1.*

Bovendien dient rekening te worden gehouden met de toepassing van § 2, welke voorziet in :

1° de verhoging met 60 % wanneer het globale inkomen dat in aanmerking wordt genomen voor de zetting van de aanvullende belasting ten name van de gerechtigde of zijn echtgenoot of zijn ascendenten, indien hij minderjarig is, voor het belastingsjaar dat het jaar der aanvraag voorafgaat, het vrijgesteld minimum van deze belasting niet te boven gaat.

2° de verhoging met 30 % wanneer dit inkomen bedoeld minimum te boven gaat, zonder 150 % er van te overschrijden.

Een voorbeeld zal gemakkelijk laten verstaan hoe in dit systeem, dat feitelijk drie categorieën slachtoffers instelt, de vergoedingen worden berekend volgens de staat van het inkomen.

Op grond van 30 % invaliditeit :

a) personen die beschikken over een inkomen dat het vrijgesteld minimum met 150 % overschrijdt :

308×2.25 (huidige verhogingscoëfficiënt) $\times 6 = 4.158$ (4,150).

b) personen die beschikken over een inkomen dat het vrijgesteld minimum met 150 % niet te boven gaat :

$308 \times 2.25 \times 6 = 4.158$ frank, herleid tot :

4,150 fr. + (30 % van 4,150), hetzij in totaal 5,395 frank;

c) personen die beschikken over een inkomen dat het vrijgesteld minimum niet te boven gaat :

$308 \times 2.25 \times 6 = 4.158$ frank, herleid tot :

4,150 fr. + (60 % van 4,150), hetzij in totaal 6,640 frank.

Het is te begrijpen dat deze sleutelbepaling vrij heftige discussie heeft uitgelokt in de Commissie, en verschillende amendementen werden voorgesteld.

Zij strekten tot vaststelling van een enige en eenvormige basis van 550 frank, en impliciet tot afschaffing van al de beschikkingen van § 2.

Deux thèses s'opposèrent parmi les commissaires: les uns soutenaient avec le Gouvernement qu'il fallait établir des catégories de victimes et leur accorder plus ou moins d'indemnités selon l'état de leurs revenus. La loi proposée est une loi de solidarité nationale qui ne peut se confondre avec celle qui fut votée en faveur des victimes militaires ou assimilées; elle impose une lourde charge financière à la collectivité, il est donc juste que la charge à supporter par l'Etat corresponde à un véritable besoin.

Il a été signalé à ce propos que :

12 % seulement ne jouiraient que du taux de 308, alors que 10 % jouiraient d'un taux de 400,4, et

78 % du taux de 492,8, soit pour l'ensemble un taux moyen de 460, alors que le taux fixé pour les pensions de réparation est de 550 francs.

Les autres soutenaient, de leur côté, que le système proposé n'amènerait pas nécessairement une distribution conforme à l'esprit de solidarité; ils soutenaient encore que ce système ne désavantageait pas nécessairement les plus fortunés et qu'au surplus, outre les désagréments résultant de cette inégalité, la classification des victimes en catégories allait compliquer les travaux de l'administration et troubler la vie de nombre de bénéficiaires dans les années à venir. Ils souhaitaient une base uniforme.

Quant aux amendements déposés portant la somme de base à 550 francs, partie de ces derniers, tout en se ralliant à cette base uniforme estimaient que la somme proposée était excessive parce que égale à la somme de base fixée pour les pensions de réparation, et que s'ils considéraient la loi relative à ces pensions comme un devoir et une manifestation de reconnaissance, ils ne pouvaient admettre qu'un même régime s'appliquât aux pensions de dédommagement, une différence devant subsister.

Il a été dit au cours des débats que la différence de régime actuellement envisagée se trouve dans la législation qui a suivi la guerre 1914-1918.

Il est encore proposé par un membre de fixer un taux uniforme de 460, chiffre moyen déterminé par l'administration, mais cette proposition, qui aurait pour conséquence de léser le plus grand nombre de victimes, n'est pas retenue.

Il est procédé au vote sur les amendements fixant au § 1, la somme de base à 550 francs; ceux-ci sont rejetés par 8 voix contre 7 et 2 abstentions.

Un autre amendement déposé par un membre de la Commission, fixant la somme de base à 500 francs, est adopté par 10 voix contre 7.

Ce vote acquis, il s'implique que le § 2 du texte est rejeté.

Un autre amendement du Gouvernement au premier alinéa du § 1, consistant en une modification de forme, est adopté sans discussion, le texte proposé étant plus précis et de meilleure allure.

Un amendement au second alinéa du § 1 tendant à modifier la gradation des tensions pour les invalidités mineures est soumis à la Commission.

L'auteur propose de modifier les multiplicateurs relatifs aux taux d'invalidité de 10 à 15 %; il consiste à porter de 1 à 2 et de 2 à 3 les multiplicateurs susdits.

L'examen comparé des tableaux de tensions démontre que les invalidités de 10 et 15 % subissent sous l'empire du projet actuel une réduction sur les multiplicateurs fixés dans le régime antérieur. La Commission estime qu'elle ne

Twee standpunten werden respectievelijk door een deel van de Commissieleden verdedigd: de enen hielden er met de Regering de opvatting op na, dat het nodig was categorieën slachtoffers te onderscheiden en hun vergoedingen toe te staan in verhouding tot hun inkomsten. De voorgestelde wet is een wet van nationale solidariteit, welke niet mag samenvallen met de wet ten behoeve van de militaire of er mede gelijkgestelde slachtoffers; aan de gemeenschap legt ze een zware last op, en het is dan ook billijk dat de last, die de Staat moet dragen, in een werkelijke behoefte voorziet.

In dit verband werd er op gewezen:

dat 12 % het bedrag van 308 terwijl 10 % een bedrag van 400,4 zouden genieten, en

dat 78 % het bedrag van 492,8 zouden bekomen, zegge in het geheel een gemiddeld bedrag van 460, wanneer het bedrag op 550 frank is vastgesteld voor de vergoedingspensioenen.

De anderen beweerden van hun kant, dat het voorgesteld systeem niet noodzakelijk zou leiden tot een verdeling die overeenstemt met de geest van solidariteit; zij waren verder de mening toegedaan, dat zulk stelsel niet noodzakelijk de meestgegoeden benadeelde en dat de verdeling van de slachtoffers in categorieën, benevens de nadelen van dergelijke ongelijkheid, het werk van het bestuur zou ingewikkelder maken en dat het leven van veel rechthebbenden gestoord zou zijn in de komende jaren. Zij wensten een eenvormige basis.

Wat de amendementen betreft, voorgesteld om het basisbedrag te brengen op 550 frank, meenden sommigen van deze laatsten, ofschoon zij zich bij dergelijke eenvormige basis aansloten, dat het voorgesteld bedrag te hoog is, omdat het gelijk is aan het voor de vergoedingspensioenen vastgesteld basisbedrag; al beschouwen zij de wet op deze pensioenen als een plicht en een blijk van erkentelijkheid, kunnen zij niet aannemen dat eenzelfde regime zou worden toegepast op de herstelpensioenen, daar een verschil moet blijven bestaan.

Verder werd in de loop van de debatten gezegd dat het thans voorgenomen verschil van stelsel reeds te vinden is in de wetgeving van na de oorlog 1914-1918.

Een lid stelt ook een eenvormig bedrag van 460 voor, dat door het bestuur als gemiddeld cijfer was vastgesteld, doch dit voorstel wordt niet in aanmerking genomen, daar de meeste slachtoffers er door zouden worden benadeeld.

Er wordt gestemd over de amendementen, waarbij het basisbedrag in § 1 vastgesteld wordt op 550 frank; zij worden verworpen met 8 tegen 7 stemmen en 2 onthoudingen.

Een ander amendement van een lid van de Commissie, tot vaststelling van het basisbedrag op 500 frank, wordt aangenomen met 10 tegen 7 stemmen.

Tengevolge van deze stemming is § 2 van de tekst verworpen.

Een ander amendement wordt door de Regering voorgesteld op het eerste lid van § 1; het betreft een vormwijziging en het wordt dan ook aangenomen, daar de voorgestelde tekst duidelijker is en beter klinkt.

De Commissie onderzoekt daarna een amendement op het tweede lid van § 1, waarvan het doel is de schaal der spanningen voor de kleinere invalideiten te wijzigen.

De indieneer stelt voor de vermenigvuldigers van de invaliditeitspercentages van 10 tot 15 % te wijzigen; voormelde vermenigvuldigers zouden van 1 tot op 2 en van 2 tot op 3 worden gebracht.

Uit een vergelijkende studie van de tabellen van de spanningen blijkt dat de invaliditeitspercentages van 10 en 15 %, in het stelsel van dit ontwerp, een vermindering ondergaan onder invloed van de vermenigvuldigers van het vroegere

peut pas suivre l'auteur de l'amendement, mais croit qu'il y a lieu de maintenir les tensions actuellement en vigueur.

Le Gouvernement estime, de son côté, que ce problème constitue un tout et que pour donner satisfaction à la Commission, il doit réduire certaines tensions proposées pour des invalidités de taux supérieurs.

Il propose en conséquence de modifier le tableau des tensions comme suit :

10 %	1.5	au lieu de 1
15 %	2.25	au lieu de 1.5
20 %	3.25	au lieu de 4
25 %	4.25	au lieu de 5

Le premier amendement portant majoration des tensions pour 10 et 15 % d'invalidité à 2 ou 3, est rejeté par 12 voix et 4 abstentions.

L'amendement du Gouvernement est adopté par 14 voix et 2 abstentions.

Après le vote de la Commission sur un amendement portant à 500 francs la somme reprise au premier alinéa du § 1, impliquant la suppression du § 2, le Gouvernement propose un amendement tendant à réintroduire sous une autre forme la classification des victimes civiles en catégories.

Au lieu de partir de la base de 308 francs majorée comme il a déjà été dit, le système proposé admet comme point de départ la somme de 500 francs, mais réduit celle-ci à 404 francs lorsque le revenu global excède le minimum exonéré, sans dépasser 150 % de celui-ci, et à 308 francs, lorsque le revenu global dépasse de plus de 150 % le minimum exonéré.

En fait donc, la situation améliorée des moins fortunés sera maintenue, mais celle des autres victimes plus aisées sera ramenée au taux ancien.

L'amélioration apportée pour les premiers, en se reportant à l'exemple figurant au début du présent article, sera de : $500 \times 2.25 \times 6 = 6,750$, au lieu de 6,642.08 (30 %) (6,640).

Cet amendement est adopté par 8 voix contre 5 et 3 abstentions.

Il faut rappeler ici que selon les déclarations du Gouvernement faites devant la Commission, 78 % des victimes jouiront du taux maximum, 10 % du taux intermédiaire et 12 % du taux inférieur.

Il est bon de noter également pour situer exactement le système proposé qu'à titre d'exemple, le plafond du minimum exonéré représente à Bruxelles :

Célibataire	63,000 francs.
Marié sans enfant	75,000 francs.
Marié avec un enfant	...	87,000 francs.

Au § 3, le Gouvernement propose un amendement tendant à supprimer la majoration de 10 % en faveur des déportés ou des réfractaires, et il en est ainsi justifié : le statut des déportés devait être initialement un statut de reconnaissance fondé sur l'accomplissement d'un acte patriotique; l'évolution de la discussion, sur le plan législatif, permet de dire que cette notion ne sera pas maintenue, mais que le statut des déportés sera un simple statut de victimes; dès lors, il n'y a plus lieu de maintenir une bonification de 10 % pour les déportés.

Il n'en est pas de même de ceux qui, réfractaires, ont été arrêtés par l'ennemi ou ses agents, et déportés; pour ceux-là la disposition ancienne modifiée dans son texte reste d'application, mais il est bien entendu que les deux conditions — réfractaires et déportés — sont obligatoires.

Le texte proposé envisage, d'autre part, l'obligation

stéssel. De Commissie meent dat zij op het voorstel van de indiener niet kan ingaan, maar dat de spanningen moeten behouden worden zoals ze thans bestaan.

De Regering meent harerzijds, dat het probleem een geheel uitmaakt; dat zij slechts voldoening kan schenken aan de Commissie door sommige spanningen te verminderen, die voor hogere invaliditeitspercentages zijn voorgesteld.

Zij stelt derhalve voor de tabel der spanningen te wijzigen als volgt :

10 %	1.5	in plaats van 1
15 %	2.25	in plaats van 1.5
20 %	3.25	in plaats van 4
25 %	4.25	in plaats van 5

Het eerste amendement tot verhoging tot 2 of 3, van de spanningen voor 10 en 15 % invaliditeit, wordt verworpen met 12 stemmen en 4 onthoudingen.

Het amendement van de Regering wordt aangenomen met 14 stemmen en 2 onthoudingen.

Na de stemming van de Commissie over een amendement waarbij het onder het eerste lid van § 2 bedoeld bedrag gebracht wordt op 500 frank en § 2 stilzwijgend afgeschaft wordt, stelt de Regering een amendement voor tot wederinvoering, in een andere vorm, van de indeling van de burgerlijke slachtoffers in categorieën.

In plaats van uit te gaan van de basis van 308 frank, verhoogd, zoals reeds gezegd, steunt het voorgesteld regime op een basisbedrag van 500 frank, maar teruggebracht op 404 frank, wanneer de globale inkomsten het vrijgesteld minimum te boven gaan zonder 150 % er van te overschrijden, en op 308 frank, wanneer de globale inkomsten het vrijgesteld minimum met meer dan 150 % overschrijden.

Feitelijk wordt dus de verbeterde toestand van de minvermogenenden gehandhaafd, maar de toestand van de andere, meer gegoede slachtoffers wordt op het vroeger bedrag teruggebracht.

Zo wij het in het begin van het onderzoek van dit artikel aangehaald voorbeeld hervatten, betekent de verbetering ten gunste van eerstgenoemden : $500 \times 2.25 \times 6 = 6,750$, in plaats van 6,642.08 (30 %) (6,640).

Dit amendement wordt aangenomen met 8 tegen 5 stemmen en 3 onthoudingen.

Het past er hier aan te herinneren, dat de Regering vóór de Commissie heeft verklaard dat 78 % van de slachtoffers het maximumbedrag zullen genieten, 10 % het tussenbedrag en 12 % het minimumbedrag.

Ten einde het voorgesteld systeem met meer nauwkeurigheid voor te stellen, weze ook nog aangestipt dat het vrijgesteld minimum te Brussel gelijk is aan :

Ongehuwde	63,000 frank.
Gehuwde zonder kinderen	75,000 frank.
Gehuwde met één kind	87,000 frank.

Bij § 3 stelt de Regering een amendement voor, dat er toe strekt de verhoging van 10 % ten voordele van de weggevoerden of de werkweigeraars weg te laten. Dit amendement wordt verantwoord als volgt : het statuut van de gedeporteerden moest oorspronkelijk een statuut van erkentelijkheid zijn, gesteund op het stellen van een vaderlandlievende daad. Aan de hand van de ontwikkeling der besprekingen op wetgevend gebied, mag men zeggen dat dit begrip niet zal worden gehandhaafd, doch dat het statuut der gedeporteerden eenvoudig een statuut van slachtoffers zal zijn; derhalve is het niet meer nodig een bonificatie van 10 % voor de gedeporteerden te behouden.

Dat geldt niet voor de werkweigeraars die door de vijand of zijn handlangers werden aangehouden en weggevoerd : voor hen blijft de vroegere bepaling van toepassing, maar het is wel te verstaan dat de twee voorwaarden — werkweigeraar en gedeporteerde — verplicht zijn.

In de voorgestelde tekst moet bovendien de verplichting

d'avoir été déporté hors du territoire national. Pourquoi ? Le Gouvernement ne semble pas en faire une question de principe; en fait, il est signalé qu'aucun cas de maintien sur le territoire belge n'a été signalé. Il apparaît cependant à la Commission que, pour éviter l'une ou l'autre situation malheureuse et injuste, il est raisonnable de supprimer le texte précisant la qualité de déporté et elle adopte à l'unanimité le texte sous-amendé.

Le Gouvernement propose, par voie d'amendement, un nouveau texte du § 4.

Cet amendement est rendu nécessaire par les modifications apportées au régime des allocations familiales par la loi du 27 mars 1951 (art. 28).

Il s'agit ici des allocations de 630 francs pour le premier et le deuxième enfant et de 660 francs à partir du troisième.

Il est entendu que, pour les enfants physiquement incapables, le bénéfice des allocations est maintenu sans limite d'âge, mais pour les autres bénéficiaires, la limite d'âge est fixée à 18 ans, alors que le régime général des allocations familiales limite le paiement à 14 ans, en principe.

Le droit aux allocations familiales est accordé à tous les invalides à 100 %, travailleurs indépendants ou salariés au moment du fait de guerre.

Le système est au reste repris de la législation sur les pensions de réparation.

En conséquence, M. Kiebooms retire son amendement.

L'amendement de M. Namèche, sans portée depuis la loi de 1951, soumis aux voix, est rejeté par 8 voix contre 6 et 1 abstention.

L'amendement du Gouvernement est adopté par 8 voix et 7 abstentions.

L'ensemble de l'article 6 est adopté par 8 voix et 7 abstentions.

Art. 7.

La Commission se trouve devant un texte particulièrement confus et manifeste le désir de voir le rapport contenir à cet égard toutes les explications utiles et les plus complètes, avec un certain nombre d'exemples qui aideront à la compréhension de ce texte.

§ 1 de l'article 7. Ce § 1 règle l'évaluation de l'invalidité.

Les infirmités donnant lieu à indemnisation sont celles reprises au barème officiel belge des invalidités ou celles qui peuvent leur être assimilées.

Je cite à titre d'exemple un numéro du barème :

« Art. 401. — Séquelles de suppuration pulmonaire (pyosclérose) par réaction focale assez marquée et fétidité intermittente suivant étendue et atteinte de la fonction respiratoire et de l'état général, 25 à 75 % . »

L'expert est tenu par le minimum et le maximum d'invalidité entre ces deux taux.

Lorsqu'il a déterminé l'affection et son degré d'invalidité, il doit déduire de ce taux d'invalidité les taux attribuables à des facteurs étrangers antérieurs, concomitants ou postérieurs au fait de guerre.

Quels sont ces facteurs étrangers ?

Ils peuvent être dus à la profession : un mineur atteint d'une maladie professionnelle des voies respiratoires a subi une aggravation de cette affection au cours de sa déporta-

tion. Pourquoi ? De Regering schijnt daarvan geen principiële kwestie te willen maken; in feite, wordt geen enkel geval van wegvoering binnen het Belgisch grondgebied vermeld. Het scheen uw Commissie nochtans toe dat het, om de ene of andere ongelukkige en onrechtvaardige toestand te vermijden, redelijk is de tekst weg te laten waarin de hoedanigheid van gedeporteerde wordt bepaald, en zij nam de als subamendement voorgestelde tekst eenparig aan.

De Regering stelt, bij amendement, een nieuwe tekst van § 4 voor.

Dat amendement is vereist wegens de wijzigingen, die door de wet van 27 Maart 1951 (art. 28) werden gebracht in het regime der kindertoelagen.

Het geldt hier de toelagen van 630 frank voor het eerste en het tweede kind en van 660 frank van het derde kind af.

Het staat vast dat het voordeel van de toelagen zonder leeftijdsgrens wordt gehandhaafd voor de lichamelijke onbekwame kinderen, doch voor de andere rechthebbenden wordt de leeftijdsgrens vastgesteld op 18 jaar, terwijl de uitbetaling volgens het algemeen regime der kindertoelagen in beginsel beperkt blijft tot 14 jaar.

Het recht op kindertoelagen wordt toegekend aan alle 100 % invaliden, zelfstandige arbeiders of loontrekkenden op het ogenblik van de oorlogshandeling.

Dat stelsel werd trouwens overgenomen uit de wetgevingen op de vergoedingspensioenen.

Hierop trekt de heer Kiebooms zijn amendement in.

Het amendement van de heer Namèche, dat geen zin heeft sedert de wet van 1951, wordt ter stemming gelegd en verworpen met 8 tegen 6 stemmen en 1 onthouding.

Het amendement van de Regering wordt aangenomen met 8 stemmen en 7 onthoudingen.

Artikel 6, in zijn geheel, wordt aangenomen met 8 stemmen en 7 onthoudingen.

Art. 7.

De Commissie stond hier voor een bijzonder duistere tekst, en zij sprak de wens uit dat het verslag in dit opzicht de meest volledige en nuttige verklaringen zou bevatten, alsmede een zeker aantal voorbeelden die tot een beter begrip van de tekst zouden bijdragen.

Paragraaf 1 van artikel 7. Die § 1 regelt de schatting van de invaliditeit.

De lichaamsgebreken die aanleiding geven tot vergoeding zijn die, welke werden opgenomen in de officiële Belgische schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit, of die welke daarmee kunnen gelijkgesteld worden.

Ik haal, als voorbeeld, een nummer uit de schaal aan :

« Art. 401. — Gevolgen van longettering (pyosclérose), met merkelijke focale reactie en intermitterende foëtor, volgens de uitgestrektheid en de aantasting van ademhaling en algemene toestand, 25 tot 75 % . »

De deskundige is gebonden door het minimum en het maximum van invaliditeit tussen die twee percentages.

Wanneer hij de aandoening en haar invaliditeitsgraad heeft bepaald, moet hij van dit invaliditeitspercentage de percentages aftrekken, te wijten aan vreemde factoren die de oorlogshandeling voorafgaan, er mede samengaan of er op volgen.

Welke zijn deze vreemde factoren ?

Zij kunnen aan het beroep te wijten zijn : een mijnwerker aangetast door een beroepsziekte der ademhalingsorganen zag zijn aandoening verergeren tijdens zijn weg-

tion. Du taux d'invalidité fixé par l'expert pour l'affection dont souffre ce mineur sera déduit le taux afférent à son état antérieur à la déportation, profession du mineur.

Ils peuvent être dus à des antécédents héréditaires.

L'expert ici encore aura à déterminer la part de l'invalidité à attribuer à ces antécédents et la part d'invalidité à attribuer au fait de guerre.

Ils peuvent être dus à des antécédents personnels : maladie contractée antérieurement au fait de guerre.

Ils peuvent être dus à l'âge de l'intéressé.

Le taux d'invalidité est ainsi déterminé pour chaque infirmité dont souffre la victime.

§ 2. Le § 2 trace les règles à suivre pour le calcul des infirmités multiples dont peut être atteint un invalide civil. Ces règles sont les mêmes que celles prévues pour les expertises en matière d'accidents du travail et d'allocations pour estropiés et mutilés (loi du 10 juin 1937).

Le barème belge des invalidités recommande également l'application de ces règles pour les expertises en application des articles 1382 à 1386bis du Code civil et, en cette matière, les experts s'en tiennent également en général aux règles prescrites par le dit § 2.

Ces règles sont les suivantes :

L'incapacité absolue de travail est l'invalidité de 100 %.

Un invalide est atteint d'une première infirmité évaluée par l'expert à 70 % et d'une deuxième évaluée à 60 %.

Le taux d'invalidité de 70 % restera attribué parce qu'il s'agit de l'infirmité la plus grave.

Le taux de 60 % de la deuxième infirmité sera ensuite réduit en fonction de la validité restante. Dans le présent exemple, la validité restante est de $100 - 70 = 30$ %.

Le taux d'invalidité à retenir pour la deuxième infirmité sera donc égal aux 60 % des 30 % de la validité restante, soit 18 %.

L'invalidité totale sera donc de $70 + 18 = 88$ %.

Ainsi qu'il résulte du § 2, cette règle n'est toutefois pas absolue. Lorsqu'il s'agit d'infirmités différentes, mais dont les conséquences sur la faculté de travail peuvent se combiner ou se confondre, l'expert peut grouper ces infirmités et leur attribuer un seul taux d'invalidité par estimation rationnelle.

Ce taux par estimation rationnelle ne peut toutefois évidemment pas dépasser 100 %, soit l'invalidité absolue.

§ 3. Ce texte n'est que l'amélioration d'un texte déjà prévu dans notre législation transitoire.

Un texte analogue est également prévu dans les lois coordonnées sur les pensions de réparation (art. 9, § 5).

Un exemple est nécessaire pour en comprendre la portée.

Un ancien combattant de la guerre 1914-1918 jouit d'une pension militaire d'invalidité de 30 % pour bronchite contractée dans les tranchées. Au cours de la guerre 1940-1945, cet ancien combattant de la guerre 1914-1918 a le fémur fracturé par suite d'un bombardement.

voeringsperiode. Van het door de deskundige vastgesteld invaliditeitspercentage voor de aandoening waaraan deze mijnwerker lijdt zal het percentage worden afgetrokken dat overeenstemt met de aan de wegvoering voorafgaande toestand, veroorzaakt door het beroep van mijnwerker.

Zij kunnen te wijten zijn aan erfelijke antecedenten.

De deskundige zal hier het aandeel in de invaliditeit moeten bepalen dat aan deze antecedenten moet worden toegeschreven en het aandeel in de invaliditeit dat moet worden toegeschreven aan oorlogshandeling.

Zij kunnen te wijten zijn aan persoonlijke antecedenten : ziekte die vóór de oorlogshandeling was opgedaan.

Zij kunnen te wijten zijn aan de leeftijd van belanghebbende.

Het invaliditeitspercentage wordt aldus bepaald voor elke kwaal waaraan het slachtoffer lijdt.

§ 2. Paragraaf 2 bepaalt de regels welke dienen gevolgd bij de berekening van meervoudige lichaamsgebreken waardoor een burgerlijk invalide is aangetast. Deze regels zijn dezelfde als voor het deskundig onderzoek inzake arbeidsongevallen en toelagen aan gebrekkigen en verminkten (wet van 10 Juni 1937).

De Belgische invaliditeitschaal beveelt eveneens de toepassing aan van deze regels bij de schattingen in toepassing van de artikelen 1382 tot 1386bis van het Burgerlijk Wetboek, en op dit gebied houden de deskundigen zich ook doorgaans aan de in bedoelde § 2 bepaalde regels.

Deze regels zijn de volgende :

De volkomen onbekwaamheid tot werken is de 100 % invaliditeit.

Een invalide is aangetast door een eerste lichaamsgebrek, door de deskundige geraamd op 70 %, en door een tweede, geraamd op 60 %.

Het invaliditeitspercentage 70 % zal toegekend blijven, omdat het de zwaarste invaliditeit geldt.

Het invaliditeitspercentage van 60 % voor het tweede lichaamsgebrek zal vervolgens verminderd worden in overeenstemming met de overblijvende gaafheid. In dit geval, bijvoorbeeld, zal de overblijvende gaafheid $100 - 70 = 30$ % bedragen.

Het in aanmerking komende invaliditeitspercentage voor het tweede lichaamsgebrek zal bijgevolg gelijk zijn aan 60 % van de 30 % overblijvende gaafheid, zegge 18 %.

De volledige invaliditeit zal bijgevolg zijn $70 + 18 = 88$ %.

Zoals blijkt uit § 2, is deze regel evenwel niet absoluut. Wanneer het verschillende lichaamsgebreken geldt, doch waarvan de gevolgen op het werkvermogen kunnen samenhangen of versmelten, mag de deskundige deze lichaamsgebreken groeperen en er een enkel invaliditeitspercentage aan toekennen door een rationele schatting.

Dit bedrag, door rationele schatting verkregen, mag echter natuurlijk 100 %, hetzij de volstreekte invaliditeit, niet overschrijden.

§ 3. Deze tekst is slechts de verbetering van een reeds in onze overgangswetgeving voorkomende tekst.

Een gelijkaardige tekst werd eveneens voorzien door de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen (art. 9, § 5).

Een voorbeeld is nodig om er de draagwijdte van te verstaan.

Een oudstrijder van de oorlog 1914-1918 geniet een militair invaliditeitspensioen van 30 % wegens een in de loopgraven opgedane bronchitis. In de loop van de oorlog 1940-1945, heeft deze oudstrijder van de oorlog 1914-1918 een dijbeen gebroken ten gevolge van een bombardement.

Cette deuxième infirmité doit être indemnisée par le service des victimes civiles et est évaluée par l'expert à 60 % d'invalidité.

En vertu du § 3, il est fait application des règles prescrites au § 2 pour le calcul des infirmités multiples, soit :

60 % attribués pour l'invalidité la plus grave.

12 % pour la bronchite (30 % des 40 % de la validité restante).

L'invalidité totale est de 72 %, portée par arrondissement à 75 %.

En vertu du § 3 de l'article 7 est déduit de ce taux d'invalidité totale de 75 %, le taux d'invalidité de 30 % déjà attribué pour la pension militaire qui reste intangible.

Le taux d'invalidité à attribuer pour la pension de victime civile de la guerre 1940-1945 sera donc de 45 %.

§ 4. — Si le Gouvernement n'avait pas déposé un amendement contenant le dit § 4, la pension de cet ancien combattant de la guerre 1914-1918, victime civile de la guerre 1940-1945, aurait été calculée en raison d'un taux d'invalidité de 45 % et le montant de sa pension aurait donc été de $500 \times 2.25 \times 9 = 10,125$ francs, ramenée à 10,120 francs en vertu du dernier alinéa du § 1 de l'article 6.

L'invalidé obtient donc le multiplicateur prévu pour un invalide moyen de 45 %, alors qu'il est en fait un grand invalide.

En vertu du § 4 de l'article 7, sa pension sera calculée comme suit :

On calculera d'abord la pension fictive qui lui aurait été attribuée pour son taux d'invalidité total, soit 75 %.

Cette pension fictive s'élève à $500 \times 2.25 \times 17.25 =$ fr. 19,406.25, ramenés à 19,400 francs (le multiplicateur 17.25 est celui prévu à l'article 6 pour le taux d'invalidité de 75 %).

On prend ensuite les 45/75mes de cette pension fictive de 19,400 francs et l'on obtient le montant de la pension à attribuer à cette victime civile, soit 11,640 francs.

Pourquoi les 45/75mes? Parce qu'en vertu de la législation sur les victimes civiles, on ne doit indemniser que 45 % de ce taux total de 75 %.

Pour 30 % d'invalidité, cet invalide garde donc la pension très favorable prévue pour les invalides du front de la guerre 1914-1918.

Pour les 45 % restants, ils sont indemnisés comme s'il s'agissait des 45/75mes de la pension d'un invalide civil à 75 %.

On corrige ainsi la lésion que subissait cet invalide parce que le multiplicateur prévu pour une pension de 45 % est de 9 alors que celui prévu pour une pension de 75 % est de 17.25.

§ 5. — Il a déjà été dit que l'article 9, § 5, des lois coordonnées sur les pensions de réparation contient une disposition semblable à celle prévue au présent § 3 de l'article 7.

Si un invalide Y a été blessé au cours de la campagne des 18 jours et a ensuite contracté une maladie durant sa déportation pour le travail obligatoire, il aura le choix entre le calcul prévu au dit article 9, § 5, et celui prévu aux §§ 3 et 4 de l'article 7 de notre projet de loi.

Dit tweede lichaamsgebrek moet worden vergoed door de dienst der burgerlijke oorlogsslachtoffers en wordt door de deskundige geraamd op 60 % invaliditeit.

Krachtens § 3, wordt er toepassing gemaakt van de bij § 2 voorgeschreven regels voor het berekenen van de meervoudige lichaamsgebreken, zegge :

60 % toegekend voor de ergste invaliditeit;

12 % voor de bronchitis (30 % van de 40 % overblijvende validiteit).

De totale invaliditeit is 72 %, door afronding gebracht op 75 %.

Krachtens § 3 van artikel 7 wordt van dit bedrag van 75 % volledige invaliditeit het invaliditeitspercentage van 30 % afgetrokken, dat reeds toegekend werd voor het militair pensioen dat onaantastbaar blijft.

Het invaliditeitspercentage, toe te kennen voor het pensioen van burgerlijk slachtoffer van de oorlog 1940-1945, bedraagt dus 45 %.

§ 4. Had de Regering geen amendement voorgesteld, dat deze § 4 bevatte, dan ware het pensioen van een oudstrijder van de oorlog 1914-1918, burgerlijk slachtoffer van de oorlog 1940-1945, berekend geworden naar rato van een invaliditeitsbedrag van 45 %, en zou het dus $500 \times 2.25 \times 9 = 10,125$ frank bedragen, verminderd tot 10,120 frank krachtens het laatste lid van artikel 6, § 1.

De invalide bekomt dus de vermenigvuldiger, vastgesteld voor een middelmatig invalide met 45 %, ofschoon hij in feite grootinvalide is.

Krachtens § 4 van artikel 7 zal zijn pensioen als volgt berekend worden :

Men zal eerst het fictief pensioen berekenen, dat hem werd toegekend voor zijn totale invaliditeitsgraad, zegge 75 %.

Dit fictief pensioen bedraagt $500 \times 2.25 \times 17.25 =$ fr. 19,406.25, verminderd tot 19,400 frank (de vermenigvuldiger 17.25 is die, bepaald in artikel 6 voor het invaliditeitspercentage van 75 %).

Men neemt vervolgens de 45/75sten van dit fictief pensioen van 19,400 frank, en men bekomt het bedrag van het aan dat burgerlijk slachtoffer toe te kennen pensioen, zegge 11,640 frank.

Waarom 45/75sten? Omdat slechts 45 % van dit totaal percentage van 75 % mogen vergoed worden krachtens de wetgeving op de burgerlijke slachtoffers.

Voor 30 % invaliditeit, behoudt die invalide dus het zeer voordelig pensioen, vastgesteld voor de frontinvaliden van de oorlog 1914-1918.

Voor de overblijvende 45 %, deze worden vergoed alsof het om 45/75sten gold van het pensioen van een burgerlijk invalide met 75 % invaliditeit.

Men verbetert aldus de schade welke deze invalide leed, omdat de vermenigvuldiger bepaald voor een pensioen van 45 % 9 is, terwijl die bepaald voor een pensioen van 75 % 17.25 is.

§ 5. Wij hebben reeds gezegd dat artikel 9, § 5, van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen een bepaling bevat, in de aard van deze bepaald in deze § 3 van artikel 7.

Een invalide Y, die gekwetst werd tijdens de 18-daagse veldtocht, en daarna tijdens zijn deportatie voor de verplichte tewerkstelling een ziekte heeft opgedaan, kan kiezen tussen de berekening, bepaald in bedoeld artikel 9, § 5, en die bepaald in §§ 3 en 4 van artikel 7 van dit wetsontwerp.

M. Namèche a déposé des amendements ainsi rédigés :

1. Remplacer le troisième alinéa par ce qui suit :

« Lorsque l'invalidité dépasse 100 %, il est attribué en plus de la pension, une majoration de 1.000 francs par an et par tranche de 10 % d'invalidité au delà de 100 %. »

2. Intercaler entre le troisième et le quatrième alinéa, le texte suivant :

« Lorsque la première invalidité atteint au moins 20 %, les suivantes sont augmentées respectivement de 5, 10, 15, 20, 25 %, et ainsi de suite, avant que leur valeur réelle par rapport à la validité restante ne soit établie. »

Il sera d'abord discuté du point 2 de l'amendement de M. Namèche, qui concerne le calcul des infirmités multiples.

Le texte de cet amendement est repris de l'article 31 des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

Des exemples feront comprendre les règles en vigueur à l'Administration des Pensions militaires et celles en vigueur au service des victimes civiles, pour ce qui concerne le calcul des infirmités multiples.

Premier exemple : fracture du fémur : 60 %; bronchite : 30 %.

A l'Administration des Pensions militaires, on attribue 60 % pour l'infirmité la plus grave.

Sont ensuite ajoutés 5 % à la deuxième infirmité, qui est ainsi portée à 35 %. Ces 35 % seront ensuite calculés en fonction de la validité restante de 40 %, soit 35 % de 40 % = 14 %.

L'invalidité totale est de 74 %, arrondis à 75 %.

Le service des victimes civiles attribue 60 % pour l'infirmité la plus grave.

La deuxième infirmité est calculée en fonction de la validité restante, soit 30 % de 40 % = 12 %.

L'invalidité totale est de 72 %, arrondis à 75 %.

Dans ce premier exemple, la victime civile et la victime militaire obtiennent une pension calculée sur le même taux d'invalidité.

Deuxième exemple : fracture du fémur : 60 %; bronchite chronique avec emphysème et répercussion cardiaque : 50 %.

A l'Administration des Pensions militaires, le calcul sera le suivant :

$60\% + 55\% \text{ de } 50\% = 82\%$, arrondis à 85 %.

Au service des victimes civiles, le calcul donnera :

$60\% + 50\% \text{ de } 40\% = 80\%$.

Dans ce deuxième exemple, la victime civile est donc désavantagée au regard de la victime militaire.

Le gouvernement s'est opposé à cet amendement pour les raisons suivantes :

1° Les victimes civiles n'ont jamais joui du régime prévu pour les invalides militaires.

Admettre l'amendement de M. Namèche obligerait donc l'Administration à revoir tous les dossiers des pensions déjà accordées, à rechercher tous les cas où il y a infirmités multiples et à revoir dans ces cas les calculs suivant les règles proposées par M. Namèche.

De heer Namèche heeft amendementen ingediend, welke luiden als volgt :

1. Het derde lid vervangen door onderstaande tekst :

« Wanneer de invaliditeit 100 % overschrijdt, wordt, boven het pensioen, een toeslag verleend van 1.000 frank per jaar en per tranche van 10 % invaliditeit boven 100 %. »

2. Onderstaande tekst inlassen tussen het derde en het vierde lid :

« Wanneer de eerste invaliditeit ten minste 20 % beloopt worden de volgende respectievelijk met 5, 10, 15, 20, 25 %, en zo verder, verhoogd, eer het bedrag er van in verhouding tot de overblijvende validiteit wordt vastgesteld. »

Wij zullen eerst punt 2 behandelen van het amendement van de heer Namèche, dat betrekking heeft op de berekening van meervoudige lichaamsgebreken.

De tekst van dit amendement werd overgenomen uit artikel 31 van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

Uit een paar voorbeelden moge blijken, welke regelen worden toegepast in het Bestuur der Militaire Pensioenen en in de Dienst der Burgerlijke Oorlogsslachtoffers, wat de berekening van meervoudige lichaamsgebreken betreft.

Eerste voorbeeld : breuk van het dijbeen : 60 %; ontsteking van de luchtpijptakken : 30 %.

In het Bestuur der Militaire Pensioenen worden 60 % verleend voor het ergste lichaamsgebrek.

Dan worden 5 % aan het tweede lichaamsgebrek toegevoegd, dat aldus gebracht wordt op 35 %. Deze 35 % worden vervolgens berekend op de overblijvende validiteit, met andere woorden op 40 %, dus 35 % van 40 % = 14 %.

De totale invaliditeit wordt bepaald op 74 %, afgerond tot 75 %.

De dienst der burgerlijke oorlogsslachtoffers verleent 60 % voor het ergste lichaamsgebrek.

Het tweede lichaamsgebrek wordt berekend op de overblijvende validiteit, dus 30 % van 40 % = 12 %.

De totale invaliditeit wordt bepaald op 72 %, afgerond tot 75 %.

In dit eerste voorbeeld bekomen het burgerlijke en het militaire slachtoffer een pensioen dat berekend wordt op hetzelfde invaliditeitspercentage.

Tweede voorbeeld : breuk van het dijbeen : 60 %; slepende ontsteking der luchtpijptakken met windgezwel en weerslag op het hart : 50 %.

In het Bestuur der Militaire Pensioenen wordt het totaal percentage berekend als volgt :

$60\% + 55\% \text{ van } 50\% = 82\%$, afgerond tot 85 %.

In de dienst der burgerlijke oorlogsslachtoffers geschiedt de berekening als volgt :

$60\% + 50\% \text{ van } 40\% = 80\%$.

In dit tweede voorbeeld is dus het burgerlijk slachtoffer benadeeld ten opzichte van het militair slachtoffer.

De Regering verzet zich tegen het amendement om de volgende redenen :

1° Nooit hebben de burgerlijke slachtoffers het regime genoten, dat voor de militaire invaliden voorzien is.

Ingeval het amendement van de heer Namèche goedgekeurd werd, zou het Bestuur dus alle dossiers moeten herzien van de reeds toegekende pensioenen, zouden alle gevallen moeten worden opgespoord, waarin er meervoudige lichaamsgebreken bestaan, en zouden al deze gevallen moeten worden herzien en opnieuw worden berekend volgens de regels, die de heer Namèche voorstelt.

Une telle revision ne donnerait d'ailleurs pas de résultats appréciables, parce que, dans beaucoup de cas, le service des victimes civiles, tout comme l'Administration des Pensions militaires, calcule l'invalidité par estimation rationnelle, ensuite, parce que du fait que les pensions de victimes civiles sont désormais arrondies au multiple de 5 immédiatement supérieur, dans beaucoup de cas également, l'invalidité totale sera la même, encore que le mode de calcul soit différent.

D'autre part, si l'on étend le mode de calcul prévu pour les victimes militaires en matière de calcul d'infirmités multiples civiles de la guerre 1940-1945, il faudra également accorder cet avantage aux victimes civiles de la guerre 1914-1918. Ceci impliquera également la revision des 10,500 pensions d'invalidité de victimes civiles de la guerre 1914-1918 encore accordées à l'heure actuelle.

2° Le calcul admis au service des victimes civiles et confirmé par l'article 7 du projet de loi est conforme aux données scientifiques actuelles et est en vigueur pour toutes les expertises médicales, sauf pour celles faites pour compte de l'Administration des Pensions militaires.

Lorsqu'il s'agit d'expertises médicales en matière d'accidents de travail, de la législation pour estropiés et mutilés, du Fonds National d'assurance maladie-invalidité, des articles 1382 et suivants du Code civil, les règles de calcul en matière d'infirmités multiples sont celles prévues à notre service des victimes civiles.

3° Le mode de calcul d'infirmités multiples en vigueur à l'Administration des Pensions militaires est celui prévu dans les instructions annexées au Guide-Barème de 1917 de l'Armée française. Ces instructions étaient appliquées aux militaires belges de la guerre 1914-1918 après cette guerre.

Encore que ce mode de calcul soit en opposition avec les règles scientifiques admises actuellement, l'Administration des Pensions militaires a tenu compte du droit acquis par les invalides bénéficiaires des lois coordonnées sur les pensions de réparation et a décidé que ceux-ci jouiraient également de ce mode de calcul.

Ce droit acquis n'existe pas pour les victimes civiles.

Discussion du point 1 de l'amendement de M. Namèche.

Cet amendement est également repris de l'article 32 des lois coordonnées sur les pensions militaires et du § 4 de l'article 9 des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

Il s'agit ici encore d'une disposition des instructions annexées au Guide-Barème de 1917 de l'Armée française, disposition qui a été étendue après la guerre 1914-1918 aux invalides militaires belges.

Cette disposition n'a jamais été appliquée au service des victimes civiles, puisque la loi sur les réparations aux victimes civiles de la guerre ne prévoit pas d'indemnisation au delà du taux d'invalidité de 100 %.

Un exemple fera comprendre la portée de l'amendement de M. Namèche.

Un invalide est atteint de deux infirmités, soit : tuberculose : 100 %; fracture du poignet : 20 %.

Au service des victimes civiles, l'invalide ne sera indemnisé qu'à concurrence de 100 %.

Dergelijke herziening zou trouwens geen merkbare uitlagen opleveren, omdat zowel de dienst der burgerlijke oorlogsslachtoffers als het Bestuur der Militaire Pensioenen de invaliditeit in de meeste gevallen berekenen door rationele raming; vervolgens, daar de pensioenen van de burgerlijke slachtoffers voortaan afgerond worden tot het onmiddellijk hoger veelvoud van 5, zal het totaal invaliditeitspercentage eveneens in de meeste gevallen hetzelfde zijn, ofschoon de wijzen van berekening van elkaar verschillen.

Anderdeels, indien men de wijze van berekening die werd bepaald voor de militaire slachtoffers inzake meervoudige lichaamsgebreken uitbreidt tot de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945, dient men eveneens dit voordeel te verlenen aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918. Dit sluit insgelijks de herziening in van de 10,500 invaliditeitspensioenen van burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918, welke thans nog zijn toegekend.

2° De berekening, toegepast in de dienst der burgerlijke oorlogsslachtoffers en bekrachtigd door artikel 7 van het wetsontwerp, stemt overeen met de tegenwoordige wetenschappelijke gegevens en geldt bij alle medische deskundige onderzoeken, behalve wanneer deze worden gedaan voor rekening van het Bestuur der Militaire Pensioenen.

Wanneer het betreft medische deskundige onderzoeken in zake arbeidsongevallen, wetgeving voor gebrekkigen en verminkten, Nationaal Fonds voor Verzekering tegen ziekte en invaliditeit, artikelen 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek, dan zijn de regels van berekening van meervoudige lichaamsgebreken dezelfde als deze die in onze dienst voor de burgerlijke slachtoffers worden toegepast.

3° De wijze van berekening van meervoudige lichaamsgebreken, zoals zij toegepast wordt in het Bestuur der Militaire Pensioenen, is dezelfde als de wijze bepaald in de onderrichtingen gevoegd bij de « Guide-Barème » van 1917 van het Franse leger. Deze onderrichtingen waren na de oorlog 1914-1918 toegepast op de Belgische militairen van die oorlog.

Alhoewel die wijze van berekening in strijd is met de thans geldende wetenschappelijke regelen, heeft het Bestuur der Militaire Pensioenen rekening gehouden met het door de invaliden, rechthebbenden van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen, verworven recht, en beslist dat voor deze insgelijks bedoelde berekeningsmethode zou gelden.

Dit verworven recht bestaat niet voor de burgerlijke slachtoffers.

Bespreking van punt 1 van het amendement van de heer Namèche.

Dit tweede amendement werd eveneens overgenomen uit artikel 32 van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen, en uit § 4 van artikel 9 der samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

Het geldt hier nogmaals een bepaling uit de voorschriften, gevoegd bij de « Guide-Barème » van 1917 van het Franse leger, bepaling die na de oorlog 1914-1918 werd uitgebreid tot de Belgische militaire invaliden.

Deze bepaling werd door de dienst der burgerlijke oorlogsslachtoffers nooit toegepast, daar bij de wet op de herstelvergoedingen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers geen vergoeding wordt bepaald boven een invaliditeit 100 %.

Een voorbeeld zal de draagwijdte van het amendement van de heer Namèche beter doen uitkomen.

Een invalide heeft twee lichaamsgebreken; tering : 100 %; polsbreuk : 20 %.

In de dienst der burgerlijke slachtoffers wordt die invalide slechts tot beloop van 100 % vergoed. In het Bestuur

A l'Administration des Pensions militaires, l'invalidité de 100 % sera d'abord indemnisée; la fracture du poignet de 20 % sera ensuite indemnisée en fonction d'une deuxième capacité de travail hypothétique.

Le Gouvernement s'est opposé à cet amendement pour les raisons suivantes :

1° Un homme ne dispose que d'une seule capacité de travail. Il est donc absurde de calculer des indemnités en fonction d'une deuxième capacité de travail hypothétique.

2° Une telle façon de procéder est en opposition avec les règles scientifiques actuellement admises en matière d'indemnisation des invalides.

Lorsqu'il s'agit de pensions aux victimes civiles, de la législation sur les estropiés et mutilés, de la réparation des accidents de travail, du Fonds National d'assurance maladie-invalidité, des indemnités prévues par les articles 1382 et suivants du Code civil, un invalide est indemnisé, en raison de la diminution de la capacité de travail, des soins de prothèses, médicaux et pharmaceutiques que son état a exigés, de l'obligation qu'il a de recourir à l'aide d'une tierce personne.

Dans ces diverses législations sont donc prévues : une pension d'invalidité, une indemnité pour aide d'une tierce personne ou pour mutilation, l'indemnisation des soins médicaux et pharmaceutiques.

En revanche, il n'est jamais prévu d'indemnités en fonction de la réduction d'une deuxième capacité de travail hypothétique.

Si l'on veut améliorer le sort des victimes civiles, il faut donc le faire soit en augmentant la pension d'invalidité, soit en augmentant la rente pour aide d'une tierce personne, lorsque l'état de l'invalide exige cette intervention.

3° Il se conçoit que l'Administration des Pensions militaires ait maintenu un droit acquis aux invalides militaires depuis la guerre 1914-1918.

Un tel argument ne vaut pas pour les victimes civiles qui n'ont jamais joui de cet avantage.

Les amendements de M. Namèche sont rejetés par 8 voix contre 8 et 1 abstention.

Le § 1 de l'article 7 contient une erreur dans son texte français; il faut dire : « fait dommageable invoqué » et non « fait dommageable ».

L'ensemble de l'article est voté par 8 voix et 9 abstentions.

Art. 8.

Les pensions d'invalidité ne sont accordées que si l'incapacité a une durée de 30 jours au moins.

Elles ne sont accordées qu'à titre temporaire, sauf en cas de cécité, énucléation, amputation d'un membre, d'un doigt ou d'un orteil, ce qui se comprend sans difficulté.

Deux revisions sont prévues : après 5 et 10 ans. Après la première revision, la pension reste temporaire et ne devient définitive qu'après la seconde revision.

M. Timmermans a déposé au § 1, des amendements tendant à la suppression de la revision après le délai prévu de 5 ans, de telle sorte qu'à ce moment la pension serait considérée comme définitive.

Il a été souligné en Commission que le fait dommageable remonte actuellement à 7 ans au moins, et que bon nombre de dossiers n'ont encore donné lieu actuellement à aucune décision.

der Militaire Pensioenen wordt vooreerst de invaliditeit van 100 % vergoed; de polsbreuk van 20 % wordt vervolgens vergoed in functie van een tweede denkbeeldige arbeidsbekwaamheid.

De Regering heeft zich tegen dit amendement verzet, om de volgende redenen :

1° Een mens bezit slechts één arbeidsbekwaamheid. Het zou dus geen zin hebben vergoedingen te berekenen in overeenstemming met een tweede denkbeeldige arbeidsbekwaamheid.

2° Een dergelijke handelwijze is in strijd met de wetenschappelijke regels die thans gelden inzake vergoeding der invaliden.

Wanneer het pensioenen geldt van burgerlijke slachtoffers, de wetgeving betreffende gebrekkigen en verminkten, de vergoeding van arbeidsongevallen, het Rijksfonds voor Verzekering tegen ziekte en invaliditeit, de vergoedingen, vastgesteld bij artikelen 1382 en volgenden van het Burgerlijk Wetboek, wordt een invalide vergoed naar rato van de vermindering der arbeidsbekwaamheid, wegens prothesezorgen, geneeskundige en pharmaceutische zorgen die zijn toestand vereist, de noodzakelijkheid waarin hij zich bevindt om de hulp van derden in te roepen.

Bij die verschillende wetgevingen worden dus bepaald een invaliditeitspensioen, een vergoeding wegens hulp van derden of wegens verminking en de vergoeding voor geneeskundige en pharmaceutische zorgen.

Daarentegen werden nooit vergoedingen voorzien wegens vermindering van een tweede denkbeeldige arbeidsbekwaamheid.

Wil men het lot van de burgerlijke slachtoffers verbeteren, dan moet of wel het invaliditeitspensioen verhoogd worden, of wel de rente voor hulp van derden, wanneer de toestand van de invalide deze tussenkomst noodzakelijk maakt.

3° Het valt te begrijpen dat het Bestuur der Militaire Pensioenen een door de militaire invaliden sedert de oorlog 1914-1918 verworven recht heeft gehandhaafd.

Dit argument geldt niet voor de burgerlijke slachtoffers, die dit voordeel nooit hebben genoten.

De amendementen van de heer Namèche worden verworpen met 8 tegen 8 stemmen en 1 onthouding.

In de Franse tekst van artikel 7, § 1, komt een fout voor; men leze : « fait dommageable invoqué » en niet « fait dommageable ».

Het artikel in zijn geheel wordt aangenomen met 8 stemmen en 9 onthoudingen.

Art. 8.

De invaliditeitspensioenen worden alleen toegekend wanneer de onbekwaamheid ten minste 30 dagen duurt.

Zij worden slechts tijdelijk toegekend behalve in geval van blindheid, enucleatie, afzetting van een lid, een vinger of een teen, wat licht te begrijpen valt.

Er worden twee herzieningen voorzien : na 5 en na 10 jaar. Na de eerste herziening, blijft het pensioen tijdelijk, en het wordt slechts definitief na de tweede herziening.

De heer Timmermans diende op § 1 amendementen in, die strekken tot de afschaffing van de herziening na de vastgestelde termijn van 5 jaar, zodat het pensioen op dat ogenblik als definitief zou beschouwd worden.

In de Commissie werd er op gewezen dat het schadelijk feit thans ten minste van vóór 7 jaar dagtekent, en dat over een groot aantal dossiers tot dusver nog geen beslissing werd genomen.

Il a été aussi observé que ce travail de revision était de nature à retarder la solution à donner d'urgence à ces demandes.

D'autres amendements, présentés par M. Timmermans aux §§ 2 et 4, visent un même objet et ont pour but de faire concorder les textes de ces paragraphes avec le texte modifié par les amendements au § 1.

Cette disposition est reprise de l'article 16 des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

L'expérience faite devant les commissions de pensions de réparation prouve que la première revision périodique a donné les résultats suivants : le taux d'invalidité a été modifié dans 35 % des cas : pour 24 % dans un sens défavorable dont 6 à 7 % de pensions supprimées; pour 11 % des cas dans un sens favorable.

En outre les invalides peuvent se pourvoir en aggravation sans condition de délai.

Soumis au vote, l'ensemble de ces amendements est rejeté par 7 voix contre 5 et 2 abstentions.

Une rectification est apportée au 3e alinéa du § 1, les textes français et flamand n'étant pas conformes.

Aux mots : « la première et la deuxième pension temporaires peuvent », il faut substituer les mots : « la première et la deuxième pension temporaires octroyées pour 5 ans ne peuvent ».

Ce nouveau texte est admis sans discussion et l'ensemble de l'article est adopté par 8 voix contre 5.

Art. 9.

Cet article précise le point de départ de la première revision des décisions prises plus de 5 ans avant l'entrée en vigueur de la loi : dans l'année de l'entrée en vigueur de la loi.

Il y a lieu de noter que l'arrivée du terme de la revision ne suspend pas le paiement de la pension et de ses compléments, sauf dans l'hypothèse où un retard imputable à la victime retarderait cette revision; dans ce cas, le Ministre peut suspendre la liquidation de la pension.

Le Gouvernement propose de substituer un texte nouveau à celui du deuxième alinéa; il complète le texte ancien et empêche toute interprétation erronée; il est adopté sans discussion.

Un amendement de M. Timmermans ayant le même but que ceux déposés à l'article 8 est retiré.

L'article 9 est adopté.

Art. 10.

Cet article traite des grands invalides ayant besoin de l'aide d'une tierce personne et des amputés.

Les seules critiques formulées sont relatives à la détermination de l'indemnité à allouer aux grands invalides, incapables de se mouvoir, de se conduire ou d'accomplir seuls les actes essentiels de la vie, pour l'aide d'une tierce personne.

L'indemnité proposée est égale à 75 % du montant de la pension pour une invalidité de 100 % calculée conformément aux §§ 1 et 2 de l'article 6.

M. Namèche propose par voie d'amendement de fixer cette allocation conformément aux dispositions de la loi sur les pensions de réparation et de l'attribuer conformément aux spécifications rangées en cinq catégories par le barème officiel belge.

Tevens werd opgemerkt dat door dit herzieningswerk de oplossing, welke dringend aan deze aanvragen moest gegeven worden, zou vertraagd worden.

Andere amendementen, door de heer Timmermans voorgesteld op §§ 2 en 4, beogen hetzelfde en hebben ten doel de tekst van deze paragrafen te doen overeenstemmen met de tekst die door de amendementen op § 1 gewijzigd werd.

Deze bepaling werd overgenomen uit artikel 16 van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

Uit de ondervinding, opgedaan in de commissies voor de vergoedingspensioenen, blijkt dat de eerste periodieke herziening de volgende resultaten heeft opgeleverd : het invaliditeitspercentage werd in 35 % van de gevallen gewijzigd : voor 24 % in ongunstige zin, waaronder voor 6 à 7 % het pensioen werd afgeschaft; voor 11 % van de gevallen in gunstige zin.

Bovendien mogen de invaliden beroep instellen wegens verergering, zonder voorwaarde inzake termijn.

Bij de stemming worden al deze amendementen verworpen met 7 tegen 5 stemmen en 2 onthoudingen.

In het derde lid van § 1 wordt een verbetering aangebracht, daar de Franse en Nederlandse teksten niet overeenstemmen.

De woorden « het eerste en het tweede tijdelijke pensioen, voor vijf jaar toegekend, kunnen een » moeten vervangen worden door de woorden « het eerste en het tweede tijdelijke pensioen kunnen geen ».

Die nieuwe tekst werd zonder bespreking aangenomen en het artikel in zijn geheel werd goedgekeurd met 8 tegen 5 stemmen.

Art. 9.

In dit artikel wordt het vertrekpunt bepaald van de eerste herziening der beslissingen, genomen meer dan 5 jaar vóór de inwerkingtreding van de wet : binnen het jaar van de inwerkingtreding van de wet.

Op te merken valt dat de betaling van het pensioen en van de toeslagen er van niet worden opgeschort door het aanbreken van de termijn der herziening, behalve ingeval die herziening zou uitgesteld worden door een verdrag die te wijten is aan het slachtoffer; in dat geval kan de Minister de uitbetaling van het pensioen opschorten.

De Regering stelt voor de tekst van het tweede lid door een nieuwe tekst te vervangen; hij vult de vroegere tekst aan en verhindert iedere verkeerde interpretatie; hij werd zonder bespreking aangenomen.

Een amendement van de heer Timmermans, dat hetzelfde doel heeft als de amendementen welke op artikel 8 werden voorgesteld, wordt ingetrokken.

Artikel 9 wordt aangenomen.

Art. 10.

Dit artikel betreft de grootinvaliden, die de hulp van een derde persoon nodig hebben, alsmede de geamputeerden.

De enige uitgebrachte kritiek geldt de vaststelling van de vergoeding ten behoeve van de grootinvaliden, die niet bij machte zijn zich voort te bewegen, zich te verplaatsen of de voor het leven essentiële handelingen te verrichten, voor de hulp van een derde.

De voorgestelde vergoeding is gelijk aan 75 % van het pensioenbedrag, dat voor een invaliditeit van 100 % bekomen wordt door de in artikel 6, §§ 1 en 2, bepaalde berekening.

Bij amendement stelt de heer Namèche voor die vergoeding vast te stellen overeenkomstig de wet op de vergoedingspensioenen en ze toe te kennen overeenkomstig de specificaties welke door de Officiële Belgische Schaal in vijf categorieën worden ingedeeld.

M. Timmermans propose de son côté de porter le taux maximum prévu au premier alinéa de 75 à 85 %.

M. Namèche propose de porter ce taux à 100 %.

Rejeté en première discussion et afin de ne point créer d'anomalie à la suite du vote de la loi du 18 juillet 1952, il est décidé de porter ce taux à 90 %.

Il n'est pas opportun de s'en référer à des lois visant toute autre matière pour fixer le taux de ces indemnités; d'autre part, il est prévu à l'article 10 que les conditions d'octroi de cette indemnité spéciale seront fixées par arrêté royal; cette formule est préférable.

L'amendement de M. Namèche est rejeté par 7 voix contre 5; celui de M. Timmermans est rejeté par 7 voix contre 1 et 5 abstentions.

Enfin, au § 3, M. Namèche propose d'ajouter après « 100 % », les mots « ou plus ».

Cet amendement ne peut se justifier puisqu'on ne dépasse jamais 100 % d'invalidité.

Cet amendement est rejeté par 7 voix contre 6.

Le Gouvernement cependant marque son accord sur une modification qui est équitable.

Le premier alinéa du § 1 fixe le taux maximum de 75 % du montant de la pension calculée à l'article 6, §§ 1 et 2.

En vertu de ladite disposition, le montant pour l'aide d'une tierce personne sera différent, selon qu'il s'agit de personnes plus ou moins aisées, puisque la pension se calculera sur la base de 500, 404 ou 308 francs.

Il y a là une situation qui n'est pas équitable, aussi le Gouvernement marque-t-il son accord sur la suppression des mots « et 2 », ce qui établira dans ce cas un calcul de cette allocation sur la base uniforme de 500 francs.

Le Gouvernement propose d'insérer un § 5 qui ne soulève point de difficulté, ni de discussion.

Le taux en faveur des victimes civiles est limité au maximum de 100 %; la disposition nouvelle permettra néanmoins à celui qui est atteint d'une première invalidité de 100 % et nonobstant ce taux maximum, de bénéficier d'allocations spéciales pour une deuxième infirmité qui ne peut donner lieu à pension parce que le maximum de 100 % est déjà atteint; il s'ensuit que si une victime est déjà pensionnée sur le taux de 100 % pour tuberculose par exemple, mais a en outre subi une amputation par suite d'un autre fait de guerre, elle pourra prétendre aux indemnités spéciales prévues par cet article.

Enfin une majoration de 10 % est consentie à certains grands invalides.

Il y a lieu de modifier au début du deuxième alinéa du § 2, le texte flamand qui ne correspond pas au texte français, qui devient ainsi: « Het percentage invaliditeit toegekend aan de amputaties bedoeld in bovengenoemde artikelen ».

L'ensemble est adopté par 7 voix contre 6.

Art. 11.

Cet article prévoit la rééducation médicale et professionnelle obligatoire sous le contrôle de l'Etat.

M. Namèche a déposé un amendement proposant que cette rééducation se fasse aux frais de l'Etat, et supprimant toute sanction en cas de refus de l'invalidé.

M. Timmermans propose que cette rééducation ne se fasse que sur demande de l'invalidé et qu'il soit accordé à ce dernier une indemnité égale à 20 % de la pension.

De heer Timmermans stelt zijnerzijds voor het in het eerste lid bepaald maximumpercentage van 75 % te brengen op 85 %.

De heer Namèche stelt voor dit percentage op 100 % te brengen. Dit wordt verworpen bij de eerste bespreking en om geen tegenstrijdigheid te scheppen ten gevolge van de aanneming van de wet van 18 Juli 1952, wordt besloten dit bedrag op 90 % te brengen.

Om het bedrag van deze vergoedingen vast te stellen ware het niet wenselijk te verwijzen naar wetten, die verband houden met heel wat anders; daarenboven bepaalt artikel 10, dat de voorwaarden tot toekenning van die bijzondere vergoeding vastgesteld worden bij koninklijk besluit; deze formule is te verkiezen.

Het amendement van de heer Namèche wordt verworpen met 7 tegen 5 stemmen; dit van de heer Timmermans wordt verworpen met 7 stemmen tegen 1 en 5 onthoudingen.

Ten slotte stelt de heer Namèche voor de woorden « en meer » na « 100 % » toe te voegen.

Dit amendement kan niet worden verantwoord, daar het invaliditeitspercentage nooit 100 % mag overschrijden.

Het amendement wordt verworpen met 7 tegen 6 stemmen.

De Regering stemt nochtans toe in een wijziging, die billijk is.

Bij het eerste lid van § 1 wordt een maximumbedrag van 75 % van het volgens artikel 6, §§ 1 en 2, berekend pensioenbedrag vastgesteld.

Overeenkomstig bedoelde bepaling verschilt de vergoeding voor hulp van een derde naargelang het een meer of minder goeode persoon geldt, vermits het pensioen berekend wordt op de basis van 500, 404 of 308 frank.

Hieruit vloeit een onbillijke toestand voort; de Regering stemt dan ook toe in het weglaten van de woorden « en 2 », en bijgevolg zal bedoelde vergoeding in dit geval worden berekend op de eenvormige basis van 500 frank.

De Regering stelt voor een § 5 in te lassen, die geen aanleiding geeft tot bezwaar noch bespreking.

Het percentage ten gunste van de burgerlijke slachtoffers is beperkt tot maximum 100 %; de nieuwe bepaling zal nochtans mogelijk maken dat degene die door een eerste invaliditeit van 100 % is aangetast, niettegenstaande dit maximum percentage, speciale toelagen zal genieten voor een tweede gebrekkigheid die geen aanleiding kan geven tot pensioen, omdat het maximum 100 % reeds werd bereikt; er vloeit uit voort dat indien een slachtoffer reeds gepensionneerd is met het percentage 100 % wegens tuberculose bijvoorbeeld, doch bovendien een amputatie heeft ondergaan ingevolge een andere oorlogshandeling, het aanspraak zal kunnen maken op de bij dit artikel bepaalde speciale vergoedingen.

Ten slotte wordt een verhoging met 10 % toegestaan aan sommige grootinvaliden.

In het begin van het tweede lid van § 2 moet de Nederlandse tekst worden gewijzigd om in overeenstemming te worden gebracht met de Franse tekst. Het luidt dus: « Het percentage invaliditeit toegekend aan de amputaties bedoeld in bovengenoemde artikelen ».

Het artikel wordt in zijn geheel aangenomen met 7 tegen 6 stemmen.

Art. 11.

Bij dit artikel wordt de medische heropleiding en beroepsherscholing voorzien onder Staatstoezicht.

De heer Namèche heeft een amendement voorgesteld, waarbij deze beroepsvorming ten laste van de Staat wordt gelegd, en waarbij bepaald wordt dat, in geval van weigering van de invalide, geen strafmaatregel kan worden genomen.

De heer Timmermans stelt voor de nieuwe beroepsvorming slechts te verschaffen op verzoek van de invaliden, en aan deze laatsten een vergoeding toe te kennen, gelijk aan 20 % van het pensioen.

L'expérience faite tant par l'Œuvre Nationale des invalides de guerre que par le service de réadaptation professionnelle pour les bénéficiaires des différents statuts de reconnaissance nationale, prouve à suffisance qu'un apprentissage ne peut être mené à bonne fin que si l'apprenti y met toute sa bonne volonté.

D'autre part, il doit être rappelé que l'O.N.I.G., de par sa loi organique, est chargée principalement de la rééducation médicale et professionnelle des invalides de la guerre tant civils que militaires.

Ce service a dépensé en 1951 pour la réadaptation des victimes de la guerre 14,430,000 francs et pour la réadaptation des enfants victimes civiles 2,273,000 francs.

En conséquence, sur proposition du Gouvernement, la Commission a décidé de supprimer cet article.

Art. 12.

La disposition contenue dans cet article fait courir les pensions du premier jour du mois de l'introduction de la demande, sans qu'elles puissent être antérieures au fait dommageable.

Le Gouvernement propose par amendement d'ajouter après le texte du projet que pour les demandes introduites avant le 31 décembre 1945, les pensions prennent cours à la date du fait dommageable. En cas de contestation, le Ministre, ou la Commission d'appel peut fixer une date postérieure ou déterminer une échelle progressive ou dégressive d'invalidité.

M. Namèche propose un amendement dont il est tenu compte pour partie dans l'amendement du Gouvernement, mais avec M. Timmermans, il propose d'appliquer la rétroactivité à la date du fait dommageable pour les demandes introduites dans les six mois de l'entrée en vigueur de la loi.

Un membre de la Commission a fait remarquer qu'on ne peut mettre à charge de l'Etat des sommes qu'il n'est pas possible de calculer et d'obérer le Trésor (4 à 500 millions); cela n'existe pas pour les pensions de réparation et on ne peut le faire pour les victimes civiles.

Il y a lieu de noter que le régime des demandes introduites avant le 31 décembre 1945 est plus avantageux que celui des pensions de réparation, où l'on ne remonte qu'au premier jour du mois de la demande.

Il y a lieu de signaler pour les demandes introduites devant des organismes ou juridictions incompétentes, l'article 19.

Au vote, l'amendement de M. Timmermans ne recueille aucune voix et celui de M. Namèche n'est pas approuvé.

Au troisième alinéa, en vertu des modifications apportées par la Commission à la procédure, il y a lieu de substituer à « Commission d'appel » « Commission compétente ».

L'ensemble est voté par 7 voix contre 6.

CHAPITRE III.

Art. 13.

L'article 13 examine la situation des ayants droit des victimes civiles de la guerre.

Le Gouvernement propose d'insérer en tête de cet article trois paragraphes qui, dans le projet primitif, figurent sous les deux derniers alinéas du § 1 de l'article 14 avec certaines modifications de forme.

Uit de ervaring, opgedaan zowel door het Nationaal Werk voor de Oorlogsinvaliden als door de Dienst voor Beroepswederaanpassing voor de rechthebbenden op de verschillende statuten van nationale erkentelijkheid, blijkt voldoende dat een leertijd slechts vruchten afwerpt, wanneer de leerling met goede wil bezield is.

Overigens dient er aan herinnerd dat het N.W.O.I. er, krachtens zijn organieke wet, hoofdzakelijk mede belast is aan de oorlogsinvaliden, zo burgerlijke als militaire, een geneskundige heropleiding en een nieuwe beroepsvorming te verschaffen.

Deze dienst heeft in 1951, voor de wederaanpassing van de oorlogsslachtoffers, 14,430,000 frank uitgegeven, en voor de wederaanpassing der kinderen, burgerlijke slachtoffers, 2,273,000 frank.

Dientengevolge, besluit de Commissie, op voorstel van de Regering, dit artikel weg te laten.

Art. 12.

Krachtens de in dit artikel vervatte bepaling, gaan de pensioenen in op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag werd ingediend, maar kunnen zij geen uitwerking hebben vóór de datum van het schadelijk feit.

De Regering stelt, bij amendement, voor aan de tekst van het ontwerp toe te voegen dat, ten opzichte van de vóór 31 December 1945 ingediende aanvragen, de pensioenen ingaan op de datum van het schadelijk feit. In geval van betwisting kan de Minister of de Commissie van beroep een latere datum bepalen of een klimmende of dalende invaliditeitsschaal vaststellen.

De heer Namèche stelt een amendement voor, waarmede gedeeltelijk rekening gehouden werd in het Regeringsamendement, maar met de heer Timmermans stelt hij voor het pensioen te laten terugwerken tot de datum van het schadelijk feit, voor die aanvragen, welke binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet worden ingediend.

En lid van de Commissie merkt op, dat het niet opgaat bedragen, die niet te berekenen zijn, ten laste van de Staat te leggen, en de Schatkist te bezwaren (400 à 500 miljoen); zulks bestaat niet voor de vergoedingspensioenen, en het mag ook niet geschieden voor de burgerlijke slachtoffers.

Op te merken valt, dat het stelsel van de vóór 31 December 1945 ingediende aanvragen voordeliger is dan dat van de vergoedingspensioenen, waarbij slechts teruggegaan wordt tot de eerste dag van de maand waarin de aanvraag werd ingediend.

Voor de aanvragen, die bij onbevoegde organismen of rechtsmachten worden ingediend, wordt verwezen naar artikel 19.

Bij de stemming bekomt het amendement van de heer Timmermans geen enkele stem, en dat van de heer Namèche wordt niet gesteund.

Ingevolge de wijzigingen, door de Commissie in de procedure aangebracht, moeten in het derde lid de woorden « Commissie van beroep » vervangen worden door « bevoegde Commissie ».

Het artikel in zijn geheel wordt aangenomen met 7 tegen 6 stemmen.

HOOFDSTUK III.

Art. 13.

In artikel 13 wordt de toestand der rechtverkrijgenden van de burgerlijke oorlogsslachtoffers onderzocht.

De Regering stelt voor in het begin van dit artikel drie paragrafen in te lassen, die in het oorspronkelijk ontwerp, met enkele vormwijzigingen, voorkomen in de laatste twee leden van § 1 van artikel 14.

La pension, en vertu de cette disposition, sera accordée :

1° si le fait dommageable est l'unique cause du décès;

2° si la victime est décédée dans les 5 ans de la blessure, du traumatisme résultant du fait de guerre et si ce fait de guerre a causé nécessairement la mort.

Elle sera réduite de moitié ou d'un quart si le fait dommageable est intervenu pour plus de moitié ou des trois-quarts.

Si le décès a lieu 15 ou 25 ans après le fait dommageable, il est présumé que des facteurs étrangers entrent pour 25 ou 50 % dans les causes du décès. Cette présomption peut être renversée par la preuve contraire; c'est une simple présomption *juris tantum*.

Ces amendements sont adoptés.

Le § 1 ancien devient, dans le texte définitif, § 4. Le Gouvernement propose de modifier le début de ce paragraphe en remplaçant les termes « au sens de l'article premier, § 1b » par « au sens de la loi », ce qui est admis sans discussion. Il en est de même d'une modification au texte flamand : au 2°, le mot « oorlogsslachtoffer » est remplacé par « slachtoffer van de oorlogshandeling ».

Le conjoint survivant, pour bénéficier de la pension, doit avoir contracté mariage avant le fait dommageable et n'être pas, au moment du décès, séparé de corps *sur la demande introduite par la victime*.

M. Namèche proposait de supprimer les mots « séparé de corps », mais l'amendement n'étant pas défendu, la Commission passe outre; cet amendement aurait eu pour conséquence d'exclure tous les époux séparés de corps.

Si c'est le mari qui est le conjoint survivant, il doit en outre être atteint, avant le fait dommageable, d'une infirmité permanente le mettant dans l'impossibilité de pourvoir à sa subsistance; il y a lieu de signaler que la disposition est reprise de l'article 21 des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

M. Namèche propose de supprimer les mots « dès avant la guerre ». Cet amendement subit le sort du précédent.

M. Timmermans veut voir accorder le bénéfice de la loi au veuf, père d'au moins un enfant à charge de moins de 14 ans, ou de moins de 21 ans s'il continue à fréquenter une école.

Il est répondu que l'intéressé jouit dans ce cas d'allocations mensuelles fixées par l'article 15.

Cet amendement est rejeté par 12 voix contre 7.

Tous les amendements de M. Namèche à cet article sont rejetés sans discussion pour les raisons signalées ci-dessus.

L'amendement de M. Kiebooms est retiré.

Les amendements du Gouvernement au § 4 (*nouveau*) sont de pure forme, résultent des amendements proposés à l'article premier et ont pour objet de mettre le projet en concordance avec la législation en matière de pension de réparation.

Le dernier amendement supprime un texte inutile.

L'ensemble est voté par 12 voix et 5 abstentions.

Krachtens die bepaling, wordt het pensioen toegekend :

1° indien het schadelijk feit de enige oorzaak van het overlijden is;

2° indien het slachtoffer overleden is binnen 5 jaar na de kwetsuur, na het traumatisme voortvloeiend uit de oorlogshandeling, en indien dit schadelijk feit noodzakelijk het overlijden veroorzaakt heeft.

Het wordt met de helft of met een vierde verminderd, indien het schadelijk feit voor meer dan de helft of de drie vierden in aanmerking kwam.

Indien het overlijden zich voorgedaan heeft meer dan 15 of 25 jaar na het schadelijk feit wordt verondersteld dat vreemde factoren voor 25 of 50 % behoren tot de redenen van het overlijden. Dat vermoeden kan worden omgekeerd door de tegenproef; het is een vermoeden *juris tantum*, zonder meer.

Deze amendementen worden aangenomen.

Paragraaf 1 wordt, in de definitieve tekst, § 4. De Regering stelt voor de aanvang van die paragraaf te wijzigen, door de woorden « in de zin van het eerste artikel, § 1b », te vervangen door de woorden « in de zin van deze wet », wat zonder bespreking wordt aangenomen. Hetzelfde geldt een wijziging in het 2° van de Nederlandse tekst, waar het woord « oorlogsslachtoffer » wordt vervangen door het woord « slachtoffer van de oorlogshandeling ».

De overlevende echtgenoot moet, om het pensioen te kunnen genieten, in het huwelijk getreden zijn vóór het schadelijk feit en, op het ogenblik van zijn overlijden, niet van tafel en bed gescheiden zijn *ingevolge een eis door het slachtoffer ingesteld*.

De heer Namèche stelt voor de woorden « van tafel en bed gescheiden » weg te laten, doch daar het amendement niet verdedigd wordt, stapt de Commissie er over heen; het zou ten gevolge gehad hebben dat alle van tafel en bed gescheiden echtgenoten zouden uitgesloten worden.

Indien de man de overlevende echtgenoot is, moet hij bovendien, vóór het schadelijk feit, aangetast zijn door een blijvend lichaamsgebrek waardoor het hem onmogelijk is in zijn onderhoud te voorzien; er valt op te merken dat die bepaling werd overgenomen uit artikel 21 van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

De heer Namèche stelt voor de woorden « reeds vóór de oorlogshandeling » weg te laten. Dat amendement ondergaat hetzelfde lot als het voorgaande.

De heer Timmermans wenst dat het genot van de wet zou worden verleend aan de weduwnaar, vader van ten minste één kind ten laste van minder dan 14 jaar, of van minder dan 21 jaar indien het nog naar school gaat.

Daarop wordt geantwoord dat belanghebbende in dat geval de maandelijkse vergoedingen geniet, die bepaald worden in artikel 15.

Dit amendement wordt verworpen met 12 tegen 7 stemmen.

Al de amendementen van de heer Namèche op dit artikel worden zonder bespreking verworpen, om de hierboven vermelde redenen.

Het amendement van de heer Kiebooms wordt ingetrokken.

De amendementen van de Regering op § 4 (*nieuw*), die van louter formele aard zijn, vloeien voort uit de op het eerste artikel voorgestelde amendementen en strekken er toe het ontwerp in overeenstemming te brengen met de wetgeving in zake vergoedingspensioenen.

Door het laatste amendement wordt een overbodige tekst weggelaten.

Het artikel in zijn geheel wordt aangenomen met 12 stemmen en 5 onthoudingen.

Art. 14.

L'article 14 fixe le taux des pensions des veuves et des veufs.

Pour mettre le texte de cet article en concordance avec le texte amendé de l'article 6, le Gouvernement propose de remplacer les §§ 1 et 2 par un nouveau texte qui part de la base de 500 francs avec les classifications reprises à l'article 6, § 2.

M. Kiebooms retire son amendement et le nouveau texte est adopté sans discussion.

L'amendement de M. Namèche n'a plus de portée par suite des modifications de texte; il n'est au reste pas défendu.

Le § 3 propose de ne point accorder de pension au conjoint remarié ou vivant en concubinage; si cette pension est payée, il en perd le bénéfice à partir du premier jour du trimestre qui suit celui au cours duquel a lieu le mariage ou le début du concubinage.

M. Timmermans propose par amendement la suppression des mots « ou vivant en concubinage notoire ».

Une longue discussion s'engage à ce sujet au sein de la Commission. Comment établir l'existence de ce concubinage? Par l'existence d'un ménage commun. Le texte adopté substituera cette notion à celle du concubinage.

Il a été signalé à cet égard qu'une jurisprudence étant déjà formée quant à cette nouvelle notion en matière d'allocations familiales conformément à l'article 29 des lois coordonnées et que cette notion impliquait toute cohabitation entre personne de sexe différent, sauf lorsque ces personnes sont parentes ou alliées jusqu'au troisième degré inclusivement.

Il faut signaler que la législation de 1951 en matière d'allocations familiales prive déjà les personnes vivant en état de concubinage notoire du bénéfice des dispositions légales.

Le véritable but de la loi est d'assurer un dédommagement aux conjoints privés de leurs revenus par suite du décès de la victime civile; il semble donc que le bénéfice de la loi doit être réservé aux conjoints non remariés et vivant seuls, mais au surplus il ne peut être toléré qu'alors que le conjoint remarié est privé de la pension, celui qui vit en concubinage puisse la recevoir.

L'article 15 au surplus stipule que lorsqu'il y a des enfants, la pension est reportée sur ceux-ci et la question n'intéresse que les conjoints sans enfant puisque les enfants visés par le § 3 peuvent prétendre aux allocations familiales du § 1 de l'article 15 et à la pension d'orphelin du § 2 de cet article.

D'autre part, le fait du décès du second conjoint ou la cessation de l'état de concubinage ou de ménage en commun constitue-t-il un fait nouveau qui permet révision? il y a été répondu affirmativement; cependant il semble qu'il faut conclure de l'exposé des motifs relatif à l'article 14 que dès qu'il y a remariage ou établissement en ménage la pension est supprimée et ne peut donc plus être accordée à nouveau; c'est d'ailleurs la jurisprudence adoptée en matière de pension de réparation et, à défaut de texte formel, il faut admettre cette dernière interprétation.

Art. 14.

Bij artikel 14 wordt het bedrag van het pensioen der weduwen en weduwnaars vastgesteld.

Ten einde de tekst van dit artikel in overeenstemming te brengen met de geamendeerde tekst van artikel 6, stelt de Regering voor de §§ 1 en 2 te vervangen door een nieuwe tekst, die 500 frank als grondslag neemt, met de in artikel 6, § 2, vermelde indelingen in categorieën.

De heer Kiebooms trekt zijn amendement in, en de nieuwe tekst wordt zonder bespreking aangenomen.

Het amendement van de heer Namèche heeft geen zin meer, ingevolge de wijzigingen die in de tekst werden aangebracht; het wordt trouwens niet verdedigd.

In § 3 wordt voorgesteld geen pensioen toe te kennen aan de echtgenoot die een nieuw huwelijk aangaat of buitenechtelijk samenleeft; indien dat pensioen wordt uitgekeerd, dan verliest hij het voordeel er van de eerste dag van het trimester volgend op het kwartaal tijdens hetwelk het huwelijk heeft plaats gehad of het begin van het concubinaat zich voordoet.

De heer Timmermans stelt bij amendement voor de woorden « of kennelijk buitenechtelijk samenleeft » weg te laten.

Daarover ontstond in de Commissie een langdurige bespreking. Hoe moet het bestaan van die buitenechtelijke samenleving worden vastgesteld? Door het bestaan van een gemeenschappelijk huishouden. In de aangenomen tekst wordt dit begrip in de plaats gesteld van dit van buitenechtelijke samenleving.

In dit verband, werd aangestipt dat over dat nieuw begrip reeds een rechtspraak is tot stand gekomen inzake kindertoelagen, overeenkomstig artikel 29 der samengeordende wetten, en dat dit begrip iedere samenleving van personen van verschillend geslacht omvat, behalve wanneer die personen bloed- of aanverwanten zijn, tot en met de derde graad.

Op te merken valt, dat de wetgeving van 1951 inzake kindertoelagen de personen die kennelijk buitenechtelijk samenleven reeds berooft van het voordeel der wettelijke bepalings.

Het werkelijk doel van de wet is schadeloosstelling te verlenen aan de echtgenoten, die van hun inkomsten beroofd worden ingevolge het overlijden van het burgerlijk slachtoffer; het schijnt, derhalve, dat het voordeel van de wet moet voorbehouden worden aan de niet hertrouwde of alleenlevende echtgenoten, doch bovendien mag niet geduld worden dat de echtgenoot die buitenechtelijk samenleeft het pensioen zou ontvangen, terwijl de hertrouwde echtgenoot er van beroofd wordt.

Bovendien, bepaalt artikel 15 dat wanneer er kinderen zijn, het pensioen op hen wordt overgedragen, en de kwestie heeft slechts belang voor de echtgenoten zonder kinderen, vermits de in § 3 bedoelde kinderen kunnen aanspraak maken op de kindertoelagen bepaald in § 1 van artikel 15 en op het wezenpensioen bedoeld in § 2 van dit artikel.

Is, anderzijds, het feit van het overlijden van de tweede echtgenoot of het ophouden van de staat van buitenechtelijke samenleving of van gemeenschappelijk huishouden, een nieuw feit dat herziening mogelijk maakt? Het antwoord op die vraag luidde bevestigend; het schijnt nochtans dat men uit de toelichting op artikel 14 mag afleiden, dat het pensioen wordt afgeschaft, zodra een nieuw huwelijk of een gemeenschappelijk huishouden tot stand komt, en dat het derhalve niet meer opnieuw mag worden toegekend; dat stemt trouwens overeen met de rechtspraak aangenomen inzake vergoedingspensioenen en, bij gebreke van een formele tekst, moet die laatste interpretatie worden aangenomen.

Un membre propose la suppression pure et simple du § 3; la Commission, par 10 voix contre 6 et 1 abstention, rejette cette proposition.

Un autre amendement tend à maintenir la pension de 1.500 francs actuellement allouée.

Cet amendement est rejeté par 8 voix contre 5 et 2 abstentions.

Un troisième amendement devient sans effet par suite du rejet des deux amendements précédents.

Enfin, le dernier alinéa du § 3 est supprimé à l'unanimité sur proposition du Gouvernement; la preuve du concubinage relevant des règles du droit commun.

L'ensemble est voté par 10 voix contre 6 et 1 abstention.

Art. 15.

Le § 1 est remplacé entièrement par un nouveau texte proposé sous forme d'amendement par le Gouvernement.

Cet article détermine les allocations auxquelles ont droit les enfants désignés au 2° du § 4 de l'article 13.

Il est rappelé à ce propos qu'en vertu du premier alinéa du § 1 de l'article 15 du projet de loi n° 411, les orphelins de victimes civiles n'ayant pas droit aux allocations familiales pour orphelins prévues par la législation en matière d'allocations familiales pour travailleurs salariés, reçoivent jusqu'à l'âge de 18 ans des indemnités égales aux allocations familiales qui leur seraient dues s'ils bénéficiaient de la dite législation.

L'objet de cette disposition était donc d'accorder à tous les orphelins de victimes civiles, qu'ils soient orphelins de travailleurs salariés, de travailleurs indépendants ou de personnes sans profession, les mêmes allocations familiales, c'est-à-dire les allocations familiales pour orphelins de travailleurs salariés.

Il doit être remarqué toutefois qu'antérieurement à la loi du 27 mars 1951, les articles 50bis et 56bis des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, ne prévoyaient que deux taux d'allocations pour les orphelins de travailleurs salariés.

La loi du 27 mars 1951 modifiant les lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées par l'arrêté royal du 19 décembre 1939 a toutefois modifié en ses articles 23 et 29, les articles 50bis et 56bis en manière telle que trois taux d'allocations sont désormais prévus pour les orphelins de travailleurs salariés, soit :

1° En vertu du § 1 de l'article 56bis, tous les orphelins dont le père a la qualité de salarié peuvent prétendre aux allocations familiales ordinaires;

2° En vertu du § 2 de l'article 56bis, l'allocation familiale ordinaire est remplacée par les allocations prévues par l'article 50bis pour les orphelins dont l'auteur décédé a eu la qualité de salarié pendant les périodes déterminées au § 2 de l'article 56bis, pour autant que le conjoint survivant ne soit pas remarié ou établi en ménage (loi du 27 mars 1951, *Moniteur* du 31 mars 1951).

En vertu de l'arrêté royal du 10 décembre 1949, les allocations prévues par l'article 50bis sont actuellement de 1.015 francs par mois pour le premier et pour le deuxième enfant, de 1.040 francs par mois pour le troisième et au delà lorsqu'il s'agit d'orphelins de père et de mère ou d'orphelins de père dont la mère reste au foyer et n'exerce aucune

Een lid stelt voor § 3 zonder meer weg te laten; de Commissie verwerpt dit voorstel met 10 tegen 6 stemmen en 1 onthouding.

Een ander amendement strekt er toe, het thans toegekend pensioen van 1.500 frank te handhaven.

Dit amendement wordt verworpen met 8 tegen 5 stemmen en 2 onthoudingen.

Een derde amendement heeft geen zin meer, ingevolge de verwerping van de vorige twee amendementen.

Ten slotte, wordt het laatste lid van § 3, op voorstel van de Regering, eenparig verworpen; immers, het bewijs van de buitenechtelijke samenleving valt onder de regelen van het gemeen recht.

Dit artikel wordt in zijn geheel aangenomen met 10 tegen 6 stemmen en 1 onthouding.

Art. 15.

Paragraaf 1 wordt volledig vervangen door een nieuwe tekst, die bij wijze van amendement door de Regering wordt voorgesteld.

Bij dit artikel worden de toeslagen bepaald, waarop de bij 2° van § 4 van artikel 13 bedoelde kinderen aanspraak kunnen maken.

In dit verband wordt aan het eerste lid van artikel 15 van het wetsontwerp n° 411 herinnerd, volgens hetwelk de wezen van burgerlijke slachtoffers, die geen recht hebben op de kindertoeslagen voor wezen bepaald bij de wetten betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders, tot op achttienjarige leeftijd vergoedingen ontvangen gelijk aan de kindertoeslagen welke hun zouden verschuldigd zijn indien zij het voordeel van voornoemde wetten genoten.

Doel van die bepaling was dus aan al de wezen van burgerlijke slachtoffers, wezen zijnde van loonarbeiders, van zelfstandige arbeiders of van personen zonder beroep, dezelfde kindertoeslagen toe te staan, d.w.z. de kindertoeslagen voor wezen van loonarbeiders.

Evenwel dient er op gewezen dat, vóór de wet van 27 Maart 1951, de artikelen 50bis en 56bis der samengeorde wetten betreffende de kindertoeslagen voor loonarbeiders slechts twee bedragen voorzagen, wat betreft de toeslagen voor wezen van loonarbeiders.

Bij artikelen 23 en 29 van de wet van 27 Maart 1951 tot wijziging van de wetten betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders, samengeordend bij het koninklijk besluit van 19 December 1939, werden echter artikelen 50bis en 56bis zodanig gewijzigd, dat drie toeslagbedragen voortaan zijn voorzien ten behoeve van de wezen van loontrekkende arbeiders, te weten :

1° Krachtens § 1 van artikel 56bis kunnen al de wezen, wier vader de hoedanigheid van loontrekkende bezit, aanspraak maken op de gewone kindertoeslagen;

2° Krachtens § 2 van artikel 56bis wordt de gewone kindertoeslag door de bij artikel 50bis voorziene toeslag vervangen voor de wezen wier overleden rechtsvoorganger de hoedanigheid van loontrekkende bezit gedurende de bij § 2 van artikel 56bis bepaalde tijdvakken, en voor zover de overlevende echtgenoot niet hertrouwd is noch een huishouden heeft gevormd (wet van 27 Maart 1951, *Staatsblad* van 31 Maart 1951).

Krachtens het koninklijk besluit van 10 December 1949 bedragen de in artikel 50bis bepaalde kindertoeslagen thans 1.015 frank per maand voor het eerste en voor het tweede kind, 1.040 frank per maand voor het derde en de volgende kinderen, wanneer het volle wezen geldt, of vaderloze wezen, wier moeder thuis blijft en geen winstgevend

profession lucrative. Dans les autres cas, les allocations sont de 775 francs par mois pour le premier et pour le deuxième enfant et de 800 francs par mois pour le troisième enfant et au delà.

Le § 1 de l'article 15 a donc été remplacé par un texte nouveau qui tient compte des modifications apportées aux lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés.

Ce texte nouveau prévoit trois taux d'allocations pour les orphelins de victimes civiles.

Premier et deuxième taux.

Ces taux sont prévus par l'article 50bis des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés.

Tous les orphelins de victimes civiles, si le conjoint survivant n'est pas remarié ou ne vit pas en concubinage, obtiendront les dits taux, que leur auteur décédé ait eu la qualité de travailleur salarié ou de travailleur indépendant ou n'ait exercé aucune profession.

Lorsqu'il s'agira d'orphelins de victimes civiles déjà en jouissance de l'allocation prévue par l'article 50bis, l'Etat n'aura pas à intervenir.

Si ces orphelins ne sont en jouissance que de l'allocation prévue par le § 1 de l'article 56bis, soit l'allocation familiale ordinaire, l'Etat versera la différence entre l'allocation familiale prévue par l'article 50bis et l'allocation familiale ordinaire.

Troisième taux.

Si le conjoint survivant est remarié ou vit en ménage commun, l'allocation familiale ordinaire pour travailleurs salariés sera à charge de l'Etat, sauf dans le cas où cette allocation familiale ordinaire est déjà à charge des caisses d'allocations familiales.

Les indemnités seront payées par la Caisse nationale de compensation pour allocations familiales. C'est en effet cet organisme qui est le plus compétent puisque les taux sont ceux des allocations familiales pour travailleurs salariés.

Le texte de cet amendement doit subir une légère modification en raison du vote par la Commission de l'article 14, § 3, modifié.

Aux mots « ou vit en concubinage notoire » doivent être substitués les mots « ou est établi en ménage ».

L'article 14 de la loi du 27 mars 1951 est rédigé comme suit :

« La législation coordonnée par l'arrêté royal du 19 décembre 1939 coordonnant la loi du 4 août 1930 relative aux allocations familiales pour travailleurs salariés et les arrêtés royaux pris en vertu d'une délégation législative ultérieure, modifiés par l'arrêté du Régent du 29 décembre par les arrêtés-lois des 22 et 23 novembre 1945, des 21, 22 août et 18 novembre 1946 et 28 février 1947 et les lois subséquentes, portera l'intitulé suivant : « Lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés ». »

Il serait donc souhaitable de tenir compte de ce nouveau titre dans le texte du § 1 de l'article 15 et de l'amender dans ce sens.

Les allocations prévues pour les orphelins de travailleurs salariés sont soit l'allocation familiale ordinaire (§ 1 de l'article 56bis), soit les allocations prévues par l'article 50bis (§ 2 de l'article 56bis).

beroeep uitoefent. In de andere gevallen bedragen de toeslagen 775 frank per maand voor het eerste en voor het tweede kind, en 800 frank per maand voor het derde en de volgende kinderen.

Paragraaf 1 van artikel 15 werd dus vervangen door een nieuwe tekst, waarbij rekening wordt gehouden met de wijzigingen, aangebracht in de samengeordende wetten betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders.

Volgens deze nieuwe tekst zijn drie toeslagbedragen voorzien voor de wezen van burgerlijke slachtoffers.

Eerste en tweede bedrag.

Deze bedragen worden vastgesteld bij artikel 50bis van de samengeordende wetten betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders.

Indien de overlevende echtgenoot noch hertrouwd is noch buitenechtelijk samenleeft, bekomen al de wezen van burgerlijke slachtoffers voormelde bedragen, of hun overleden rechtsvoorganger de hoedanigheid had van loon- of zelfstandig arbeider of geen beroep heeft uitgeoefend.

Wanneer het wezen van burgerlijke slachtoffers geldt, die de in artikel 50bis bepaalde toeslag reeds genieten, behoeft de Staat niet tussen te komen.

Indien deze wezen slechts de in § 1 van artikel 56bis bepaalde toeslag, zegge de gewone kindertoeslag genieten, stort de Staat het verschil tussen de kindertoeslag zoals bepaald in artikel 50bis en de gewone kindertoeslag.

Derde bedrag.

Indien de overlevende echtgenoot hertrouwd is of in een gemeenschappelijk huishouden leeft, dan zal de gewone kindertoeslag ten gunste van de loonarbeiders ten laste van de Staat zijn, behalve ingeval de gewone kindertoeslag reeds ten laste is van de gewone kassen voor gezinsvergoedingen.

De vergoedingen zullen worden uitbetaald door de Nationale Compensatiekas voor Gezinsvergoedingen. Het is inderdaad dit organisme dat het meest bevoegd is, vermits de bedragen die zijn van de kindertoeslagen voor loonarbeiders.

De tekst van dit amendement moet een lichte wijziging ondergaan, ingevolge de goedkeuring door de Commissie van het gewijzigd artikel 14, § 3.

De woorden « of kennelijk buitenechtelijk leeft » moeten vervangen worden door de woorden « of samenleeft ».

Artikel 14 der wet van 27 Maart 1951 luidt als volgt :

« De wetgeving, samengeordend bij het koninklijk besluit van 19 December 1939 tot samenordering der wet van 4 Augustus 1930, betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, en der koninklijke besluiten krachtens een latere wetgevende opdracht genomen, zoals zij is gewijzigd bij het besluit van de Regent van 29 December 1944, bij de besluitwetten van 22 en 23 November 1945, 21, 22 Augustus en 18 November 1946, en 28 Februari 1947 en de daarop volgende wetten, zal de volgende titel dragen : « Samen-geordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders ». »

Het ware bijgevolg wenselijk rekening te houden met deze nieuwe titel in de tekst van § 1 van artikel 15, en deze in die zin te wijzigen.

De ten gunste van de wezen van de loonarbeiders voorziene toeslagen zijn, hetzij de gewone kindertoeslag (§ 1 van artikel 56bis), hetzij de toeslagen bepaald in artikel 50bis (§ 2 van artikel 56bis).

La rédaction du troisième alinéa du texte nouveau du § 1 de l'article 15 est donc malheureuse. On aurait dû dire « une indemnité égale à l'allocation prévue au § 1 de l'article 56bis cité ci-dessus sera payée... »

Dans la rédaction actuelle du § 1, troisième alinéa de l'article 15 (Doc. n° 534), on devrait déduire non seulement l'allocation d'orphelin prévue par le § 1 de l'article 56bis et qui est égale à l'allocation familiale ordinaire, mais encore l'allocation familiale ordinaire qui pourrait être proméritee pour tous les enfants du ménage par un membre de ce ménage engagé dans un contrat de louage de services.

Si le nouvel époux du conjoint survivant remarié ou ce conjoint survivant remarié ou encore un autre membre du ménage sont engagés dans un contrat de louage de services, l'indemnité prévue au troisième alinéa du § 1 de l'article 15 ne serait donc pas payée, même si l'auteur décédé était un travailleur indépendant ou était sans profession.

Il était donc souhaitable de mettre en concordance les deuxième et troisième alinéas du § 1 de l'article 15 et de ne prévoir dans les deux cas que la déduction de l'allocation prévue par le § 1 de l'article 56bis.

Le texte de l'article 15 est ainsi modifié :

« § 1. Sauf dans le cas où le conjoint survivant est remarié ou établi en ménage, les enfants cités à l'article 13, § 4, 2°, n'ayant pas droit aux allocations familiales pour orphelins prévues par l'article 50bis des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, reçoivent jusqu'à l'âge de 18 ans des indemnités égales à ces allocations.

» Toutefois si l'allocation prévue par le § 1 de l'article 56bis des mêmes lois est due à ces enfants, la dite allocation vient en déduction de l'indemnité prévue à l'alinéa précédent.

» § 2. Si le conjoint survivant est remarié ou établi en ménage, une indemnité égale à l'allocation prévue par le § 1 de l'article 56bis cité ci-dessus, sera payée dans les cas où cette allocation n'est pas déjà due pour ces enfants.

» Pour l'application du présent article est considérée comme ménage, toute cohabitation entre personnes de sexe différent, sauf lorsque ces personnes sont parentes ou alliées jusqu'au troisième degré inclusivement.

» En cas de nouveau veuvage ou lorsque l'établissement en ménage prend fin, le bénéfice du § 1 du présent article peut être invoqué à dater du premier jour du trimestre qui suit.

» § 3. Ces indemnités sont payées à charge de l'Etat par la Caisse nationale de compensation pour allocations familiales.

» Les crédits nécessaires à cette fin seront inscrits au budget ordinaire des pensions et les fonds peuvent être avancés à la Caisse nationale par ouverture de crédit. »

M. Namèche avait introduit divers amendements qui n'ont pas été défendus à la Commission; il paraît cependant fort utile, au sujet de l'amendement tendant à porter le multiplicateur de 20 à 26, de signaler par deux exemples les avantages concédés en vertu de la nouvelle loi.

Premier exemple : Orphelin de père et de mère.

En 1919 cet orphelin aurait touché deux allocations de 300 francs par an si le père et la mère étaient des victimes civiles; une allocation de 300 francs par an si l'un des auteurs était une victime civile.

De redactie van het derde lid van de nieuwe tekst van § 1 van artikel 15 is dus niet gelukkig. Men had moeten zeggen : « Een vergoeding gelijk aan de toeslag voorzien in § 1 van voormeld artikel 56bis zal worden uitbetaald... »

In de huidige tekst van § 1, derde lid van artikel 15 (*Stuk n° 534*), diende niet alleen de bij § 1 van artikel 56bis voorziene wezentoeslag afgehouden, welke gelijkstaat met de gewone kindertoeslag, doch ook de gewone kindertoeslag welke zou kunnen verdiend worden voor alle kinderen van het gezin, door een lid van dit gezin dat gebonden is door een dienstcontract.

Indien de nieuwe echtgenoot van de overlevende hertrouwde echtgenoot ofwel deze overlevende hertrouwde echtgenoot of nog een ander lid van het gezin gebonden zijn door een dienstcontract, zal de onder het derde lid van § 1 van artikel 15 voorziene vergoeding dus niet uitbetaald worden, zelfs indien de overleden rechtsvoorganger een zelfstandig arbeider was of een persoon zonder beroep.

Het was bijgevolg wenselijk, het tweede en het derde lid van § 1 van artikel 15 te doen overeenstemmen en in beide gevallen slechts de afhouding te voorzien van de bij § 1 van artikel 56bis voorziene toeslag.

De tekst van artikel 15 wordt aldus gewijzigd :

« § 1. Behoudens het geval dat de overlevende echtgenoot hertrouwd is of samenleeft, ontvangen de kinderen opgesomd in artikel 13, § 4, 2°, die geen recht hebben op de kinderbijslag voor wezen, bepaald bij artikel 50bis der samengeordende wetten betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders, tot de leeftijd van 18 jaar vergoedingen gelijk aan deze toeslagen.

» Niettemin, indien de bijslag bepaald in § 1 van artikel 56bis van dezelfde wetten, aan deze kinderen verschuldigd is, komen bedoelde toeslagen in mindering van de vergoeding bepaald in voorgaand lid.

» § 2. Indien de overlevende echtgenoot hertrouwd is of samenleeft, zal een vergoeding gelijk aan de vergoeding bepaald in het hierboven genoemd artikel 56bis, § 1, uitbetaald worden in de twee gevallen waarin deze vergoedingen reeds niet verschuldigd zijn voor die kinderen.

« Voor de toepassing van dit artikel wordt als gezin beschouwd, iedere samenleving tussen personen van verschillend geslacht, behalve wanneer die personen bloed- of aanverwanten zijn tot en met de derde graad.

» In geval van nieuw weduwschap of wanneer de samenleving in gezin ophoudt, kan op het voordeel van § 1 van dit artikel aanspraak worden gemaakt van de eerste dag van het volgend trimester.

» Paragraaf 3. Deze vergoedingen worden door de Nationale Compensatiekas voor Gezinsvergoedingen ten laste van de Staat uitgekeerd.

» De daartoe vereiste kredieten worden op de gewone begroting der pensioenen uitgetrokken, en de gelden mogen aan de Nationale Kas door kredietopening worden voorgeschoten. »

De heer Namèche had verschillende amendementen ingediend, die in de Commissie niet werden verdedigd; in verband met het amendement dat er toe strekt, de vermenigvuldiger te verhogen van 20 tot 26, schijnt het nochtans zeer nuttig, aan de hand van twee voorbeelden, de voordelen in het licht te stellen welke krachtens de nieuwe wet worden verleend.

Eerste voorbeeld : Wees.

In 1919 zou die wees twee toeslagen van 300 frank per jaar ontvangen hebben, indien de vader en de moeder burgerlijke slachtoffers waren; één toeslag van 300 frank per jaar, indien één van de ouders een burgerlijk slachtoffer was.

En vertu du nouveau projet de loi, l'orphelin de père et de mère touchera d'abord une pension de 13,860 francs l'an, en outre une allocation de 1,015 francs par mois, soit 12,180 francs l'an, au total : 26,040 francs.

De cette somme ne seront déduites que les allocations familiales d'orphelin de travailleur salarié si cet orphelin jouit de ces allocations.

Deuxième exemple : Deux orphelins d'une mère remariée restant au foyer.

En 1919, il aurait été payé pour chacun de ces orphelins une allocation de 300 francs l'an.

En vertu du présent projet de loi, il sera d'abord payé une pension de 13,860 francs l'an pour les deux orphelins, en outre deux allocations de 1,015 francs par mois, soit 24,360 francs l'an. Au total, il sera payé annuellement pour ces deux orphelins 38,220 francs.

De cette somme ne seront déduites que les allocations familiales d'orphelin de travailleur salarié, pour autant que cet orphelin soit déjà en jouissance de celles-ci.

Le second amendement déposé par le Gouvernement est introduit par le fait de l'amendement du § 1 de l'article 6.

L'article est adopté à l'unanimité.

Art. 16.

L'article 16 règle la pension des ascendants.

Il prévoit l'abandon de la preuve du soutien et fonde le droit à la pension sur la seule recherche de l'état de ressources des ascendants.

Ce système est incontestablement fort avantageux au regard de l'actuelle législation qui impose pour les ascendants l'obligation de la preuve que la jeune victime ait été leur soutien.

Le plus grand nombre des demandes sont actuellement rejetées par suite de l'impossibilité de rapporter cette preuve (50 % sont actuellement déboutés, selon les affirmations du Ministre de la Reconstruction).

La loi prévoit cependant la condition pour les ascendants de disposer seulement d'un revenu global ne dépassant pas le minimum exonéré de l'impôt complémentaire personnel du bénéficiaire ou de son conjoint.

Cette notion est juste et conforme aux dispositions des articles 205 et 208 du Code civil qui disposent que les aliments sont dus par les enfants à leurs ascendants directs dans la proportion *du besoin de celui qui les réclame* et de la fortune de celui qui les doit.

Cet état de besoin est ici présumé et cette présomption de besoin est établie dans un sens infiniment plus large que celui fondé sur le Code civil et suivi par la jurisprudence de nos cours et tribunaux.

La dépense qui résultera de cette disposition est significative: elle sera de l'ordre de 46,000,000 de francs chaque année contre 15,000,000 de francs sous l'empire de la législation actuelle.

Ceci est dû au fait :

1° que la pension d'ascendant est doublée pour 95 % de ceux-ci;

2° que de nombreux ascendants déboutés seront maintenant admis au bénéfice de la loi.

Krachtens het nieuwe wetsontwerp, ontvangt de wees vooreerst een pensioen van 13,860 frank per jaar, en bovendien een toeslag van 1,015 frank per maand, zegge 12,180 frank per jaar, in totaal 26,040 frank.

Van die som worden alleen de kindertoeslagen als wees van een loontrekkend arbeider afgetrokken, indien die wees die toeslagen geniet.

Tweede voorbeeld : Twee wezen van een hertrouwe moeder die thuis blijft.

*In 1919 zou men, voor ieder van die wezen, een toeslag van 300 frank per jaar uitgekeerd hebben.

Krachtens dit wetsontwerp, wordt een pensioen uitbetaald van 13,860 frank per jaar voor de twee wezen, en bovendien twee toeslagen van 1,015 frank per maand, hetzij 24,360 frank per jaar. In totaal wordt voor die twee wezen jaarlijks 38,220 frank uitgekeerd.

Van die som worden alleen de kindertoeslagen als wees van een loonarbeider afgetrokken, voor zover die wees reeds die toelagen geniet.

Het tweede amendement van de Regering werd ingediend ingevolge het amendement op § 1 van artikei 6.

Dit artikel werd eenparig aangenomen.

Art. 16.

Bij artikel 16 wordt het pensioen van de bloedverwanten in de opgaande linie geregeld.

Van het bewijs van de steun wordt afgezien, en het recht op pensioen wordt alleen gevestigd op het nagaan van de inkomsten der bloedverwanten in de opgaande linie.

Dat stelsel is onbetwistbaar zeer voordelig in vergelijking met de thans geldende wetgeving, die voor de bloedverwanten in de opgaande linie de verplichting oplegt, het bewijs te leveren dat het jonge slachtoffer hun steun zou geweest zijn.

De meeste aanvragen worden thans verworpen omdat het onmogelijk is dat bewijs te leveren (volgens de verklaringen van de Minister van Wederopbouw, worden er thans 50 % afgewezen).

De wet bepaalt nochtans dat de bloedverwanten in de opgaande linie slechts mogen beschikken over een globaal inkomen, dat niet meer bedraagt dan het van de aanvullende personele belasting vrijgesteld minimum van de recht-hebbende of van zijn echtgenoot.

Dat begrip is juist en stemt overeen met de bepalingen van artikelen 205 en 208 van het Burgerlijk Wetboek, die voorschrijven dat onderhoud door de kinderen verschuldigd is aan hun rechtstreekse bloedverwanten in de opgaande linie, naar evenredigheid *van de behoeften van hem die het onderhoud vordert* en van het vermogen van hem, die het verschuldigd is.

Die staat van behoefte wordt hier ondersteld en dat vermoeden wordt in veel ruimere zin gevestigd dan hetgeen gesteund is op het Burgerlijk Wetboek en door de rechtspraak van onze hoven en rechtbanken wordt toegepast.

De uitgave die uit die bepaling zal voortvloeien is veelbetekend. Zij zal ieder jaar 46,000,000 frank bedragen tegenover 15,000,000 frank volgens de thans geldende wetgeving.

Dat is te wijten aan het feit :

1° dat het pensioen van bloedverwant in de opgaande linie voor 95 % onder hen wordt verdubbeld;

2° dat tal van afgewezen bloedverwanten in de opgaande linie thans het voordeel van de wet kunnen genieten.

M. Timmermans propose par un amendement de dire que la pension sera accordée au moment où l'enfant aurait atteint l'âge de 14 ans, ce qui revient à dire que la disposition imposant l'âge de 14 ans au moment du fait de guerre tombe pratiquement, cet âge n'étant plus que le point de départ du droit à la pension.

Cet amendement n'est pas retenu.

Le projet comporte pour cet article un tout; c'est un forfait; certes l'âge de 14 ans peut se discuter, mais il n'est pas possible de suivre l'auteur de l'amendement qui prévoit dès maintenant la qualité future de soutien d'un enfant à peine né.

De plus, pratiquement, il est extrêmement compliqué, sinon impossible, pour l'administration, de pouvoir appliquer la disposition envisagée.

Cet amendement est rejeté à l'unanimité.

Les amendements du Gouvernement qui visent des modifications de texte sans toucher au fond des dispositions sont adoptés sans discussion.

L'article est adopté par 16 voix et 1 abstention.

Art. 17.

La pension des frères et sœurs est égale au dixième de la pension de l'invalidé à 100 %; ce calcul s'effectue conformément aux articles 6, §§ 1 et 2, et 14, § 2.

En fait, c'est le système général admis; la base de départ de l'article 6, soit 500 francs, corrigée selon l'état des ressources et pouvant être réduite à 404 ou 308 francs.

Le Gouvernement a déposé des amendements qui modifient le texte primitif; ces amendements contiennent en substance ce qui précède. Ils ont été rendus nécessaires par la modification du texte de l'article 16.

M. Namèche propose de payer la pension de l'ayant droit non pas jusqu'à 16 ans, mais jusqu'à 18 ans.

Il est fait observer que la limite d'âge retenue est celle appliquée par la loi sur les pensions de réparation et que, d'autre part, il a été statué déjà sur ce point par le vote du § 5 de l'article 13, qui détermine les ayants droit.

Au vote, l'amendement est rejeté par 10 voix contre 5 et 1 abstention.

L'article est adopté par 10 voix et 6 abstentions.

Art. 18.

L'article 18 se réfère à l'article 12 pour ce qui concerne la prise de cours de la pension, avec cette observation que si la pension d'invalidité a été perçue pour le trimestre au cours duquel la victime est décédée, la pension de l'ayant droit ne prend cours qu'au premier jour du trimestre suivant.

M. Kiebooms propose de compléter le texte du premier alinéa en faisant rétroagir le point de départ de la pension des orphelins d'étrangers ou d'apatrides ayant la qualité de prisonniers politiques et décédés en captivité.

Il est fait observer que pour toutes les demandes introduites avant le 31 décembre 1945, on remonte à la date du fait dommageable. Les demandes introduites devant des organismes ou juridictions incompétentes sont considérées, quant à la date de départ, comme régulièrement introduites en vertu du dernier alinéa du texte amendé de l'article 19.

De heer Timmermans stelt bij amendement voor, te bepalen dat het pensioen wordt toegekend wanneer het kind de leeftijd van 14 jaar heeft bereikt, wat hierop neerkomt dat de bepaling, waarbij de leeftijd van 14 jaar op het ogenblik van de oorlogshandeling wordt opgelegd, praktisch vervalt, vermits die leeftijd slechts nog het vertrekpunt is van het recht op pensioen.

Dat amendement wordt niet aangenomen.

Het ontwerp vormt, voor dit artikel, een geheel, een forfait; weliswaar kan de leeftijd van 14 jaar betwist worden, doch het is niet mogelijk de indiener van het amendement te volgen, die van nu af de toekomstige hoedanigheid van steun voorziet voor een kind dat pas geboren is.

Bovendien is het praktisch, zonet onmogelijk, dan toch uiterst ingewikkeld voor het bestuur, om de voorgenomen bepaling toe te passen.

Dat amendement wordt eenparig verworpen.

De amendementen van de Regering, die er toe strekken tekstwijzigingen aan te brengen zonder aan de grond van de bepalingen te raken, worden zonder bespreking aangenomen.

Het artikel wordt aangenomen met 16 stemmen en 1 onthouding.

Art. 17.

Het pensioen van broeders en zusters is gelijk aan een tiende van het pensioen van de 100 % invalide; die berekening geschiedt volgens de artikelen 6, §§ 1 en 2, en 14, § 2.

In feite is dit het stelsel dat algemeen wordt aangenomen: de aanvangsgrondslag van artikel 6, zegge 500 frank, aangepast aan de inkomsten en die kan verminderd worden tot 404 of 308 frank.

De Regering heeft amendementen ingediend tot wijziging van de oorspronkelijke tekst; die amendementen bevatten in hoofdzaak wat voorafgaat. Ze waren nodig ingevolge de wijziging van de tekst van artikel 16.

De heer Namèche stelt voor, het pensioen van de rechtverkriggende te betalen tot 18 jaar, en niet tot 16 jaar.

Er wordt opgemerkt dat de voorgestelde leeftijdsgrens deze is welke wordt toegepast door de wet betreffende de vergoedingspensioenen en dat, bovendien, dit punt reeds werd uitgemaakt door de goedkeuring van § 5, artikel 13, waarin de rechtverkriggenden worden bepaald.

Bij de stemming, wordt het amendement verworpen met 10 tegen 5 stemmen en 1 onthouding.

Het artikel wordt aangenomen met 10 stemmen en 6 onthoudingen.

Art. 18.

Artikel 18 verwijst naar artikel 12, wat de datum betreft waarop het pensioen ingaat. Er wordt echter tevens opgemerkt dat, indien het invaliditeitspensioen werd ontvangen voor het kwartaal tijdens hetwelk het slachtoffer overleden is, het pensioen van de rechtverkriggende slechts ingaat de eerste dag van het volgende kwartaal.

De heer Kiebooms stelt voor de tekst van het eerste lid aan te vullen door het pensioen van de wezen van vreemdelingen of vaderlandlozen, die de hoedanigheid van politieke gevangene bezitten en in gevangenschap overleden zijn, met terugwerkende kracht te doen ingaan.

Er wordt opgemerkt, dat men, voor alle aanvragen die vóór 31 December 1945 werden ingediend, teruggaat tot de datum van het schadelijk feit. De aanvragen, ingediend bij onbevoegde organismen of rechtsmachten, worden, wat de aanvangsdatum betreft, als regelmatig ingediend beschouwd krachtens het laatste lid van de gewijzigde tekst van artikel 19.

Ce serait, au surplus, créer un avantage réservé aux seuls étrangers.

M. Kiebooms retire son amendement.

Un dernier amendement du Gouvernement à cet article, troisième alinéa, vise le fait de guerre continu en concordance avec l'article 6, § 3; lorsqu'il s'agit d'un réfractaire déporté, les pensions d'ayant droit sont majorées de 10 %. Il faut se référer au rapport dans le texte repris sous l'article 6.

L'ensemble de l'article ainsi amendé est adopté à l'unanimité.

Sous cette numérotation, M. Namèche propose d'insérer un nouveau texte relatif dans sa première partie aux présomptions de décès au cours de la déportation ou du réfractariat et dans sa seconde partie, aux agents de la Défense aérienne passive, décédés en service.

Il est tout d'abord signalé que les agents de la Défense aérienne passive relèvent du projet 298 relatif aux pensions de réparation, et M. Namèche abandonne cette seconde partie de son amendement.

Il est ensuite observé que le texte même de la présente loi est plus favorable que celui proposé par voie d'amendement, parce que plus étendu.

La pension est due dès que l'acte de présomption de décès est déposé.

M. Namèche retire son amendement.

CHAPITRE IV.

SECTION I.

De l'introduction des demandes.

Art. 19.

Le texte primitif de cet article a subi plusieurs aménagements. Il fixe des délais de forclusion.

Il a été amendé dans son texte premier par un deuxième alinéa nouveau qui doit s'intercaler entre les deuxième et troisième alinéas, enfin par un nouveau texte du troisième alinéa.

Un amendement tendait à faire dire que les demandes introduites erronément auprès du Roi ou du Ministre du Travail seraient recevables dans les conditions fixées par le dit article.

Le sentiment unanime de la Commission est qu'il faut se montrer particulièrement large en l'espèce et le Gouvernement, après toutes les observations présentées par la Commission, a proposé par voie d'amendement au dernier alinéa, une proposition plus étendue encore qui absorbe l'amendement de M. Timmermans.

Le texte de l'alinéa 4 doit être modifié pour les raisons déjà indiquées précédemment. Il faut remplacer : « La Commission d'appel » par : « La Commission compétente ».

L'amendement du Gouvernement et l'article sont adoptés à l'unanimité.

Art. 20.

Le premier alinéa, qui indique le Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions comme le destinataire de toutes les demandes adressées par lettre recommandée, ne suscite aucune difficulté.

Il n'en est pas de même du second alinéa.

Op die wijze zou trouwens een voordeel in het leven geroepen worden, uitsluitend ten behoeve van vreemdelingen.

De heer Kiebooms trekt zijn amendement in.

Een laatste Regeringsamendement op dit artikel betreft de doorlopende oorlogshandeling, overeenkomstig artikel 6, § 3; wanneer het een gedepoteerd werkweigeraar geldt, worden de pensioenen van de rechthebbenden met 10 % verhoogd. Hierbij verwijzen wij naar de tekst van het verslag betreffende artikel 6.

Het aldus gewijzigd artikel wordt in zijn geheel eenparig aangenomen.

Onder dit nummer stelt de heer Namèche voor een nieuwe tekst in te lassen, waarvan het eerste gedeelte betrekking heeft op de vermoedens van overlijden tijdens de deportatie of de werkweigerings, en het tweede gedeelte op de in dienst overleden personeelsleden van de Passieve Luchtbescherming.

Vooreerst wordt er op gewezen dat de personeelsleden van de Passieve Luchtbescherming onder de toepassing vallen van ontwerp n° 298 betreffende de vergoedingspensioenen, en de heer Namèche ziet af van dit tweede gedeelte van zijn amendement.

Vervolgens wordt opgemerkt dat de tekst zelf van deze wet voordeliger, want ruimer, is dan die welke bij amendement wordt voorgesteld.

Het pensioen is verschuldigd, zodra de akte van vermoedelijk overlijden is neergelegd.

De heer Namèche trekt zijn amendement in.

HOOFDSTUK IV.

SECTIE I.

Indienen der aanvragen.

Art. 19.

De oorspronkelijke tekst van dit artikel heeft verschillende wijzigingen ondergaan. Hij strekt er toe de vervaltermijnen vast te stellen.

Hij werd gewijzigd door een nieuw tweede lid, dat moet worden ingelast tussen het tweede en het derde lid, en ten slotte door een nieuwe tekst van het derde lid.

Een amendement strekte er toe te bepalen, dat de aanvragen, die verkeerdelijk bij de Koning of bij de Minister van Arbeid werden ingediend, ontvankelijk zouden zijn onder de bij dit artikel gestelde voorwaarden.

De Commissie was eenparig van oordeel dat men zich in dit opzicht bijzonder ruim moet tonen, en na al de opmerkingen van de Commissie gehoord te hebben, heeft de Regering op het laatste lid een amendement voorgesteld dat nog ruimer is, en waarin het amendement van de heer Timmermans geheel wordt opgenomen.

De tekst van het vierde lid moet om de reeds vroeger aangehaalde redenen gewijzigd worden. « De Commissie van beroep » moet vervangen worden door : « De bevoegde Commissie ».

Het Regeringsamendement en het artikel worden eenparig aangenomen.

Art. 20.

Het eerste lid, waarin de Minister, tot wiens bevoegdheid de belangen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, wordt aangeduid als de bestemmeling van al de bij een ter post aangetekende brief ingediende aanvragen, levert geen moeilijkheden op.

Hetzelfde geldt niet voor het tweede lid.

Celui-ci impose l'obligation de préciser dans la demande, le fait dommageable, le lieu, l'époque, etc., et de joindre les pièces justificatives; de plus, le demandeur résidant en pays étranger est tenu d'élire domicile en Belgique.

Un amendement proposait la suppression de ce second alinéa.

Il est de fait qu'une contrariété de textes pouvait apparaître. Fallait-il considérer que ces mentions étaient nécessaires à peine de déchéance ou de perte du bénéfice du dépôt de la demande dans un délai déterminé ?

Il a été unanimement admis, pour respecter d'ailleurs les règles établies déjà en la matière, qu'il fallait faire une distinction entre la date d'introduction de la demande qui, conformément aux dispositions antérieures et notamment à celles de l'article 12, fixe le point de départ du droit éventuel et ne requiert point de forme à peine de nullité, et la demande régulière et complète qui permet simplement l'examen approfondi du dossier constitué.

Pour éviter toutes contestation, interprétation ou jurisprudence erronées, il a été décidé d'insérer en tête de cet alinéa les mots : « sans préjudice aux dispositions de l'article 12 ».

Quant à l'obligation de domicile pour la victime résidant à l'étranger, il doit être entendu qu'il s'agit simplement de fournir l'indication d'un lieu en Belgique où les notifications éventuelles seront faites.

Cet article est adopté à l'unanimité.

SECTION II.

De l'instruction des demandes.

Art. 21.

Cet article a fait l'objet de premiers amendements au texte primitif déposé par le Gouvernement; ceux-ci n'ont pas été soumis à discussion parce que le Gouvernement a déposé un dernier amendement refondant complètement cet article en tenant compte du sentiment exprimé par la Commission lors de la discussion générale et des amendements respectifs de MM. Namèche et Kiebooms.

Il est bon de rappeler que dans le projet primitif, le Ministre, sur avis du commissaire d'Etat, statuait en premier ressort, le demandeur en indemnités ou pension ne pouvant personnellement faire valoir ses moyens que devant une commission d'appel, en cas de désaccord avec la décision ministérielle.

Le nouveau texte proposé rétablit les deux degrés de juridiction dont il est coutume de bénéficier dans notre pays; d'autre part, il faut reconnaître que la procédure envisagée pour l'instruction des demandes est heureuse.

Dès le premier examen d'un dossier de pension, il peut apparaître au commissaire d'Etat que la demande n'est pas recevable ou fondée; dans ce cas, il appartient à la Commission du premier degré de statuer après avoir entendu le demandeur, pour réserver telle suite qu'elle estimera.

Si au contraire la demande paraît fondée au commissaire d'Etat, il soumet d'office l'intéressé à l'O.M.L. pour qu'il soit procédé à expertise médicale.

Si les titres de pension sont certains, le commissaire d'Etat propose au Ministre l'octroi de cette pension sur base

Hierbij wordt de verplichting opgelegd, in de aanvraag het schadelijk feit, de plaats, het tijdstip, enz. nauwkeurig te vermelden, en er alle bewijsstukken bij te voegen; bovendien is de aanvrager, die in het buitenland verblijft, gehouden woonplaats in België te kiezen.

Bij amendement werd de weglating van dit tweede lid voorgesteld.

Het is een feit dat een zekere tegenstelling in de teksten kon voorkomen. Moesten deze vermeldingen als noodzakelijk beschouwd worden op straffe van verval of van verlies van het voordeel van de indiening der aanvraag binnen een bepaalde termijn ?

Er werd eenparig aangenomen, om overigens de ter zake vastgestelde regels te eerbiedigen, dat een onderscheid diende gemaakt tussen de datum van het indienen van de aanvraag welke, overeenkomstig de voorgaande bepalingen en namelijk deze van artikel 12, het vertrekpunt van het gebeurlijk recht vastlegt en geen vorm op straffe van nietigheid oplegt, en de regelmatige en volledige aanvraag welke eenvoudig een grondig onderzoek van het aangelegd dossier mogelijk maakt.

Ten einde elke op dwaling berustende betwisting, verklaring of rechtspraak te vermijden, werd besloten in het begin van dit lid de woorden : « Onverminderd de bepalingen van artikel 12 » in te voegen.

Wat betreft de verplichte keuze van woonplaats door het slachtoffer dat in het buitenland verblijft, dient verstaan dat het uitsluitend de opgave geldt van een plaats in België waar de gebeurlijke betekeningen zullen geschieden.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

SECTIE II.

Onderzoek van de aanvragen.

Art. 21.

Dit artikel maakte het voorwerp uit van de eerste amendementen op de aanvankelijk door de Regering ingediende tekst; zij werden niet ter bespreking gelegd omdat de Regering een laatste amendement heeft ingediend, waarbij dit artikel volkomen wordt omgewerkt, rekening gehouden met de mening door de Commissie te kennen gegeven bij de algemene behandeling en de bespreking van de respectieve amendementen van de heren Namèche en Kiebooms.

Het verdient in herinnering te worden gebracht dat de Minister, in de oorspronkelijk tekst, op advies van de Staatscommissaris, in eerste aanleg uitspraak deed, terwijl de aanvrager van vergoedingen of van een pensioen niet persoonlijk zijn bewijsmiddelen mocht aanvoeren tenzij vóór een Commissie van beroep, in geval van niet-instemming met de ministeriële beslissing.

De voorgestelde nieuwe tekst herstelt de twee graden van rechtsmacht, waarover men in ons land gewoonlijk beschikt; daarenboven dient erkend dat de voor het onderzoek der aanvragen beoogde rechtspleging gunstig voorkomt.

Reeds bij het eerste onderzoek van een pensioenbundel, kan de Staatscommissaris de indruk hebben dat de aanvraag noch ontvankelijk, noch gegrond is; in dit geval past het aan de Commissie voor eerste aanleg te beslissen, na de aanvrager te hebben gehoord, welk gevolg zij acht te moeten geven.

Indien, daarentegen, de aanvraag aan de Staatscommissaris gegrond voorkomt, onderwerpt hij ambtshalve de belanghebbende aan de G.G.D. opdat tot een geneeskundig onderzoek zou overgaan worden.

Indien de aanspraken op het pensioen vaststaan, stelt de Staatscommissaris aan de Minister de toekenning voor van dit pensioen op grond van het geneeskundig verslag. Hoger

du rapport médical. Le recours contre la décision du Ministre peut se faire devant la Commission supérieure d'appel.

Si les titres de pension sont incertains, le commissaire d'Etat renvoie devant la Commission d'Invalidité.

Les demandes en réparation introduites par des ayants droit subissent un régime de procédure analogue consistant en un renvoi devant la Commission, si la demande est manifestement non recevable ou non fondée, et dans l'autre hypothèse à l'O.M.L. avec octroi de la pension par le Ministre, cet octroi de la pension pouvant même ne donner lieu à aucun examen de l'O.M.L., ce qui se conçoit si le fait dommageable a été, de toute évidence, la cause unique du décès.

Le même recours contre la décision ministérielle est accordé à l'ayant droit.

Les amendements auxquels il a été fait allusion sont retirés par leurs auteurs et le nouveau texte du Gouvernement est adopté à l'unanimité.

Art. 22.

Cet article a trait à l'organisation des commissions civiles d'invalidité conformément aux nouvelles dispositions reprises de l'article précédent.

Le texte primitif du projet de loi n'envisageait que la composition des commissions d'appel, seule juridiction prévue; les modifications apportées à l'article 21, à la suite des amendements intervenus, ont amené le Gouvernement à substituer un nouveau texte rencontrant les desiderata de la Commission exposés notamment dans des amendements proposés par M. Namèche.

Une discussion s'est engagée sur la composition de ces commissions de premier degré, telle qu'elle est déterminée par la proposition gouvernementale.

De nombreux membres craignent l'influence du commissaire d'Etat, membre de cette commission de trois membres, mais d'un autre côté, il est apparu que cette présence était nécessaire pour assurer le travail de la commission, à raison de la compétence indispensable du commissaire d'Etat; une préoccupation qui s'est marquée au cours de ce débat, est le souci d'éviter d'alourdir le fonctionnement de cette commission, étant entendu que la commission d'appel serait renforcée par la présence d'un membre supplémentaire.

Dans ces conditions, le texte définitif du Gouvernement a été adopté à l'unanimité, les autres amendements ayant été retirés.

Art. 23.

La composition des commissions d'appel telle qu'elle est fixée par le nouveau texte proposé par voie d'amendement par le Gouvernement est modifiée.

Elle sera composée de 5 membres au lieu de 4. Le membre médecin aura voix délibérative.

M. Rey a déposé un amendement tendant à la décentralisation de la Commission d'appel.

Le Ministre signale qu'il y aura 4 chambres de la Cour d'appel réparties dans le pays, se conformant ainsi au désir exprimé par certains membres de la Commission.

Cet article est adopté à l'unanimité.

Art. 24.

Il est prévu un droit de recours contre les décisions de la Commission supérieure d'appel devant la section d'administration du Conseil d'Etat.

Cet article est adopté sans discussion.

beroop tegen de beslissing van de Minister kan geschieden voor de Hoge Commissie van beroep.

Indien de aanspraken op het pensioen niet vaststaan, verwijst de Staatscommissaris de zaak naar de Invaliditeitscommissie.

Op de door rechtverkrijgenden ingediende aanvragen tot vergoeding wordt een gelijkaardige procedure toegepast, bestaande in verwijzing naar de Commissie, indien de aanvraag klaarblijkelijk niet ontvankelijk of niet gegrond is, en in de andere onderstelling naar de G.G.D. met toekenning van het pensioen door de Minister, zodat deze toekenning van pensioen soms geen aanleiding zou kunnen geven tot enig onderzoek vanwege de G.G.D., hetgeen begrijpelijk is indien het schadelijk feit klaarblijkelijk de enig oorzaak van het overlijden was.

Hetzelfde beroep tegen de ministeriële beslissing wordt aan de rechtverkrijgende toegestaan.

De amendementen waarvan sprake worden door hun indieners ingetrokken, en de nieuwe tekst van de Regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 22.

Dit artikel betreft de inrichting van de burgerlijke invaliditeitscommissies overeenkomstig de nieuwe bepalingen van het vorig artikel.

In de oorspronkelijke tekst van het wetsontwerp kwam enkel de samenstelling van de commissies van beroep als enige voorziene rechtsmacht voor; de wijzigingen aan artikel 21 ingevolge de voorgestelde amendementen hebben er de Regering toe genoopt, een nieuwe tekst op te maken die tegemoet komt aan de wensen van de Commissie, die onder meer werden weergegeven in de amendementen van de heer Namèche.

Een bespreking had plaats omtrent de samenstelling van bedoelde commissies van eerste aanleg, zoals zij door de Regering wordt voorgesteld.

Talrijke leden vrezen de invloed van de Staatscommissaris, die lid is van deze driedelige commissie, maar anderzijds bleek zijn aanwezigheid nodig te zijn om het werk van de commissie te verzekeren, wegens de onmisbare bevoegdheid van de Staatscommissaris; in de loop van het debat kwam de bezorgdheid tot uiting dat de werking van deze commissie niet verzwaard zou worden, met dien verstande dat nog een lid zou worden toegevoegd aan de commissie van beroep om ze te versterken.

Onder die voorwaarden werd de definitieve tekst van de Regering eenparig aangenomen, daar de andere amendementen ingetrokken werden.

Art. 23.

De samenstelling van de commissies van beroep, zoals bepaald in de nieuwe, bij amendement van de Regering voorgestelde tekst, wordt gewijzigd.

De commissie zal bestaan uit 5 leden in plaats van 4. De geneesheer-lid zal stemgerechtigd zijn.

De heer Rey heeft een amendement voorgesteld, strekkende tot decentralisatie van de Commissie van beroep.

De Minister wijst er op dat er 4 kamers van het Hof van beroep zullen zijn, over het land verspreid, overeenkomstig de wens van sommige leden van de Commissie.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 24.

Er wordt recht op hoger beroep voorzien tegen de beslissingen van de Hoge Commissie van beroep, bij de afdeling Administratie van de Raad van State.

Dit artikel wordt zonder bespreking aangenomen.

SECTION III.

De la revision des pensions.

Art. 25.

La victime peut en tout temps introduire une demande en revision quel que soit le taux d'invalidité précédemment reconnu.

Au § 4, deuxième alinéa, il faut remplacer les mots : « taux d'invalidité » par les mots : « taux total d'invalidité ».

Deux amendements du Gouvernement, l'un au § 1 et l'autre au § 5, ce dernier nécessité par les corrections apportées à l'article 21, sont adoptés ainsi d'ailleurs que l'ensemble de l'article.

Art. 26.

Cet article traite de la procédure des demandes en revision; il ne soulève aucune discussion et est adopté à l'unanimité.

Il y a toutefois lieu de corriger certaines erreurs de texte.

1° Au premier alinéa, il faut, dans le texte néerlandais, ajouter le mot « invoqué » qui est omis dans la traduction actuelle.

2° Au deuxième alinéa, il faut remplacer :

a) les mots : « voorkomend geval » par les mots : « in geval van verhaal »;

b) les mots : « commission d'appel » par les mots : « commission supérieure d'appel ».

Art. 27.

Le texte primitif du projet a été modifié complètement à la suite d'un amendement déposé par le Gouvernement. Cette modification a été inspirée par ce qui a été fait en matière de pension de réparation.

Chacune des parties, le demandeur ou le Ministre, peuvent se pourvoir en revision, même pour erreur de droit. Le délai de forclusion pour erreur de droit ou de fait est de dix ans, alors que la demande en revision fondée sur des éléments nouveaux peut être introduite à tout moment.

Aucune discussion ne naît à l'occasion de l'examen des cinq premiers alinéas, mais le sixième alinéa suscite certaines controverses et discussions qui amènent le Gouvernement à déposer, à une séance ultérieure de la Commission, un amendement modifiant le nouveau texte du sixième alinéa.

Le texte ancien prévoyait, en effet, qu'en cas d'erreur de l'administration ou de dol de l'intéressé, les effets de la revision pouvaient rétroagir à une date antérieure.

Alors qu'il apparaissait que dans l'esprit du projet, la récupération des sommes perçues indûment ne pouvait être pratiquée que dans le seul cas de dol du demandeur en pension ou indemnités, le texte permettait une extension de cette disposition en cas d'erreur de l'administration.

L'amendement déposé par le Gouvernement répond à cette préoccupation et précise définitivement que les sommes payées indûment ne sont récupérables qu'en cas

SECTIE III.

Herziening van de pensioenen.

Art. 25.

Het slachtoffer kan te allen tijde een aanvraag om herziening indienen, welk het invaliditeitspercentage ook zij, dat vroeger werd toegekend.

In het tweede lid van § 4 moeten de woorden « percentage invaliditeit » worden vervangen door de woorden « totaal percentage invaliditeit ».

Twee amendementen van de Regering, een op § 1 en een ander op § 5, dit laatste nodig geworden ingevolge de in artikel 21 aangebrachte verbetering, worden aangenomen, zoals trouwens het artikel in zijn geheel.

Art. 26.

Dit artikel betreft de procedure van de aanvragen om herziening; het geeft geen aanleiding tot enige bespreking en wordt eenparig goedgekeurd.

Nochtans moeten sommige vergissingen in de tekst worden verbeterd.

1° Het einde van het eerste lid van de Nederlandse tekst zou moeten luiden als volgt, ten einde het bij de vertaling weggefallen Frans woord « invoquées » weer te geven : « de aard van de ingeroepen verergering, verwikkeling of naverschijnselen ».

2° In het tweede lid :

a) de woorden « voorkomend geval » vervangen door de woorden « in geval van verhaal »;

b) de woorden « Commissie van beroep » vervangen door de woorden « Hogere Commissie van beroep ».

Art. 27.

De oorspronkelijke tekst werd volledig gewijzigd ingevolge de indiening van een amendement van de Regering. De wijziging steunt op de wetgeving inzake de vergoedingspensioenen.

Elke partij, de aanvrager of de Minister, kan zich in herziening voorzien, zelfs in geval van dwaling in rechte. De uitsluitingstermijn wegens dwaling omtrent het recht of het feit bedraagt tien jaar, terwijl het verzoek tot herziening, dat steunt op nieuwe gegevens, te allen tijde kan worden ingediend.

Het onderzoek van de eerste vijf leden gaf geen aanleiding tot bespreking, maar het zesde lid gaf aanleiding tot betwisting en bespreking zodat de Regering een amendement tot wijziging van de nieuwe tekst van het zesde lid heeft ingediend op een volgende vergadering van de Commissie.

Inderdaad, de vroegere tekst kon, in geval van dwaling vanwege het bestuur of van bedrog vanwege de belanghebbende, op de herziening terugwerkende kracht hebben tot een vroegere datum.

Naar de geest van het ontwerp kon de invordering van de ten onrechte ontvangen sommen slechts geschieden in geval van bedrog vanwege de aanvrager van pensioen of vergoeding; daarentegen maakte de tekst uitbreiding van de bepaling mogelijk in geval van dwaling van het bestuur.

Het amendement van de Regering beantwoordt aan deze bezorgdheid en zegt voorgoed dat de ten onrechte uitbetaalde sommen slechts invorderbaar zijn in geval van

de manœuvres frauduleuses ou de déclarations fausses ou sciemment incomplètes du bénéficiaire.

Tel qu'il est modifié, l'article 27 est adopté.

SECTION IV.

De la reprise d'instance.

Art. 28.

Une mise en concordance des textes impose une modification. Par suite de la création en cours de discussion de la Commission d'invalidité, la reprise d'instance ne devra évidemment pas se faire nécessairement devant la commission d'appel, mais bien devant la juridiction saisie de la demande.

La disposition primitive « Commission d'appel » devient donc « Commission compétente ».

L'ensemble de l'article est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE V.

Des causes d'exclusion, de déchéance et de surséance.

Art. 29.

L'article 29 exclut du bénéfice de la loi les inciviques et les travailleurs volontaires.

Les trois premiers paragraphes visent ceux qui ont été soit condamnés pour acte d'incivisme, soit déchus de la nationalité belge par application des articles 18bis et 18ter des lois sur la nationalité ou de l'arrêté du 20 juin 1945 sur la déchéance de la nationalité, soit enfin déchus des droits prévus à l'article 123sexies du Code pénal, en vertu des dispositions légales relatives à l'épuration civique.

Au § 3, qui vise les déchus des droits de l'article 123sexies, M. Kiebooms propose, par voie d'amendement, de commencer ce paragraphe par les mots : « Durant la déchéance ». Cet amendement aurait pour conséquence de limiter la perte du bénéfice de la loi à la période pendant laquelle la victime serait déchue de ses droits, mais aurait droit à la pension d'invalidité à dater du jour où la peine serait expirée.

Cet amendement est rejeté par 12 voix contre 3.

Au § 4. M. Namèche propose la suppression des deuxième et troisième alinéas; le Gouvernement propose de substituer au deuxième alinéa : « La Belgique ou le Nord de la France », par : « la Belgique et le Nord de la France ».

Certains membres de la Commission, appuyant la suppression de ces deux alinéas, estiment qu'il est dangereux de prendre position dans ce domaine, étant donné que le statut du déporté n'a point encore dépassé le stade de la discussion en Commission du Sénat, mais il est signalé à cet égard que cette Commission est d'accord pour dire qu'avant le 6 octobre 1942, date de l'ordonnance allemande prévoyant l'obligation de travail étendue au territoire du Reich, il y a présomption de volontariat.

Le fait de la reconnaissance du statut du déporté détruira *ipso facto* cette présomption.

La déportation ne peut exister qu'à dater de l'ordonnance allemande et le statut des déportés ne vise pas les personnes ayant travaillé en Allemagne avant cette date.

bedrieglijke handelingen of van verklaringen van de recht-hebbende die vals of wetens onvolledig zijn.

Artikel 27, zoals het werd gewijzigd, wordt aangenomen.

SECTIE IV.

Hervatting van het geding.

Art. 28.

Om de teksten in overeenstemming te brengen is een wijziging nodig. Ten gevolge van de oprichting van de Invaliditeitscommissie in de loop van de bespreking moet het geding klaarblijkelijk niet noodzakelijk worden hervat vóór de commissie van beroep, doch vóór de commissie waarbij de aanvraag werd aanhangig gemaakt.

De oorspronkelijke benaming « Commissie van beroep » wordt dus vervangen door de woorden « bevoegde Commissie ».

Het artikel wordt in zijn geheel eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK V.

Gronden van uitsluiting, verval en opschorting.

Art. 29.

Bij artikel 29 worden de incivieken en de vrijwillige arbeiders uitgesloten uit het voordeel van de wet.

De eerste drie leden betreffen degenen die, hetzij veroordeeld werden wegens handelingen van incivisme, hetzij werden vervallen verklaard van de Belgische nationaliteit bij toepassing van de artikelen 18bis en 18ter van de wetten op de nationaliteit, of van de besluitwet van 20 Juni 1945 betreffende het verval van nationaliteit, hetzij ten slotte tijdelijk of levenslang ontzet werden van de rechten bepaald in artikel 123sexies van het Wetboek van Strafrecht, krachtens de wetsbepalingen betreffende de epuratie inzake burgertrouw.

Bij § 3, welke betrekking heeft op degenen die vervallen zijn van de rechten bepaald in artikel 123sexies, stelt de heer Kiebooms een amendement voor om die paragraaf te doen aanvangen met de woorden : « Gedurende de ontzetting ». Dit amendement zou medebrengen dat het verlies van het genot der wet wordt beperkt tot het tijdperk waarin het slachtoffer zou vervallen zijn van zijn rechten, doch recht zou hebben op het invaliditeitspensioen van de dag waarop de straf zou verstreken zijn.

Dit amendement wordt verworpen met 12 tegen 3 stemmen.

Bij § 4 stelt de heer Namèche voor het tweede en het derde lid weg te laten; de Regering stelt voor, in het tweede lid de woorden « België of Noord-Frankrijk » te vervangen door « België en Noord-Frankrijk ».

Hoewel voorstander van de weglating van deze twee leden, achten sommige Commissieleden het gevaarlijk stelling te nemen op dat gebied, gezien het statuut van weggevoerde het stadium van de bespreking in de schoot van de Senaatscommissie nog niet heeft overschreden, doch in dit verband wordt er op gewezen dat deze Commissie akkoord gaat om te zeggen dat er vóór 6 October 1942, datum van de Duitse verordening op de verplichte tewerkstelling voor gans het gebied van het Reich, vermoeden bestaat van vrijwillige dienstneming.

Het feit van de erkenning van het statuut van weggevoerde zal *ipso facto* dit vermoeden vernietigen.

De wegvoering kan slechts bestaan van de datum af van de Duitse verordening en het statuut der weggevoerden geldt niet voor de personen die vóór die datum in Duitsland gewerkt hebben.

Pour le surplus, il est évident que les présentes dispositions doivent s'aligner sur celles régissant le statut des déportés et devraient être éventuellement alignées dès le vote définitif de la loi établissant ce statut.

Il y a eu en fait deux grosses discussions à la Commission du Sénat pour ce qui concerne le statut des déportés. Une première discussion concernait la définition du travailleur obligatoire ou déporté.

Il s'agissait de savoir si ceux qui avaient été convoqués en exécution des ordonnances allemandes sur le travail obligatoire et qui, lors de leur comparution, avaient signé une déclaration de travail volontaire, seraient admis à la qualité de déporté.

Une deuxième discussion portait sur la nature de la contrainte qui devait excuser le travail volontaire pour l'ennemi, cause d'exclusion au regard du statut des déportés.

La Commission du Sénat a admis la contrainte physique et la contrainte morale.

Le Gouvernement propose de reprendre le texte adopté actuellement quant au statut des déportés, et, en conséquence, de supprimer du deuxième alinéa du 4° « avant le 6 mars 1942, ont été employés en Belgique ou dans le Nord de la France, dans des services allemands ou dans les usines ou entreprises à caractère exclusivement militaire et celles qui... ».

M. Kiebooms propose, de son côté, la suppression du quatrième paragraphe; au vote, cet amendement est rejeté par 11 voix contre 3 et 1 abstention.

Le texte du premier alinéa est adopté par 13 voix contre 3.

L'amendement de M. Namèche tendant à la suppression du deuxième alinéa du 4° est rejeté par 8 voix contre 8.

L'amendement du Gouvernement proposant la suppression d'une partie du texte de cet alinéa est adopté par 14 voix et 2 abstentions.

L'amendement de M. Namèche proposant la suppression du troisième alinéa est rejeté par 9 voix contre 7.

Il a été déposé un amendement tendant à la suppression du § 5 et un autre à la suppression du « 3° ».

Ce § 5 exclut du bénéfice de la loi les ayants droit de ceux qui ont été condamnés, déchus de la nationalité belge ou de certains droits; la suppression de ce paragraphe permettrait à tous ces ayants droit de bénéficier des pensions prévues.

La suppression du « 3° » aurait une conséquence plus limitée puisqu'elle ne vise que les ayants droit de ceux déchus des droits prévus à l'article 123sexies du Code pénal; la Commission estime qu'elle ne peut retenir aucun de ces deux amendements et elle rejette l'un et l'autre par 13 voix contre 3.

Quelle est la situation des travailleurs volontaires et de leurs ayants droit ?

Il est rappelé tout d'abord qu'en vertu de la législation transitoire actuellement appliquée, les dommages subis par des personnes ayant travaillé volontairement pour l'ennemi sont exclus des réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre 1940-1945.

L'exclusion frappe tant le travailleur volontaire que ses ayants droit. Elle concerne tous les dommages par blessure, maladie, infirmité ou décès subis par le travailleur volontaire durant sa période de travail volontaire, ou en dehors de cette période.

Les dispositions de l'article 29 du projet de loi n° 411 n'ont pas ce caractère draconien.

Overigens is het duidelijk dat deze beschikkingen dienen aangepast aan deze welke het statuut van de weggevoerden regelen en gebeurlijk zouden dienen aangepast zodra de wet die dit statuut vaststelt voorgoed is aangenomen.

Feitelijk hadden twee uitvoerige besprekingen plaats in de Senaatscommissie wat het statuut der weggevoerden betreft. Een eerste bespreking had betrekking op de bepaling van de verplicht tewerkgestelde of weggevoerde.

Het kwam er op aan te weten of diegenen die opgeroepen werden in uitvoering van de Duitse verordening op de verplichte tewerkstelling en die, bij hun verschijning, de verklaring van vrijwillige arbeid ondertekend hadden, tot de hoedanigheid van weggevoerde mochten worden toegelaten.

Een tweede bespreking had plaats over de aard van de dwang die de vrijwillige arbeid voor de vijand, reden van uitsluiting ten opzichte van het statuut van weggevoerde, moest verontschuldigen.

De Senaatscommissie heeft de lichamelijke en de zedelijke dwang aanvaard.

De Regering stelt voor, de thans aangenomen tekst wat betreft het statuut der weggevoerden, opnieuw over te nemen en dienvolgens uit het tweede lid van 4° weg te laten de woorden: « vóór 6 Maart 1942 in België of Noord-Frankrijk zijn tewerkgesteld geweest in Duitse diensten of in fabrieken of bedrijven van uitsluitend militaire aard, en zij die ... »

De heer Kiebooms stelt van zijn kant de weglating van de vierde paragraaf voor; ter stemming gelegd, wordt dit amendement verworpen met 11 tegen 3 stemmen en 1 onthouding.

De tekst van het eerste lid wordt aangenomen met 13 tegen 3 stemmen.

Het amendement van de heer Namèche tot weglating van het tweede lid van 4° wordt verworpen met 8 tegen 8 stemmen.

Het Regeringsamendement tot weglating van een gedeelte van de tekst van dit lid wordt goedgekeurd met 14 stemmen en 2 onthoudingen.

Het amendement van de heer Namèche tot weglating van het derde lid wordt verworpen met 9 tegen 7 stemmen.

Er werd een amendement ingediend tot weglating van § 5 en een ander tot weglating van het « 3° ».

Paragraaf 5 sluit van het recht op de wet de rechtverkrijgenden uit van diegenen die veroordeeld werden of vervallen zijn van de Belgische nationaliteit of van bepaalde rechten; de weglating van die paragraaf zou het aan al deze rechtverkrijgenden mogelijk maken de voorziene pensioenen te genieten.

De weglating van het « 3° » zou nog een beperkter gevolg hebben, daar dit enkel slaat op de rechtverkrijgenden van hen, die vervallen werden verklaard van de rechten bepaald in artikel 123sexies van het Wetboek van Strafrecht; de Commissie meent geen van beide amendement te kunnen in aanmerking nemen en zij verwerpt het een en het ander met 13 tegen 3 stemmen.

Welke is de toestand van de vrijwillige arbeiders en van hun rechtverkrijgenden ?

Ten eerste wordt er aan herinnerd, dat de schade toegebracht aan personen die vrijwillig voor de vijand hebben gewerkt, krachtens de thans voorlopig toegepaste wetgeving, uitgesloten is van de vergoedingen die verleend moeten worden aan de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945.

De uitsluiting treft zowel de vrijwillige arbeider als zijn rechtverkrijgenden. Zij houdt verband met al de schade, wegens kwetsuur, ziekte, lichaamsgebrek of overlijden van de vrijwillige arbeider in de loop van zijn vrijwillige arbeid of buiten bedoelde periode.

De beschikkingen van artikel 29 van het wetsontwerp n° 411 hebben zulk drastisch karakter niet.

En vertu de l'article 29, 5°, les ayants droit de travailleurs volontaires pourront désormais prétendre à la pension, dans tous les cas où le fait de guerre subi par le travailleur volontaire a été mortel.

Il en résulte que lorsqu'il s'agit d'un dommage par décès, le travail volontaire ne constitue plus une cause d'exclusion.

D'autre part, l'exclusion prévue par l'article 29, 4°, du projet de loi n° 411 ne vise que les dommages par blessure, maladie ou infirmité subis au cours de la période de travail volontaire.

Si donc une personne a travaillé volontairement pour l'ennemi de juin 1941 à juin 1942 et a subi en 1943 un dommage physique par fait de guerre, elle pourra prétendre à la réparation de ce dommage.

En résumé, l'exclusion prévue par l'article 29, 4°, à charge des travailleurs volontaires, ne concerne donc que l'invalidité par fait de guerre contractée durant la période de travail volontaire.

Est-ce à dire que les personnes ainsi exclues du bénéfice du projet de loi n° 411 ne peuvent prétendre à aucune indemnisation à charge de l'État belge ? Il n'en est rien.

Toutes les personnes ayant travaillé volontairement pour l'ennemi en Belgique, en Allemagne et dans tous les pays occupés par l'Allemagne et qui ont été blessées ou accidentées au cours de cette période de travail volontaire pourront prétendre au bénéfice des allocations spéciales prévues par la législation sur les mutilés et estropiés, dès que leur invalidité atteindra 30 % au moins.

En effet, les exclusions prévues par cette dernière législation ne frappent que les mutilés de guerre bénéficiaires, eu égard aux mêmes infirmités, d'une pension d'invalidité.

Actuellement déjà, de nombreux travailleurs volontaires déboutés de leur demande par le service des victimes civiles sont pris en charge par le service « Estropiés et Mutilés » du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale.

Les personnes qui ont travaillé volontairement pour l'ennemi en Belgique et dans le Nord de la France ont de plus joui des mêmes avantages sociaux que ceux prévus en faveur des travailleurs occupés dans le secteur économique belge.

Un arrêté du 12 octobre 1940 déterminant les modalités spéciales de perception des charges sociales et fiscales concernant les travailleurs occupés par l'autorité allemande et par certains employeurs allemands leur réserve en effet les mêmes droits en matière de pensions de vieillesse et d'accidents du travail qu'aux travailleurs belges.

Enfin, ces mêmes travailleurs ont pu prétendre au bénéfice des dispositions des arrêtés du 9 août 1941 et du 11 février 1943, ainsi que de l'arrêté-loi du 19 mai 1945 relatifs à la réparation des dommages résultant des accidents de travail dans les causes desquels est intervenu un fait de guerre.

L'article 29 est adopté par 14 voix contre 1 et 1 abstention.

Art. 30, 31, 32, 33.

Ces articles ne demandent pas de commentaire.

Ils sont adoptés sans discussion.

A l'article 33 il importe de substituer aux mots « Commission d'appel » les mots « Commission supérieure d'appel ».

Volgens artikel 29, 5°, kunnen de rechtverkrijgenden van vrijwillige arbeiders voortaan aanspraak maken op pensioen, telkens wanneer de oorlogshandeling een dodelijk gevolg heeft gehad voor de vrijwillige arbeider.

Hieruit vloeit voort dat de vrijwillige arbeid geen grond van uitsluiting meer uitmaakt, wanneer het een schade ingevolge overlijden geldt.

Daarenboven geldt de bij artikel 29, 4°, van het wetsontwerp n° 411 bepaalde uitsluiting enkel voor de schade ingevolge kwetsuur, ziekte of lichaamsgebrek, opgedaan in de loop van de vrijwillige arbeidsperiode.

Indien dus een persoon vrijwillig voor de vijand heeft gewerkt van Juni 1941 tot Juni 1942 en in 1943 lichamelijke schade ingevolge een oorlogshandeling heeft geleden, dan kan hij aanspraak maken op herstel van die schade.

Kortom, heeft de uitsluiting bepaald in artikel 29, 4°, ten laste van de vrijwillige arbeiders dus slechts betrekking op de invaliditeit ingevolge een oorlogshandeling opgedaan tijdens de vrijwillige arbeidsperiode.

Wil dit zeggen dat de aldus van het voordeel van het wetsontwerp n° 411 uitgesloten personen geen aanspraak kunnen maken op enige vergoeding ten laste van de Belgische Staat ? Geenszins.

Al de personen die vrijwillig voor de vijand hebben gewerkt in België, in Duitsland en in al de door Duitsland bezette landen, en die tijdens die vrijwillige arbeidsperiode gekwetst werden of het slachtoffer werden van ongeval, kunnen aanspraak maken op het voordeel van de bijzondere toelagen bepaald door de wetgeving betreffende de gebrekigen en verminkten, zodra hun invaliditeit ten minste 30 % bedraagt.

Inderdaad, de uitsluitingen, die door laatstgenoemde wetgeving worden vastgesteld, zijn slechts van toepassing op de oorlogsverminkten die, wegens dezelfde lichaamsgebreken, een invaliditeitspensioen genieten.

Nu reeds werden tal van vrijwillige arbeiders, wier aanvraag door de Dienst der Burgerlijke Slachtoffers werd afgewezen, ten laste genomen door de Dienst « Gebrekigen en Verminkten » van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.

De personen die vrijwillig voor de vijand hebben gewerkt in België en Noord-Frankrijk hebben bovendien dezelfde maatschappelijke voordelen genoten als die welke voorzien zijn ten voordele van de arbeiders tewerkgesteld in de Belgische economische sector.

Door een besluit van 12 October 1940 tot bepaling der speciale modaliteiten voor het innen der sociale en fiscale lasten betreffende de arbeiders die door de Duitse overheid en door sommige Duitse werkgevers werden tewerkgesteld, worden hun, inderdaad, dezelfde rechten in zake ouderdomspensioenen en arbeidsongevallen toegekend als aan de Belgische arbeiders.

Ten slotte, hebben die arbeiders aanspraak kunnen maken op het voordeel van de bepalingen der besluiten van 9 Augustus 1941 en 11 Februari 1943 alsmede van de besluitwet van 19 Mei 1945 betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen onder de oorzaken waarvan een oorlogshandeling voorkomt.

Artikel 29 wordt aangenomen met 14 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

Art. 30, 31, 32, 33.

Die artikelen vragen geen commentaar.

Zij worden zonder bespreking aangenomen.

In artikel 33, moeten de woorden « Commissie van beroep » vervangen worden door de woorden « Hogere Commissie van beroep ».

CHAPITRE VI.

Dispositions diverses.

Art. 34.

Le Gouvernement a déposé à cet article un amendement remplaçant l'ancien texte du § 1 de cet article.

En vertu des dispositions des articles 6, 14 et 17, la somme de base servant au calcul des pensions est déterminée en fonction des revenus des victimes civiles; ces revenus sont révisés tous les 5 ans. Pendant cette période où la révision doit se faire, il n'est pas concevable que la pension soit purement et simplement suspendue, si la cause du retard de cette révision n'est pas imputable au bénéficiaire.

Cependant, cette révision peut faire constater que la victime a droit, certes, à une majoration mais aussi bien à une diminution de la somme de base, en raison d'une modification des revenus; cet article, tout aussi bien dans son texte primitif que dans le texte de l'amendement, prévoit que la pension continuera à être liquidée jusqu'à révision, mais au taux minimum.

Qu'en raison des règles édictées par les articles 6, 14 et 17, la somme de base servant au calcul de la pension, soit de 500, 404 ou 308 francs, pendant la période d'attente, il sera payé à la victime une pension sur la base la plus faible : 308 francs, mais évidemment à titre provisionnel.

Cette mesure est prise pour éviter les complications et difficultés d'une récupération éventuelle.

L'amendement, qui ne modifie donc en rien le fond du premier paragraphe, s'imposait à la suite des modifications apportées par la Commission aux articles précités; il est adopté à l'unanimité.

Le second paragraphe de cet article n'a provoqué aucune discussion; le régime des avances établi par celui-ci constitue d'ailleurs un avantage certain pour les bénéficiaires.

Une seule modification de texte imposée par le rétablissement des commissions d'invalidité doit intervenir à la dernière ligne du deuxième alinéa; il faut substituer au texte existant : « Elles ne sont récupérables qu'en cas de dol du requérant constaté par la décision définitive de rejet ».

L'article est adopté à l'unanimité.

Art. 35.

Comme en matière de pension de réparation, cet article pose le principe du caractère personnel, viager et incessible des pensions et indemnités complémentaires, et limite les quotités saisissables.

Le Gouvernement propose une modification de texte au littéra d) rendue nécessaire par le vote de la loi du 30 juin 1951, vote intervenu postérieurement au dépôt du présent projet.

L'article est adopté.

Art. 36.

En vertu des règles prescrites par cet article, les décisions exécutoires sont révisées : 1° d'office, s'il s'agit de décisions d'octroi; 2° sur demande du requérant, s'il s'agit de décisions de rejet.

HOOFDSTUK VI.

Diverse bepalingen.

Art. 34.

De Regering heeft op dit artikel een amendement ingediend, ter vervanging van de vroegere tekst van § 1 van dit artikel.

Krachtens de bepalingen van artikelen 6, 14 en 17, wordt dit basisbedrag voor de berekening van de pensioenen vastgesteld naargelang van de inkomsten der burgerlijke slachtoffers; die inkomsten worden om de 5 jaar herzien. Het is niet denkbaar dat het pensioen, tijdens die periode waarin de herziening moet gebeuren, zonder meer zou worden opgeschort, indien de oorzaak van de vertraging van die herziening riet te wijten is aan de rechthebbende.

Nochtans kan uit die herziening blijken dat het slachtoffer gewis recht heeft op een verhoging, maar evenzeer op een vermindering van het basisbedrag, wegens een wijziging in de inkomsten; zowel in de oorspronkelijke tekst van dit artikel als in de tekst van het amendement wordt bepaald dat het pensioen verder wordt uitgekeerd tot aan de herziening maar tegen het minimumbedrag.

Ondersteld dat het basisbedrag voor de berekening van het pensioen, krachtens de bij artikelen 6, 14 en 17 uitgevaardigde regelen, 500, 404 of 308 frank beloopt tijdens de wachtperiode, dan wordt aan het slachtoffer een pensioen uitbetaald op de laagste basis : 308 frank, maar natuurlijk bij wijze van voorlopige maatregel.

Die maatregel werd genomen om de verwickelingen en moeilijkheden bij een eventuele terugvordering te vermijden.

Het amendement, waardoor dus niets gewijzigd wordt aan de grond van de eerste paragraaf, was noodzakelijk ingevolge de wijzigingen die de Commissie in voormelde artikelen heeft aangebracht; het wordt eenparig aangenomen.

De tweede paragraaf van dit artikel lokte geen bespreking uit; het regime der voorschotten dat daardoor wordt ingevoerd is trouwens voor de rechthebbenden onbetwistbaar voordelig.

Eén enkele tekstwijziging, vereist wegens de wederinstelling van de invaliditeitscommissies, moet aangebracht worden in de laatste regel van het tweede lid; de bestaande tekst dient te worden vervangen door : « Zij zijn niet terugvorderbaar, tenzij in geval van bedrog vanwege verzoeker, dat door de afwijzende eindbeslissing is vastgesteld ».

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 35.

Evenals in zake vergoedingspensioenen, wordt bij dit artikel het beginsel gehuldigd van het persoonlijk, levenslang en onoverdraagbaar karakter der pensioenen en aanvullende vergoedingen, en worden de voor beslag vatbare bedragen beperkt.

De Regering stelt bij littéra d) een tekstwijziging voor, die noodzakelijk gemaakt wordt door de aanneming der wet van 30 juni 1951, aanneming die na de indiening van dit ontwerp plaats had.

Het artikel wordt aangenomen.

Art. 36.

Krachtens de bij dit artikel uitgevaardigde regelen, worden de uitvoerbare beslissingen herzien : 1° ambtshalve, indien het beslissingen tot toekenning geldt, 2° op aanvraag van de verzoeker, indien het afwijzende beslissingen geldt.

M. Timmermans, par un amendement, demande qu'aussi bien pour les unes que pour les autres, les décisions soient révisées d'office en raison de la possible ignorance des demandeurs quant à leurs droits nouveaux découlant de la présente loi.

Il est fait observer à cet égard que le travail de révision serait considérablement alourdi et retardé.

Il y aurait nécessité de revoir des milliers de dossiers sans intérêt, les nouvelles dispositions ne modifiant en rien le sort des demandes, notamment lorsque le pourcentage d'invalidité est trop faible et ne donne pas lieu à pension.

Les intéressés ont tout le temps nécessaire pour être avertis de leurs droits puisqu'il leur est accordé un délai de 5 ans pour introduire leur demande de révision, et ce délai part de la date de publication de la présente loi.

Cet amendement est rejeté à l'unanimité.

Un second amendement tombe, en raison du rejet du précédent.

Le Gouvernement propose, de son côté, deux amendements : l'un au dernier alinéa du § 1, l'autre au § 2.

Le premier amendement ne présente aucune difficulté.

Le second amendement établit pour les demandes introduites et n'ayant pas fait l'objet de décision définitive, la procédure et les règles édictées par la loi, compte tenu cependant de ce que pour le règlement des pensions et indemnités, celui-ci est maintenu sur la base des dispositions antérieures.

L'article ainsi modifié est adopté.

Art. 37.

Il exclut les pensions et indemnités complémentaires des revenus imposables.

Il est adopté sans discussion.

Art. 37bis.

M. Dieudonné a proposé, par voie d'amendement, un article 37bis établissant, au regard de l'attribution de la majoration de rente de vieillesse en la matière, l'immunisation des pensions et indemnités complémentaires d'invalidité pour l'établissement de l'état de besoin.

La Commission souhaite qu'il en soit ainsi, mais note que cette disposition ne peut avoir sa place dans la présente loi.

L'amendement est retiré.

Art. 38.

Cet article ne demande aucun commentaire et est adopté sans discussion.

Art. 39.

L'amendement de M. Namèche doit être rejeté.

L'adoption de l'amendement présenté par M. Namèche aurait pour effet d'accorder aux invalides civils de la guerre un droit à indemnisation à charge de l'Etat pour les soins causés par toutes leurs infirmités, qu'elles résultent d'un fait de guerre ou d'une autre cause.

L'amendement doit donc être rejeté, vu la charge financière qu'il représenterait, et en outre parce que les invalides de la guerre 1940-1945 bénéficiaires des lois coordonnées sur les pensions de réparation ne jouissent pas d'un tel avantage.

Le Gouvernement propose la suppression de cet article.

De heer Timmermans vraagt, bij amendement, dat de beslissingen, zowel voor de enen als voor de anderen, van ambtswege zouden worden herzien, omdat het mogelijk is dat de aanvragers in de onwetendheid verkeren omtrent hun nieuwe rechten, die uit deze wet voortvloeien.

In dit verband, wordt opgemerkt dat het herzieningswerk daardoor merkkelijk zou worden belemmerd en vertraagd.

Het zou nodig zijn duizenden dossiers zonder belang te herzien, want de nieuwe bepalingen brengen geen enkele verandering in het lot der aanvragen, o. m. wanneer het invaliditeitspercentage te gering is en geen recht geeft op pensioen.

Belanghebbenden beschikken over al de nodige tijd om op de hoogte te zijn van hun rechten, vermits hun een termijn van 5 jaar wordt toegekend om hun aanvraag tot herziening in te dienen, termijn die ingaat op de datum der bekendmaking van deze wet.

Dit amendement wordt eenparig verworpen.

Een tweede amendement vervalt ingevolge de verworping van het vorige.

Van haar kant, stelt de Regering twee amendementen voor : het ene op het laatste lid van § 1, het andere op § 2.

Het eerste amendement levert geen moeilijkheden op.

Bij het tweede amendement, worden voor de ingediende aanvragen waarover geen eindbeslissing werd geveld, de procedure en de door de wet voorgeschreven regelen bepaald, met inachtneming echter van het feit dat de uitbetaling der pensioenen en vergoedingen gevestigd blijft op grondslag van de vroegere bepalingen.

Het artikel, aldus gewijzigd, wordt aangenomen.

Art. 37.

Door dit artikel worden de pensioenen en bijkomende vergoedingen uitgesloten van de belastbare inkomsten.

Het wordt zonder bespreking aangenomen.

Art. 37bis.

De heer Dieudonné stelde, bij amendement, een artikel 37bis voor, waarbij de pensioenen en vergoedingen wegens invaliditeit niet in aanmerking komen voor het vaststellen van de staat van behoefte met het oog op het verlenen van de ouderdomsrentetoeslag ter zake.

De Commissie wenst dat aldus zou geschieden, doch zij merkt op dat deze bepaling in deze wet niet kan opgenomen worden.

Het amendement wordt ingetrokken.

Art. 38.

Dit artikel vraagt geen toelichting en het wordt zonder bespreking aangenomen.

Art. 39.

Het amendement van de heer Namèche moet verworpen worden.

De aanneming van het door de heer Namèche voorgesteld amendement zou tot gevolg hebben dat aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers een recht op vergoeding wordt toegekend ten laste van de Staat, voor de zorgen vereist door al hun lichaamsgebreken, om het even of zij te wijten zijn aan een oorlogshandeling of aan een andere oorzaak.

Derhalve moet het amendement verworpen worden, wegens de financiële last die het zou uitmaken, en bovendien omdat de invaliden van de oorlog 1940-1945, recht-hebbenden op de samengeordende wetten betreffende de vergoedingspensioenen, een dergelijk voordeel niet genieten.

De Regering stelt voor dit artikel weg te laten.

Les §§ 1 et 3 sont inutiles parce que des arrêtés pris par le Ministre de la Santé Publique ont déjà réglé les modalités de l'intervention de l'Etat dans l'indemnisation des soins aux invalides civils de la guerre en instance de pension (arrêtés du 2 juillet 1949 et du 22 février 1951).

Le premier alinéa du § 2 est inutile également.

En effet, l'Œuvre Nationale des Invalides de la Guerre est compétente, en vertu de sa loi organique, pour intervenir en faveur des invalides civils.

Pour ce qui est du deuxième alinéa du § 2, il est apparu que ce texte était inapplicable, après consultation avec le Ministre du Travail et le Fonds National d'Assurance maladie et invalidité.

Art. 40, 41, 42 et 43.

Ces articles sont adoptés sans discussion.

CHAPITRE VII.

Dispositions transitoires.

Art. 42 (nouveau).

L'article 3 de la loi du 1er juin 1949 accordant une indemnité d'attente sur pension aux invalides des deux guerres ainsi qu'aux veuves et orphelins des victimes civiles de la guerre 1940-1945 prévoyait l'octroi d'une allocation aux orphelins d'un montant mensuel de 700 francs.

Il était toutefois prévu que « seraient déduites de la dite allocation toutes sommes touchées à titre d'allocations familiales ».

Ce texte était particulièrement imprécis parce qu'il ne définissait pas exactement ce qu'il fallait entendre par « allocations familiales ». Il était d'autant plus imprécis que les mots « toutes sommes perçues » semblaient indiquer qu'il fallait déduire toutes les allocations prévues par de très nombreuses législations en faveur d'enfants.

Dans la pratique, les services n'ont tenu compte que des allocations familiales pour travailleurs salariés, pour travailleurs indépendants, pour chômeurs involontaires. Les retenues ont en outre été faites suivant les barèmes légaux successivement en vigueur, mais il n'a pas été tenu compte des accroissements qui ont pu être accordés par les caisses d'allocations familiales.

Il a de plus été impossible de suivre les modifications survenues après le 1er juillet 1949 dans la situation des 2,500 orphelins pour qui des allocations familiales ordinaires pour travailleurs salariés ou des allocations familiales pour travailleurs indépendants étaient payées. Cela n'a pu être fait que lorsqu'il s'est agi des orphelins donnant lieu à l'octroi d'allocations familiales pour orphelins de travailleurs salariés. En effet, dans ce dernier cas, un fichier général est tenu par la Caisse Nationale de Compensation.

Le présent amendement a donc pour premier objet de définir quelles sont les allocations familiales qui viennent en déduction. Il a pour second objet de régulariser les retenues faites de 1949 à 1952 sur base des situations existant au 1er juillet 1949 en ce qui concerne les allocations familiales autres que les allocations pour orphelins de travailleurs salariés. Enfin, il régularise également les réductions consenties par les services dans les cas où les victimes signalaient

De §§ 1 et 3 zijn overbodig, omdat de modaliteiten van de Staatssusvenkomst in de vergoeding voor zorgen aan burgerlijke oorlogsinvaliden die een pensioenaanvraag hebben ingediend reeds geregeld worden bij door de Minister van Volksgezondheid genomen besluiten (besluiten van 2 Juli 1949 en van 22 Februari 1951).

Het eerste lid van § 2 is eveneens overbodig.

Inderdaad, het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden is, krachtens zijn organieke wet, bevoegd om tussen te komen ten voordele van de burgerlijke invaliden.

Wat het tweede lid van § 2 betreft, is, na overleg met de Minister van Arbeid en met het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit, gebleken dat die tekst niet kan toegepast worden.

Art. 40, 41, 42 en 43.

Die artikelen worden zonder bespreking aangenomen.

HOOFDSTUK VII.

Overgangsbepalingen.

Art. 42 (nieuw).

Bij artikel 3 van de wet van 1 Juni 1949, tot toekenning van een wachtvergoeding op pensioen aan de burgerlijke invaliden van beide oorlogen, alsmede aan de weduwen en wezen der burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945, werd aan de wezen een vergoeding ten belope van 700 frank per maand toegekend.

Er werd nochtans bepaald : « Op deze laatste vergoeding worden de bij wijze van kindertoeslag getrokken bedragen in mindering gebracht ».

Deze tekst was uiterst vaag, vermits er niet nauwkeurig in bepaald werd wat diende verstaan onder « kindertoeslag ». Hij was des te vager, daar de woorden « de bij wijze van kindertoeslag getrokken bedragen » er schenen op te wijzen dat alle toeslagen, vastgesteld in talrijke, ten bate van de kinderen uitgevaardigde wetten, in mindering moesten worden gebracht.

In de praktijk hebben de diensten enkel rekening gehouden met de kindertoeslag, bepaald door de wetten betreffende de kindertoeslagen voor de loonarbeiders, voor zelfstandige arbeiders en voor onvrijwillige werklozen. De afhoudingen werden trouwens gedaan naar achtereenvolgens geldende wettelijke schalen, maar er werd geen rekening gehouden met eventueel door de Kassen voor Gezinsvergoedingen verleende verhogingen.

Het was bovendien onmogelijk de wijzigingen te volgen, die zich na 1 Juli hebben voorgedaan in de toestand van de 2,500 wezen, voor wie de gewone kindertoeslagen voor loonarbeiders of de kindertoeslagen voor zelfstandige arbeiders werden uitgekeerd. Dit kon slechts gebeuren wanneer het ging om wezen, voor wie de kindertoeslagen voor wezen van loonarbeiders werden toegekend. Inderdaad, met betrekking tot deze gevallen wordt door de Nationale Compensatiekas een kaartstelsel bijgehouden.

Dit amendement heeft dus hoofdzakelijk ten doel te bepalen, welke kindertoeslagen in mindering moeten worden gebracht. In aankomende orde strekt het er toe, de afhoudingen te regulariseren, die van 1949 tot 1952 gedaan werden op grondslag van de toestanden die op 1 Juli 1949 bestonden met betrekking tot de kindertoeslagen, buiten die voor wezen van loontrekkenden. Ten slotte worden bij dit amendement ook de verminderingen geregulariseerd, die door

qu'une modification intervenue depuis le 1er juillet 1949 justifiait une réduction des déductions.

Il ne sera pas tenu compte des modifications survenues après le 1er juillet 1949 et qui justifieraient une augmentation des dites déductions.

*
**

Le texte ayant été profondément modifié par la Commission, il a été jugé opportun de reproduire ci-après en entier le texte définitif tel qu'il a été adopté par elle.

Le rapport est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. CHARLOTEAUX.

Le Président,
F. BRUNFAUT.

de diensten werden toegestaan in de gevallen, waarin de slachtoffers lieten weten dat een wijziging, die zich sedert 1 Juli 1949 had voorgedaan, een vermindering der afhoudingen wettigde.

Er zal geen rekening gehouden worden met wijzigingen die zich na 1 Juli 1949 hebben voorgedaan, en die een verhoging van bedoelde afhoudingen zouden wettigen.

*
**

Daar de tekst door de Commissie grondig werd gewijzigd, werd het nuttig geacht hierna de definitieve tekst in zijn geheel op te nemen, zoals hij door haar werd aangenomen.

Het verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
A. CHARLOTEAUX.

De Voorzitter,
F. BRUNFAUT.

TEXTE
ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

CHAPITRE PREMIER.

Des bénéficiaires et des conditions générales
du dédommagement.

Article premier.

§ 1. Donnent lieu à dédommagement en vertu de la présente loi, les dommages certains résultant nécessairement d'une atteinte à l'intégrité physique de la personne, causée directement par l'un des faits de guerre énumérés limitativement à l'article 2.

Toutefois, si le fait de guerre consiste en l'un de ceux visés par les deux premiers alinéas de l'article 4 de la présente loi, en l'incorporation forcée dans la Wehrmacht, en la mise au travail en Belgique imposée par l'ennemi ou ses agents ou en l'évacuation forcée, il suffit que l'atteinte à l'intégrité physique ait été causée durant ces faits de guerre et par le fait de ceux-ci.

Ne donnent pas lieu à indemnisation en vertu de la présente loi, les dommages subis dans les conditions fixées à l'article premier des lois sur les pensions de réparation coordonnées par l'arrêté du Régent du 5 octobre 1948, par les personnes visées à l'article 2 des mêmes lois.

§ 2. Au sens de la présente loi :

a) le fait dommageable est l'atteinte à l'intégrité physique de la personne par le fait de guerre dans les conditions fixées au § 1;

b) les dommages sont les infirmités, l'aggravation d'infirmités étrangères au fait dommageable et le décès causés nécessairement par le fait dommageable.

TEKST
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

EERSTE HOOFDSTUK.

Gerechtigden en algemene voorwaarden van het herstel.

Eerste artikel.

§ 1. Geven aanleiding tot herstel krachtens deze wet de zekere schaden, welke noodzakelijk voortvloeien uit een rechtstreeks door een van de in artikel 2 beperkend opgesomde oorlogshandelingen veroorzaakte aantasting van de lichamelijke gaafheid van de persoon.

Indien evenwel de oorlogshandeling bestaat in een dergene bedoeld bij de eerste twee leden van artikel 4 van deze wet, in de verplichte inlijving bij de Wehrmacht, in de door de vijand of zijn agenten opgelegde verplichte tewerkstelling in België, of in de gedwongen ontruiming, volstaat het dat de aantasting van de lichamelijke gaafheid veroorzaakt werd gedurende deze oorlogshandelingen en door toedoen van deze.

Geven geen aanleiding tot schadeloosstelling krachtens deze wet, de schaden geleden, onder de voorwaarden bepaald in het eerste artikel van de wetten op de vergoedingspensioenen samengeordend bij het besluit van de Regent van 5 October 1948, door de personen bedoeld in artikel 2 van dezelfde wetten.

§ 2. In de zin van deze wet :

a) is het schadelijk feit de aantasting van de lichamelijke gaafheid van de persoon door de oorlogshandeling onder de in § 1 bepaalde voorwaarden;

b) zijn de schaden, de lichaamsgebreken, de verergering van lichaamsgebreken, welke vreemd zijn aan het schadelijk feit en het overlijden, elk noodzakelijk door het schadelijk feit veroorzaakt.

§ 3. Les infirmités et leurs aggravations donnent lieu aux pensions et indemnités prévues au chapitre II de la présente loi, tandis que les décès donnent lieu aux pensions attribuées aux ayants droit par le chapitre III.

§ 4. La loi ne s'applique qu'aux Belges.

Cette qualité doit exister :

a) dans le chef de la victime au moment du fait dommageable et au moment de la décision d'octroi de la pension ou à celui du décès si elle est décédée avant reconnaissance de ses droits;

b) en outre, dans le chef des ayants droit au moment du décès de la victime et au moment de la décision d'octroi de la pension.

§ 5. Par dérogation au § 4 qui précède, sont admis au bénéfice de la présente loi, quelles que soient leur nationalité et celle de la victime, les orphelins d'étrangers ou d'apatrides auxquels la qualité d'ayant droit de bénéficiaire du statut des prisonniers politiques a été reconnue.

Ils ne peuvent toutefois prétendre à pension que pendant le temps où ils résident effectivement en Belgique et pour autant qu'ils ne puissent bénéficier d'une pension accordée pour le même dommage par une législation étrangère ou en vertu de l'article 51, § 2. des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

§ 6. Le requérant doit établir par toute voie de droit qu'il réunit les conditions prévues par le présent article.

Art. 2.

Sont seuls réputés faits de guerre pour l'application de la présente loi :

1° les mesures prises ou les faits accomplis entre le 27 août 1939 et le 15 novembre 1945 par les puissances ennemies, leurs agents ou leurs ressortissants, à l'occasion de la guerre;

2° les mesures prises ou les faits accomplis entre le 27 août 1939 et le 8 mai 1945 par l'Etat belge, les Nations alliées ou leurs agents, à l'occasion de la défense ou de la libération de la Belgique, à l'exclusion des mesures de sécurité prises en mai 1940 par l'Etat belge à l'égard de certains citoyens;

3° les mesures prises ou les faits accomplis par les citoyens dans une pensée patriotique en vue de se soustraire aux ordres de réquisition de l'ennemi ou d'en atténuer les effets;

4° les crimes et délits contre les personnes commis entre le 10 mai 1940 et le 15 juillet 1945 :

a) à la faveur de la désorganisation des pouvoirs publics résultant de l'état de guerre;

b) à force ouverte ou par violence, par des attroupements ou rassemblements armés ou non armés;

5° les actes destinés à atteindre dans leurs moyens défensifs ou offensifs ou dans leur production les Etats en guerre avec la Belgique, ainsi que ceux destinés à atteindre certaines personnes en raison de leurs agissements contraires aux intérêts de l'Etat belge;

6° l'explosion, au cours de la guerre 1940-1945 ou postérieurement à celle-ci de munitions et engins de guerre, non entrés dans le patrimoine de particuliers ou non pris ou repris en inventaire par l'armée.

§ 3. De lichaamsgebreken en hun verergeringen geven aanleiding tot de pensioenen en vergoedingen bepaald in hoofdstuk II van deze wet, terwijl het overlijden aanleiding geeft tot de pensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden door hoofdstuk III.

§ 4. De wet is enkel op de Belgen van toepassing.

Deze hoedanigheid dient te bestaan :

a) in hoofde van het slachtoffer op het ogenblik van het schadelijk feit en op het ogenblik van de beslissing tot toekenning van het pensioen, of van het overlijden indien het slachtoffer vóór de toekenning van zijn rechten overleden is;

b) bovendien, in hoofde van de rechtverkrijgenden, op het ogenblik van het overlijden van het slachtoffer en op het ogenblik van de beslissing tot toekenning van het pensioen.

§ 5. In afwijking van § 4, welke voorafgaat, worden toegelaten tot het genot van deze wet, welke hun nationaliteit of degene van het slachtoffer ook is, de wezen van buitenlanders of vaderlandlozen, aan wie de hoedanigheid van rechtverkrijgende van een gerechtigde op het statuut der politieke gevangenen werd toegekend.

Zij kunnen evenwel slechts aanspraak maken op pensioen voor de tijd dat zij werkelijk in België verblijven en voor zover zij geen pensioen kunnen genieten dat voor dezelfde schade door een buitenlandse wetgeving of krachtens artikel 51, § 2. der samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen wordt toegekend.

§ 6. De verzoeker moet met alle rechtsmiddelen bewijzen dat hij de bij dit artikel gestelde voorwaarden vervult.

Art. 2.

Als oorlogshandelingen worden voor de toepassing van deze wet alleen aangemerkt :

1° de maatregelen of handelingen, tussen 27 Augustus 1939 en 15 November 1945 door de vijandelijke mogendheden, hun agenten of onderdanen genomen of verricht ter gelegenheid van de oorlog;

2° de maatregelen of handelingen, tussen 27 Augustus 1939 en 8 Mei 1945 door de Belgische Staat, de geallieerde landen of hun agenten genomen of verricht ter gelegenheid van de verdediging of de bevrijding van België, met uitsluiting van de veiligheidsmaatregelen in Mei 1940 door de Belgische Staat ten aanzien van sommige Staatsburgers genomen;

3° de maatregelen of handelingen door de Staatsburgers met vaderlandlievende bedoeling genomen of verricht ten einde zich aan de opeisingsbevelen van de vijand te onttrekken of de gevolgen daarvan te verminderen.

4° de misdaden en wanbedrijven, tussen 10 Mei 1940 en 15 Juli 1945 tegen personen gepleegd :

a) dank zij de ontredde der openbare besturen ingevolge de staat van oorlog;

b) met openlijk machtsvertoon of met geweld, door al dan niet gewapende samschelingen of bijeenkomsten;

5° de daden bestemd om de met België in oorlog zijnde Staten in hun aanvals- of weermiddelen of in hun productie te treffen, alsmede de daden bestemd om sommige personen wegens hun handelingen in strijd met de belangen van de Belgische Staat te treffen;

6° de ontploffing, tijdens de oorlog 1940-1945 of nadien, van munitie en oorlogstuig, welke niet in het vermogen van particulieren gekomen zijn of niet in de inventaris van het leger opgenomen of opnieuw opgenomen werden.

Art. 3.

§ 1. Même s'il n'est pas satisfait aux conditions affectant le lien de causalité devant exister entre le fait de guerre et l'atteinte à l'intégrité physique de la personne, telles qu'elles sont exprimées à l'article premier, § 1, premier et deuxième alinéas, donnent néanmoins lieu à dédommagement :

1° le dommage résultant de l'atteinte à l'intégrité physique causée par le fait de guerre prévu à l'article 2, 6°, si le fait qui a causé l'explosion n'est constitutif ni de dol ni de faute lourde dans le chef de la victime;

2° le dommage résultant de l'atteinte à l'intégrité physique si cette atteinte a été causée à la fois par le fait de la victime et par une action de l'ennemi dirigée personnellement contre elle et si cette atteinte a entraîné la mort de la victime ou une ou plusieurs infirmités dont le ou les taux d'invalidité calculés conformément aux prescriptions de l'article 7, § 1, et éventuellement additionnés et portés au multiple de cinq immédiatement supérieur, sont de 30 % au moins; il n'en est toutefois pas ainsi lorsque le fait de la victime constitue une infraction exclue de l'amnistie prévue à l'arrêté-loi du 20 septembre 1945 ou apparaît comme contraire aux intérêts belges.

§ 2. Sans préjudice des droits acquis en vertu de décisions judiciaires coulées en force de chose jugée ou en vertu de conventions venues entre parties, les articles 1382 à 1386bis du Code civil, en tant qu'ils mettent en cause la responsabilité de l'Etat belge ou d'autres administrations publiques, ne sont pas applicables aux faits de guerre prévus par la présente loi.

Art. 4.

Lorsque le fait de guerre allégué consiste en la mise au travail en Allemagne ou dans un des pays occupés par l'Allemagne autre que la Belgique, ou en la soustraction volontaire aux obligations de travail ou aux obligations à caractère militaire imposées par l'ennemi, il n'est statué sur les demandes de pension que si une décision exécutoire a été rendue par les autorités compétentes pour connaître des demandes tendant à la reconnaissance de la qualité de déporté pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945 ou de la qualité de réfractaire.

Le Ministre et les Commissions ayant pouvoir de statuer en vertu de la présente loi se conforment à la décision exécutoire des autorités visées à l'alinéa précédent quant à la réalité du fait de guerre jugé par elles.

Toute demande de pension fondée sur un fait de guerre prévu à l'alinéa premier peut être considérée comme demande régulière tendant au bénéfice du statut des déportés pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945 ou du statut des résistants civils et des réfractaires.

Art. 5.

§ 1. Les pensions et allocations accordées par la présente loi constituent une réparation forfaitaire; toute indemnité à laquelle donne lieu le même fait dommageable en est déduite, à l'exception de l'indemnité résultant d'une assurance contractuelle.

S'il s'agit d'indemnités payées sous forme de rente, sont seules déduites les sommes échues ultérieurement à la date d'entrée en jouissance de la pension.

Art. 3.

§ 1. Zelfs wanneer niet voldaan is aan de bij het eerste artikel, § 1, eerste en tweede lid, gestelde voorwaarden met betrekking tot het oorzakelijk verband, hetwelk dient te bestaan tussen de oorlogshandeling en de aantasting van de lichamelijke gaafheid van de persoon, geven niettemin aanleiding tot herstel :

1° de schade welke voortvloeit uit de aantasting van de lichamelijke gaafheid, veroorzaakt door de bij artikel 2, 6°, bepaalde oorlogshandeling, indien bij het feit dat de ontploffing veroorzaakt heeft geen bedrog of geen grove schuld in hoofde van het slachtoffer aanwezig is;

2° de schade welke voortvloeit uit de aantasting van de lichamelijke gaafheid, indien deze aantasting tegelijkertijd veroorzaakt werd door de schuld van het slachtoffer en door een handeling van de vijand, tegen het slachtoffer zelf gericht, en indien die aantasting de dood van het slachtoffer of één of meer lichaamsgebreken tot gevolg heeft gehad, waarvan het (de) invaliditeitspercentage(s), berekend overeenkomstig de bepalingen van artikel 7, § 1, en eventueel samengeteld en op het onmiddellijke hogere veelvoud van 5 gebracht, ten minste 30 % belooft (belopen); zulks is echter niet het geval indien de daad van het slachtoffer een misdrijf uitmaakt, uitgesloten van de amnestie bepaald bij de besluitwet van 20 September 1945, of in strijd met de Belgische belangen blijkt te zijn.

§ 2. Onverminderd de rechten, verworven op grond van rechterlijke beslissingen in kracht van gewijsde gegaan of op grond van overeenkomsten tussen partijen tot stand gekomen, zijn de artikelen 1382 tot 1386bis van het Burgerlijk Wetboek, in zover zij de aansprakelijkheid van de Belgische Staat of van andere openbare besturen in het gedrang brengen, niet van toepassing op de oorlogshandelingen, bepaald in deze wet.

Art. 4.

Wanneer de aangevoerde oorlogshandeling bestaat in het tewerkstellen in Duitsland of in een door Duitsland bezet land behalve België, of in het zich vrijwillig onttrekken aan de arbeidsverplichtingen of verplichtingen van militaire aard door de vijand opgelegd, wordt slechts uitspraak gedaan over de aanvragen om pensioen wanneer een uitvoerbare beslissing is uitgesproken door de overheden die bevoegd zijn om kennis te nemen van de aanvragen om erkenning van de hoedanigheid van gedeporteerde voor de verplichte arbeid van de oorlog 1940-1945 of van de hoedanigheid van werkweigeraar.

De Minister en de Commissies, krachtens deze wet gemachtigd om uitspraak te doen, dienen zich te houden aan de uitvoerbare beslissing van de in het vorig lid bedoelde overheden, wat betreft de werkelijkheid van de door dezen beoordeelde oorlogshandeling.

Elke pensioensaanvraag op grond van een oorlogshandeling bedoeld in het eerste lid kan worden beschouwd als een regelmatige aanvraag om in aanmerking te komen voor het statuut der gedeporteerden voor verplichte arbeid van de oorlog 1940-1945 of voor het statuut der burgerlijke weerstanders en der werkweigerars.

Art. 5.

§ 1. De bij deze wet toegekende pensioenen en uitkeringen vormen een forfaitaire schadeloosstelling; elke vergoeding, waartoe hetzelfde schadelijk feit aanleiding geeft, wordt daarvan afgetrokken, met uitzondering van de vergoeding die het gevolg is van een contractuele verzekering.

Betreft het vergoedingen als rente uitbetaald, dan worden alleen de sommen, vervallen na de ingenottreding van het pensioen, afgetrokken.

S'il s'agit d'une indemnité en capital, celle-ci est convertie fictivement en rente, prenant cours à la date du dommage, suivant le barème en usage à la Caisse Générale d'Épargne et de Retraite, et la règle énoncée à l'alinéa 2 est appliquée.

« A concurrence des sommes payées en exécution de la présente loi, l'État est subrogé aux droits et recours que les victimes ou leurs ayants droit peuvent exercer à la suite du dommage subi. »

§ 2. En aucun cas, le conjoint survivant ne peut, à ce titre, cumuler des pensions dues en vertu de la présente loi, ni cumuler une pension due en vertu de la présente loi et une pension due à raison des lois coordonnées sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre 1914-1918 ou des lois coordonnées sur les pensions militaires ou des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

Si le conjoint survivant le demande, il peut bénéficier de la situation la plus favorable.

« Cette demande sort ses effets au premier jour du trimestre qui suit son introduction. »

CHAPITRE II.

Des pensions d'invalidité.

Art. 6.

§ 1. Si le dommage a entraîné une invalidité de 10 % ou plus, la victime peut prétendre à une pension annuelle, calculée sur la base obtenue en affectant d'un coefficient fixé par le Roi la somme de 500 francs.

Cette base est affectée d'un multiplicateur déterminé selon le tableau suivant, en fonction du taux d'invalidité. Si ce taux, tout en dépassant 10 %, n'est pas un multiple de 5, il est porté au multiple de 5 immédiatement supérieur.

10 %	1.5
15 %	2.25
20 %	3.25
25 %	4.25
30 %	6
35 %	7
40 %	8
45 %	9
50 %	10
55 %	11
60 %	13.25
65 %	14.25
70 %	16
75 %	17.25
80 %	19.25
85 %	20.50
90 %	22.50
95 %	23.75
100 %	26

Le montant ainsi obtenu est ramené au multiple de 10 immédiatement inférieur, compte non tenu des fractions de franc.

§ 2. Le montant de 500 francs de la somme visée au premier alinéa du § 1 est ramené :

1° à 404 francs lorsque le revenu global envisagé pour l'assiette de l'impôt complémentaire au nom du bénéficiaire

Betreft het een in kapitaal uit te betalen vergoeding, dan wordt zij, volgens de tabel in gebruik bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, fictief omgezet in een rente, ingaande op de datum van de schade, en wordt de in het tweede lid gestelde regel toegepast.

Ten belope van de in uitvoering van deze wet betaalde sommen treedt de Staat in de rechten en verhaalmiddelen welke de slachtoffers of hun rechtverkrijgenden kunnen laten gelden ingevolge de geleden schaden.

§ 2. In geen geval kan de overlevende echtgenoot als zodanig pensioenen, die krachtens deze wet verschuldigd zijn, samenvoegen; evenmin kan hij een krachtens deze wet verschuldigd pensioen samenvoegen met een pensioen, verschuldigd krachtens de samengeordende wetten op het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers 1914-1918 of krachtens de samengeordende wetten op de militaire pensioenen of krachtens de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

De overlevende echtgenoot kan op zijn verzoek de gunstigste regeling genieten.

Deze aanvraag heeft uitwerking de eerste dag van het kwartaal dat volgt op de indiening er van.

HOOFDSTUK II.

Invaliditeitspensioenen.

Art. 6.

§ 1. Indien de schade een invaliditeit van 10 % of meer tot gevolg heeft gehad, kan het slachtoffer aanspraak maken op een jaarlijks pensioen berekend op een basisbedrag, dat verkregen wordt door op de som van 500 frank een door de Koning bepaalde coëfficiënt toe te passen.

Op genoemd basisbedrag wordt een vermenigvuldiger toegepast, die volgens de onderstaande tabel vastgesteld is in verhouding tot het percentage der invaliditeit. Indien dit percentage, ofschoon hoger dan 10 %, geen veelvoud van 5 is, wordt het op het onmiddellijk hogere veelvoud van 5 afgerond.

10 %	1.5
15 %	2.25
20 %	3.25
25 %	4.25
30 %	6
35 %	7
40 %	8
45 %	9
50 %	10
55 %	11
60 %	13.25
65 %	14.25
70 %	16
75 %	17.25
80 %	19.25
85 %	20.50
90 %	22.50
95 %	23.75
100 %	26

Het aldus verkregen bedrag wordt op het onmiddellijk lagere veelvoud van 10 afgerond, zonder inachtneming van de gedeelten van een frank.

§ 2. De som van 500 frank, bij het eerste lid van § 1 bedoeld, wordt verlaagd :

1° tot 404 frank wanneer het globaal inkomen dat in aanmerking komt voor de zetting van de aanvullende be-

ou de son conjoint ou de ses ascendants, s'il est mineur d'âge, excède le minimum exonéré de cet impôt, sans cependant dépasser 150 % de celui-ci;

2° à 308 francs lorsque ce revenu excède le dit minimum en dépassant 150 % de celui-ci.

L'incidence du montant des revenus quant au calcul du montant de la pension reste invariable durant cinq ans. Un nouvel examen des revenus a lieu de cinq en cinq ans.

Les revenus à prendre en considération sont ceux afférents à l'exercice fiscal qui précède l'année au cours de laquelle la demande a été introduite ou qui précède l'année de la révision des revenus.

Toutefois, lorsque la demande a été introduite avant l'entrée en vigueur de la présente loi, les revenus à prendre en considération sont ceux afférents à l'exercice fiscal précédant l'année de la publication de la loi.

Les receveurs de contributions directes sont autorisés à délivrer, directement et sans l'accord des contribuables, au service chargé de l'exécution de la présente loi, les renseignements nécessaires à son application.

§ 3. Si le fait dommageable a été causé par la soustraction volontaire aux obligations à caractère militaire ou aux obligations de travail imposées par l'ennemi ou ses agents et si, en raison d'un de ces faits de guerre, la qualité de réfractaire a été reconnue à la victime par les autorités visées au premier alinéa de l'article 4, la pension afférente au dommage est majorée de 10 % du montant obtenu en application du § 1 ou du § 2.

La même majoration est de règle lorsque la victime s'étant soustraite aux obligations de travail précisées à l'alinéa précédent, a été découverte par l'ennemi ou ses agents et a été astreinte par eux au travail forcé :

1° si le fait dommageable a été causé par cette déportation, et

2° si en raison de cette soustraction aux obligations de travail et de la déportation qui s'en est suivie, la qualité de réfractaire et la qualité de déporté pour le travail obligatoire lui ont été reconnues par les autorités visées au premier alinéa de l'article 4.

En cas d'infirmités multiples dont l'une est susceptible d'entraîner l'application du présent paragraphe, la majoration est octroyée sur l'ensemble de la pension.

§ 4. Les enfants des invalides dont le taux d'invalidité indemnisable atteint 100 %, n'ayant pas droit aux allocations familiales pour enfants d'invalides prévues par l'article 50ter des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, reçoivent des indemnités égales aux dites allocations.

Toutefois, si les allocations prévues par les articles 40 et 42 des mêmes lois sont dues pour ces enfants, l'indemnité à charge de l'État sera égale à la différence entre le montant de l'allocation prévue par l'article 50ter et le montant de celles dues en vertu des articles 40 et 42.

Ces indemnités sont payées jusqu'à l'âge de 18 ans.

Les enfants continuent à jouir des avantages prévus aux alinéas 1 et 2 du présent article après avoir atteint la limite d'âge fixée de 18 ans, lorsqu'ils sont incapables d'exercer une profession quelconque en raison de leur état physique

lastant op naam van de gerechtigde of zijn echtgenoot, of zo hij minderjarig is, van zijn bloedverwanten in de opgaande linie, meer bedraagt dan het van die belasting vrijgesteld minimum zonder nochtans 150 % daarvan te overschrijden;

2° tot 308 frank wanneer dit inkomen meer bedraagt dan genoemd minimum en 150 % daarvan overschrijdt.

De terugslag van het bedrag der inkomsten, wat de berekening van het pensioenbedrag betreft, blijft gedurende vijf jaar onveranderd. Om de vijf jaar wordt een nieuw onderzoek nopens de inkomsten ingesteld.

De in aanmerking te nemen inkomsten zijn die, welke behoren tot het belastingjaar dat aan het jaar tijdens welk de aanvraag werd ingediend of het jaar der herziening der inkomsten voorafgaat.

Nochtans, wanneer de aanvraag vóór de inwerking-treding van deze wet is ingediend, worden in aanmerking genomen de inkomsten die behoren tot het belastingjaar dat aan het jaar van de bekendmaking der wet voorafgaat.

De ontvangers der directe belastingen zijn gemachtigd, rechtstreeks en zonder de instemming der belastingplichtigen, aan de met de uitvoering van deze wet belaste diensten de nodige inlichtingen te verschaffen voor de toepassing er van.

§ 3. Indien het schadelijk feit veroorzaakt werd door het vrijwillig onttrekken aan de verplichtingen van militaire aard of aan de verplichtingen tot arbeid die door de vijand of zijn agenten werden opgelegd, en indien, wegens een dezer oorlogshandelingen, de hoedanigheid van werkweigeraar aan het slachtoffer werd toegekend door de in het eerste lid van artikel 4 bedoelde overheden, wordt het voor de schade toegekend pensioen verhoogd met 10 % van het bedrag dat werd bekomen door toepassing van § 1 of van § 2.

Dezelfde verhoging is van toepassing wanneer het slachtoffer dat zich had onttrokken aan de in het voorgaand lid omschreven arbeidsverplichting, door de vijand of zijn agenten werd ontdekt en door hen gedwongen werd tot verplichte arbeid :

1° indien het schadelijk feit door deze wegvoering werd veroorzaakt, en

2° indien wegens deze onttrekking aan de arbeidsverplichtingen en wegvoering welke er uit voortvloeide, de hoedanigheid van werkweigeraar en de hoedanigheid van gedeporteerde voor de verplichte tewerkstelling hem werden toegekend door de in het eerste lid van artikel 4 bedoelde overheden.

In geval van meervoudige lichaamsgebreken waarvan een de toepassing van deze paragraaf tot gevolg kan hebben, wordt de verhoging toegekend, op het gezamenlijk pensioen .

§ 4. De kinderen van invaliden wier vergoedbaar invaliditeitsbedrag 100 % bereikt, welke geen recht hebben op de kinderbijslag voor kinderen van invaliden, bepaald bij artikel 50ter der samengeordende wetten betreffende de kindertoelagen voor de loonarbeiders, ontvangen vergoedingen gelijk aan vermelde bijslag.

Evenwel, indien de toeslagen, bepaald in artikelen 40 en 42 derzelfde wetten, voor bedoelde kinderen verschuldigd zijn, zal de vergoeding ten laste van de Staat gelijk zijn aan het verschil tussen het bedrag van de bij artikel 50ter bepaalde bijslag en het bedrag van deze verschuldigd krachtens artikelen 40 en 42.

Deze vergoedingen worden uitbetaald tot de leeftijd van 18 jaar.

De kinderen blijven de voordelen bepaald bij leden 1 en 2 van dit artikel genieten nadat zij de vastgestelde leeftijdsgrens van 18 jaar hebben bereikt, wanneer zij ongeschikt zijn om eender welk beroep uit te oefenen wegens

ou mental. Dans ce cas, le bénéfice de ces avantages reste acquis pour la durée de l'incapacité. Celle-ci est constatée par l'Office médico-légal.

Les indemnités sont payées à charge de l'Etat par la Caisse Nationale de Compensation pour allocations familiales. Les crédits nécessaires à cette fin sont inscrits au budget ordinaire des pensions et les fonds peuvent être avancés à la Caisse Nationale par ouverture de crédits.

Art. 7.

§ 1. Les infirmités donnant lieu à indemnisation sont celles dont le barème officiel belge des invalidités donne la nomenclature ou celles qui peuvent y être assimilées; les invalidités qui en résultent sont évaluées séparément, conformément aux spécifications contenues dans le même barème, en déduisant éventuellement de l'estimation prévue pour la totalité des troubles constatés, les taux qui, dans le même membre, fonction ou système physiologique atteint, résultent de séquelles dues à des facteurs étrangers antérieurs, concomitants ou postérieurs au fait dommageable invoqué.

§ 2. Dans le cas d'infirmités multiples, le taux d'invalidité est attribué intégralement pour l'infirmité la plus grave. Les autres taux sont ensuite rangés dans l'ordre décroissant de leur importance et calculés en fonction de la validité restante.

Si la somme des taux d'invalidité calculés conformément à l'alinéa précédent atteint 10 %, la victime peut prétendre à la pension prévue à l'article 6; si cette somme, en dépassant 10 %, n'est pas un multiple de 5, elle est portée au multiple de 5 immédiatement supérieur.

Lorsqu'il s'agit d'infirmités différentes, mais affectant la même fonction ou des fonctions synergiques, ces infirmités peuvent toutefois être évaluées par estimation rationnelle en s'en référant aux dispositions de l'arrêté royal du 24 août 1938 donnant force réglementaire aux règles suivies en matière de pensions militaires d'invalidité pour l'évaluation des invalidités multiples par estimation rationnelle.

§ 3. Dans le cas d'infirmités multiples, dont l'une ou plusieurs donnent lieu à pension d'invalidité en vertu de la présente loi et dont l'une ou plusieurs autres donnent lieu à autre pension d'invalidité à charge de l'Etat, le calcul du taux total d'invalidité se fait conformément aux règles prescrites au § 2 du présent article.

Si l'une des infirmités visées par l'alinéa premier du présent paragraphe donne lieu, en raison de dommages successifs, à indemnisation en vertu de la présente loi et à indemnisation en vertu d'une autre législation, il n'est pas procédé, quant à cette infirmité, aux déductions prévues au § 1 du présent article pour ce qui concerne les taux d'invalidité déjà indemnisés par l'Etat.

Le taux d'invalidité à prendre en considération pour la fixation de la pension est obtenu en déduisant du taux total d'invalidité les taux d'invalidité de l'autre ou des autres pensions qui restent intangibles.

Si le taux d'invalidité à prendre en considération pour la fixation de la pension est inférieur à 10 % mais atteint 1 % au moins, la pension est due nonobstant le § 1 de l'article 6; dans ce cas, le taux d'invalidité est porté à 5 % s'il est inférieur à ce taux et à 10 % s'il lui est supérieur. Pour le calcul du montant de la pension, la base est égale

à hun lichamelijke of geestestoestand. In dit geval, blijft het genot dezer voordelen verworven tijdens de duur der ongeschiktheid. Deze wordt vastgesteld door de Gerechtelijk-Geneskundige Dienst.

De vergoedingen worden ten laste van de Staat uitbetaald door de Nationale Compensatiekas voor gezinsvergoedingen. De daartoe vereiste kredieten worden op de gewone begroting der pensioenen uitgetrokken en de gelden mogen aan de Nationale Kas bij wijze van kredietopening worden voorgesloten.

Art. 7.

§ 1. De lichaamsgebreken die aanleiding geven tot vergoeding zijn deze waarvan de officiële Belgische schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit de lijst opgeeft, of deze welke ermede kunnen worden gelijkgesteld; de invaliditeiten welke er uit voortspruiten worden afzonderlijk geschat overeenkomstig de opgaven vervat in dezelfde schaal, mits eventueel de schatting bepaald voor de totaliteit der vastgestelde stoornissen te verminderen met de bedragen der invaliditeit, welke voor hetzelfde lid, dezelfde functie of hetzelfde aangetast physiologisch stelsel, te wijten is aan de gevolgen van vreemde factoren die dagtekenen van vóór of na het aangevoerd schadelijk feit, of daarmee gepaard gingen.

§ 2. In geval van meervoudige lichaamsgebreken wordt het invaliditeitspercentage integraal toegekend voor het zwaarste lichaamsgebrek. De overige percentages worden vervolgens gerangschikt in de afnemende volgorde van hun belang en berekend in verhouding tot de overblijvende validiteit.

Indien de som van de invaliditeitsbedragen, berekend overeenkomstig het voorgaand lid, 10 % bereikt, kan het slachtoffer aanspraak maken op het pensioen bepaald bij artikel 6; indien deze som 10 % overschrijdt maar geen veelvoud is van 5, wordt zij op het onmiddellijk hoger veelvoud van 5 afgerond.

Wanneer het geldt, verschillende lichaamsgebreken, doch met betrekking op dezelfde functie of synergische functies, kunnen deze lichaamsgebreken evenwel geschat worden bij rationele raming door zich te verlaten op de bepalingen van het koninklijk besluit van 24 Augustus 1938 dat verordenende kracht geeft aan de regels gevolgd in zake militaire invaliditeitspensioenen voor de schatting der meervoudige invaliditeiten bij rationele raming.

§ 3. In het geval van meervoudige lichaamsgebreken waarvan één of meer aanleiding geven tot invaliditeitspensioenen krachtens deze wet en waarvan een of meer andere aanleiding geven tot een ander invaliditeitspensioen ten bezware van de Staat, wordt het totale invaliditeitsbedrag berekend overeenkomstig de regels voorgeschreven bij § 2 van dit artikel.

Indien één van de bij het eerste lid van deze paragraaf bedoelde lichaamsgebreken wegens opeenvolgende schade aanleiding geeft tot vergoeding krachtens deze wet en tot vergoeding krachtens een andere wetgeving, wordt niet overgegaan, wat dit lichaamsgebrek betreft, tot de verminderingen welke bij § 1 van dit artikel bepaald worden wat betreft de invaliditeitspercenten welke reeds door de Staat vergoed worden.

Het invaliditeitspercentage dat in aanmerking wordt genomen voor het vaststellen van het pensioen wordt bekomen door van het totaal invaliditeitspercentage het invaliditeitspercentage van het ander of van de andere pensioenen, die onaantastbaar blijven, af te trekken.

Indien het in aanmerking te nemen invaliditeitspercentage voor het vaststellen van het pensioen kleiner is dan 10 % doch ten minste 1 % bereikt, is niettegenstaande § 1 van artikel 6, het pensioen verschuldigd; in dit geval wordt het invaliditeitspercentage op 5 % gebracht indien het kleiner is dan dit percentage en op 10 % indien het groter

à la moitié ou à la totalité de celle prévue à l'article 6, § 1, premier alinéa.

Toute modification dans les taux de l'une ou de l'autre pension d'invalidité à charge de l'Etat entraîne d'office revision, conformément aux règles du présent paragraphe, du taux d'invalidité à prendre en considération pour la fixation de la pension octroyée en vertu de la présente loi.

§ 4. Dans les cas prévus au § 3 du présent article, le montant de la pension des victimes civiles s'obtient comme suit :

Un montant fictif égal à celui de la pension qui serait accordée pour le taux total d'invalidité est d'abord calculé; le montant réel de la pension est ensuite obtenu en multipliant ce montant fictif par le taux d'invalidité à prendre en considération pour la fixation de la pension en vertu du troisième alinéa du § 3 et en divisant le produit ainsi obtenu par le taux total d'invalidité.

§ 5. Dans le cas où le requérant tombe également sous l'application de l'article 9, § 5, des lois coordonnées sur les pensions de réparation et des §§ 3 et 4 du présent article, il est fait application du régime le plus favorable à la victime.

Art. 8.

§ 1. Les pensions d'invalidité ne sont accordées que si l'incapacité a une durée de 30 jours au moins. Elles sont accordées à titre temporaire, sauf les cas de cécité, d'énucléation, d'amputation d'un membre, d'un doigt ou d'un orteil.

Le taux d'invalidité est révisé par l'Office médico-légal ressortissant au Ministère de la Santé Publique, cinq et dix ans après la décision octroyant la pension. Ces délais prendront cours au jour où cette décision est exécutoire.

La première et la deuxième pension temporaire octroyées pour cinq ans peuvent comporter une échelle dégressive ou progressive du taux d'invalidité à prendre en considération; dans ce cas, la pension est liquidée ou supprimée au premier jour du trimestre qui suit la date à laquelle le taux de l'invalidité atteint ou est inférieur à 10 %.

§ 2. Lorsque la pension est accordée pour plusieurs mutilations, impotences ou infirmités à l'égard desquelles il a été statué par des décisions différentes, chacune de ces décisions donne lieu séparément à revision dans les délais prévus par le présent article.

§ 3. Chaque examen médical périodique auquel est soumis le requérant est fait par d'autres médecins que ceux l'ayant examiné précédemment.

§ 4. Le Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions a la faculté de ne pas faire procéder à la première revision, lorsque celle-ci doit avoir lieu moins de six mois après l'examen médical que l'intéressé a subi après une demande de revision pour aggravation.

Toutefois, la seconde revision doit toujours avoir lieu cinq ans après la date à laquelle la première aurait dû avoir lieu.

Art. 9.

Lorsque la décision octroyant la pension a été prise plus de cinq ans avant l'entrée en vigueur de la présente loi, la première revision, par dérogation à l'article 8, § 1, aura lieu avant l'expiration d'une année suivant la mise en vigueur de la loi, à une date qui sera déterminée par le Roi.

is. Voor de berekening van het pensioenbedrag is de grondslag gelijk aan de helft of aan het ganse bedrag van hetgeen bepaald wordt in artikel 6, § 1, eerste lid.

Elke wijziging in de bedragen van het een of andere invaliditeitspensioen ten laste van de Staat, brengt ambtshalve herziening mede, overeenkomstig de regels van deze paragraaf, van het invaliditeitspercentage in aanmerking te nemen voor de vaststelling van het pensioen verleend krachtens deze wet.

§ 4. In de gevallen, bepaald in § 3 van dit artikel, wordt het bedrag van het pensioen der burgerlijke slachtoffers als volgt vastgesteld :

Eerst wordt een fictief bedrag berekend, gelijk aan dat van het pensioen dat zou toegekend worden voor het totaal invaliditeitsbedrag; vervolgens wordt het werkelijk bedrag van het pensioen vastgesteld door dit fictief bedrag te vermenigvuldigen met het invaliditeitspercentage, dat krachtens het derde lid van § 3 in aanmerking dient genomen voor de vaststelling van het pensioen, en door het aldus bekomen product te delen door het totaal invaliditeitspercentage.

§ 5. Ingeval de verzoeker onder de toepassing valt, én van artikel 9, § 5, der samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen, én van §§ 3 en 4 van dit artikel, wordt het stelsel toegepast, dat voor het slachtoffer het gunstigst is.

Art. 8.

§ 1. De invaliditeitspensioenen worden alleen toegekend zo de ongeschiktheid ten minste 30 dagen duurt. Zij worden tijdelijk toegekend behalve in geval van blindheid, enucleatie, afzetting van een lid, een vinger of een teen.

Het percentage invaliditeit wordt vijf en tien jaar na de beslissing tot toekenning van het pensioen herzien door de Gerechtelijk-Geneskundige Dienst afhankelijk van het Ministerie van Volksgezondheid. Die termijnen gaan in de dag waarop de beslissing uitvoerbaar wordt.

Het eerste en het tweede tijdelijk pensioen, voor vijf jaar toegekend, kunnen een afnemende of toenemende schaal van in aanmerking te nemen invaliditeitspercentage behelzen; in dit geval wordt het pensioen vereffend of afgeschafte de eerste dag van het kwartaal dat op de datum, waarop het percentage invaliditeit komt te staan op of lager dan 10 % is.

§ 2. Wanneer het pensioen wordt toegekend voor verschillende verminkingen, verlammingen of lichaamsgebreken, waarover bij verschillende beslissingen uitspraak werd gedaan, heeft de herziening voor elk van die beslissingen afzonderlijk plaats binnen de termijnen bij dit artikel bepaald.

§ 3. Elk periodiek geneeskundig onderzoek waaraan de verzoeker wordt onderworpen, wordt gedaan door geneesheren die hem niet vroeger hebben onderzocht.

§ 4. De Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, kan beslissen de eerste herziening niet te laten geschieden, wanneer deze moet plaats hebben minder dan zes maanden na het geneeskundig onderzoek dat de belanghebbende, na een aanvraag om herziening wegens verergering, heeft ondergaan.

Echter moet de tweede herziening altijd plaats hebben vijf jaar na de datum, waarop de eerste had moeten geschieden.

Art. 9.

Wanneer de beslissing tot toekenning van het pensioen meer dan vijf jaar vóór de inwerkingtreding van deze wet is genomen, heeft de eerste herziening, in afwijking van artikel 8, § 1, plaats vóór het verstrijken van één jaar na de inwerkingstelling van de wet, op een door de Koning te bepalen datum.

La pension, ses majorations et indemnités complémentaires continuent à être liquidées jusqu'à la date de la décision ministérielle prévue au § 3 de l'article 20.

Toutefois, si par le fait de l'intéressé la révision est retardée, le Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions peut suspendre la liquidation de la pension.

Les deux alinéas précédents sont applicables à la révision prévue à l'article 8, § 1, alinéa 2.

Art. 10.

§ 1. a) Les grands invalides qui, par leur infirmité, sont incapables de se mouvoir, de se conduire, ou d'accomplir seuls certains actes essentiels de la vie et sont obligés de recourir d'une manière habituelle aux soins d'une tierce personne peuvent prétendre, en sus de la pension d'invalidité proprement dite, à une indemnité spéciale dont le taux maximum est égal à 90 % du montant de la pension qui résulte, pour une invalidité de 100 %, du calcul prévu à l'article 6, § 1.

b) Les invalides de guerre pour aliénation mentale indemnisés au taux de 100 % et non internés dans un établissement spécial peuvent obtenir une indemnité spéciale pour l'aide d'une tierce personne, selon les distinctions établies en a).

Il en est de même pour les invalides atteints de maladies entraînant une invalidité totale indemnizable de 100 % et qui, de ce chef, doivent garder la chambre ou le lit de façon permanente.

c) Les conditions d'octroi de cette indemnité spéciale seront fixées par arrêté royal.

§ 2. Les amputés dont l'invalidité a été retenue en vertu des articles 71 à 76 et 216 à 221 du barème officiel belge des invalidités ont droit, en sus de la pension, à une indemnité supplémentaire, dite indemnité pour amputation.

Le taux d'invalidité attribué aux amputations visées par les articles ci-dessus est celui fixé par la loi du 5 mai 1936 revisant les indemnités accordées aux amputés de la guerre.

Le montant de l'indemnité est fixé comme suit :

Pour 90 %	7,000 francs.
Pour 85 %	6,000 francs.
Pour 80 %	4,000 francs.

§ 3. Les grands invalides mutilés à 100 % d'invalidité peuvent prétendre, en sus de la pension, à des indemnités allant de 10,000 à 25,000 francs conformément au tableau inséré dans l'article 15, b, des lois coordonnées sur les pensions de réparation.

§ 4. Les indemnités prévues aux §§ 1, 2 et 3 du présent article peuvent se cumuler.

§ 5. Si certaines infirmités dûment causées par un fait dommageable ne peuvent donner lieu à pension parce qu'une première infirmité atteint déjà 100 %, elles pourront cependant donner lieu aux indemnités prévues au présent article.

Art. 11 (ancien art. 12).

Les pensions d'invalidité prennent cours le premier jour du mois de l'introduction de la demande, sans qu'elles puissent sortir des effets à une date antérieure à celle du fait dommageable.

Toutefois, à l'égard des demandes introduites avant le 31 décembre 1945, les pensions prennent cours à la date du fait dommageable.

Het pensioen, zijn verhogingen en bijkomende vergoedingen worden verder uitbetaald tot op de datum van de ministeriële beslissing bepaald bij § 3 van artikel 20.

Wanneer evenwel een vertraging van de herziening aan de belanghebbende te wijten is, kan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren de uitbetaling van het pensioen schorsen.

De twee leden hierboven zijn van toepassing in geval van de herziening bepaald in artikel 8, § 1, lid 2.

Art. 10.

§ 1. a) De zwaar-invaliden die, wegens hun lichaamsgebrek, in de onmogelijkheid verkeren zich voort te bewegen, zich te geleiden of alleen sommige noodzakelijke levensverrichtingen te vervullen en verplicht zijn gewoonlijk een beroep te doen op de verzorging van een derde persoon mogen, buiten het eigenlijk invaliditeitspensioen aanspraak maken op een speciale vergoeding waarvan het maximumbedrag gelijk is aan 90 % van het pensioenbedrag, dat voor een invaliditeit van 100 % verkregen wordt, door de in artikel 6, § 1, bepaalde berekening.

b) De oorlogsinvaliden wegens krankzinnigheid, die een vergoeding ten bedrage van 100 % genieten en niet in een bijzondere inrichting opgesloten zijn, kunnen een bijzondere vergoeding voor hulp van een derde persoon bekomen volgens het onderscheid dat gemaakt wordt bij a).

Dit geldt eveneens voor de invaliden aangetast door ziekten, die een totale vergoedbare invaliditeit van 100 % medebrengen en die, uit dien hoofde, blijvend dienen de kamer te houden of te bed te blijven.

c) De toekenningsvoorwaarden van deze speciale vergoeding zullen bij koninklijk besluit worden bepaald.

§ 2. De geamputeerden wier invaliditeit krachtens de artikelen 71 tot 76 en 216 tot 221 van de officiële Belgische schaal tot vaststelling van de graad van invaliditeit in aanmerking werd genomen, hebben, behalve op het pensioen, recht op een bijkomende vergoeding, genaamd amputatievergoeding.

Het percentage invaliditeit toegekend aan de amputaties bedoeld in bovengenoemde artikelen, is datgene dat bij de wet van 5 Mei 1936 tot herziening van de aan de oorlogsgeamputeerden verleende vergoedingen is vastgesteld.

Het bedrag van de vergoeding is vastgesteld als volgt :

Voor 90 %	7,000 frank.
Voor 85 %	6,000 frank.
Voor 80 %	4,000 frank.

§ 3. Verminkte groot-invaliden met 100 % invaliditeit kunnen, behalve op het pensioen, aanspraak maken op vergoedingen van 10,000 tot 25,000 frank overeenkomstig de tabel ingevoegd in artikel 15, b, van de samengeordende wetten op de vergoedingspensioenen.

§ 4. De vergoedingen in de §§ 1, 2 en 3 van dit artikel genoemd kunnen samengevoegd worden.

§ 5. Indien sommige lichaamsgebreken, stellig veroorzaakt door een schadelijk feit, geen aanleiding kunnen geven op pensioen omdat een eerste lichaamsgebrek reeds 100 % bereikt, kunnen zij evenwel aanleiding geven tot de bij dit artikel bepaalde vergoedingen.

Art. 11 (vorig art. 12).

De invaliditeitspensioenen gaan in de eerste dag van de maand waarin de aanvraag werd ingediend, maar kunnen geen uitwerking hebben vóór de datum van het schadelijk feit.

Nochtans, ten opzichte van de vóór 31 December 1945 ingediende aanvragen, gaan de pensioenen in op de datum van het schadelijk feit.

Dans les cas prévus aux deux alinéas qui précèdent, le Ministre ou la Commission compétente peuvent, sur avis de l'Office médico-légal, fixer une date postérieure ou déterminer une échelle progressive ou dégressive d'invalidité.

CHAPITRE III.

Des pensions d'ayants droit.

Art. 12 (ancien art. 13).

§ 1. Si le fait dommageable a causé le décès, la pension sera accordée aux ayants droit visés par le § 4 du présent article :

1° si le fait dommageable est la cause unique du décès;

2° si la victime est décédée dans les cinq ans de la blessure, du traumatisme ou de l'accident résultant du fait de guerre et si ce fait dommageable a causé nécessairement le décès.

§ 2. S'il n'est pas satisfait aux conditions prévues au § 1 du présent article, une pension réduite de la moitié ou d'un quart pourra toutefois être accordée si le fait dommageable est intervenu pour plus de la moitié ou pour plus des trois quarts dans les causes réelles du décès et s'il est la cause nécessaire de ce décès.

§ 3. Dans tous les cas où le décès a lieu 15 ou 25 ans après le fait dommageable, il est présumé que des facteurs étrangers entrent pour 25 ou 50 % dans les causes du décès.

§ 4. Sont considérés comme ayants droit au sens de la présente loi :

1° Le conjoint survivant, si le mariage est antérieur à la blessure ou à l'origine de la maladie ou de son aggravation résultant du fait de guerre et si, avant le décès de la victime, il n'était pas séparé de corps à la suite d'une demande de la victime; les veufs doivent en outre être atteints, dès avant le fait de guerre, d'une infirmité permanente les mettant dans l'impossibilité de pourvoir à leur subsistance.

2° Les enfants légitimes, légitimés et adoptés, les enfants naturels reconnus par la victime, les enfants naturels non reconnus par leur mère si le nom de celle-ci, victime du fait de guerre, est énoncé dans l'acte de naissance, les enfants naturels non reconnus par leur père si celui-ci, victime du fait de guerre, avait été condamné à leur payer la pension annuelle prévue à l'article 340b du Code civil.

Pour bénéficier de la présente loi, ces enfants doivent avoir été conçus antérieurement au fait dommageable.

Toutefois, si la victime laisse des enfants du même lit conçus antérieurement et les autres postérieurement au fait dommageable, tous ces enfants ont la qualité d'ayant droit au sens du présent article si l'un d'eux, conçu antérieurement au fait dommageable, répond aux conditions d'âge prescrites par l'article 14 de la présente loi.

Lorsque la victime est le mari, aucun titre ne peut exister pour l'enfant né trois cents jours après la dissolution du mariage ou s'il est établi que, pendant le temps qui a couru depuis le trois centième jusqu'au cent quatre-vingtième jour avant la naissance de cet enfant, le mari, soit pour cause d'éloignement, soit par effet de quelque accident, a été dans l'impossibilité physique de cohabiter avec sa femme.

In de gevallen bepaald in de twee vorige leden, kan de Minister, of de bevoegde Commissie van beroep, op advies van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst, een latere datum bepalen of een progressieve of degressieve invaliditeitschaal vaststellen.

HOOFDSTUK III.

Pensioenen voor rechtverkrijgenden.

Art. 12 (vorig art. 13).

§ 1. Indien het schadelijk feit het overlijden heeft veroorzaakt, zal het pensioen aan de rechtverkrijgende bedoeld in § 4 van dit artikel verleend worden :

1° indien het schadelijk feit de enige oorzaak is van het overlijden;

2° indien het slachtoffer overleden is binnen vijf jaar na de kwetsuur, na het traumatisme of het ongeval voortvloeiend uit de oorlogshandeling en indien dit schadelijk feit noodzakelijk het overlijden veroorzaakt heeft.

§ 2. Indien de voorwaarden bepaald bij § 1 van dit artikel niet vervuld worden, zal een met de helft of met een vierde verminderd pensioen evenwel kunnen worden toegekend indien het schadelijk feit voor meer dan de helft of de drie vierde een rol gespeeld heeft in de werkelijke oorzaken van het overlijden en indien het de noodzakelijke oorzaak van dit overlijden is.

§ 3. In alle gevallen waar het overlijden geschied is 15 of 25 jaar na het schadelijk feit, wordt verondersteld dat vreemde factoren voor 25 of 50 % behoren tot de oorzaken van het overlijden.

§ 4. Als rechtverkrijgenden, in de zin van deze wet, worden aangemerkt :

1° De overlevende echtgenoot, indien het huwelijk plaats had vóór de verwonding of vóór de oorsprong van de ziekte of van de verergering er van, die het gevolg zijn van de oorlogshandeling, en indien hij vóór het overlijden van het slachtoffer niet van tafel en bed was gescheiden ingevolge een eis door dit slachtoffer ingesteld; de weduwnaars moeten bovendien reeds vóór de oorlogshandeling aangetaast zijn door een blijvend lichaamsgebrek waardoor het hun onmogelijk is in hun onderhoud te voorzien.

2° De wettige, gewettigde en aangenomen kinderen, de natuurlijke kinderen door het slachtoffer erkend, de natuurlijke kinderen die niet door hun moeder erkend zijn indien de naam van de moeder, welke slachtoffer is van de oorlogshandeling, op de geboortakte vermeld staat, de natuurlijke kinderen die niet door hun vader erkend zijn indien die vader, welke slachtoffer van de oorlogshandeling is, veroordeeld was om hun het jaarlijks pensioen bedoeld in artikel 340b van het Burgerlijk Wetboek uit te betalen.

Om voor deze wet in aanmerking te komen, moeten die kinderen verwekt zijn vóór het schadelijk feit.

Evenwel, indien het slachtoffer kinderen uit hetzelfde huwelijk nalaat, verwekt de ene vóór en de andere na het schadelijk feit, bezitten al deze kinderen de hoedanigheid van rechtverkrijgende in de zin van dit artikel zo één dergenen, verwekt vóór het schadelijk feit, beantwoordt aan de voorwaarden in zake leeftijd voorgeschreven door artikel 14 van deze wet.

Is het slachtoffer de man, dan kan het kind geen enkele aanspraak hebben wanneer het driehonderd dagen na de ontbinding van het huwelijk is geboren of wanneer bewezen is dat de man gedurende de tijd die verlopen is sedert de driehonderdste tot de honderdtachtigste dag vóór de geboorte van dat kind, hetzij uit oorzaak van verwijdering, hetzij tengevolge van enig toeval, in de fysieke onmogelijkheid was om met zijn vrouw gemeenschap te hebben.

3° Si le droit à la pension ne peut être reconnu aux personnes citées ci-dessus, les père et mère de la victime ou l'un de ceux-ci, lorsque l'autre est décédé.

Si les parents sont divorcés, séparés judiciairement ou de fait, la pension leur est due séparément. Dans ce cas, n'est considéré comme ayant droit que celui des époux qui aura élevé et entretenu la victime pendant une période de cinq ans au moins avant l'âge de dix-huit ans.

Si le droit à la pension ne peut être reconnu aux père et mère de la victime ou à l'un d'eux, les mêmes avantages que ceux consentis au père ou à la mère pourront être consentis aux personnes qui prouveront avoir recueilli, élevé et entretenu la victime pendant une période de cinq ans au moins avant qu'elle ait atteint l'âge de dix-huit ans.

4° Si le droit à la pension ne peut être reconnu aux personnes citées ci-dessus, les grands-parents de la victime ou l'un d'eux.

5° A défaut de personnes citées ci-dessus, les frères et sœurs âgés de moins de seize ans, dont la victime était le soutien.

§ 5. L'octroi de la pension aux ayants droit de rang antérieur fait obstacle à ce qu'ultérieurement la pension soit accordée à d'autres ayants droit.

Art. 13 (ancien art. 14).

§ 1. La pension annuelle du conjoint survivant est calculée en multipliant par 16.5 la base obtenue en affectant d'un coefficient fixé par le Roi, la somme de 500 francs.

Le montant obtenu est ramené au multiple de 10 immédiatement inférieur sans tenir compte des fractions de franc.

§ 2. La somme de 500 francs visée au premier alinéa du § 1 est ramenée :

1° à 404 francs lorsque le revenu global envisagé pour l'assiette de l'impôt complémentaire personnel au nom du bénéficiaire excède le minimum exonéré de cet impôt sans cependant dépasser 150 % de celui-ci;

2° à 308 francs lorsque ce revenu excède le dit minimum en dépassant 150 % de celui-ci.

Les règles inscrites aux quatre derniers alinéas de l'article 6, § 2, sont d'application au présent article.

§ 3. Le conjoint survivant remarié ou établi en ménage ne peut prétendre à pension.

Si celle-ci lui est payée, il en perd le bénéfice à partir du premier jour du trimestre qui suit celui au cours duquel a lieu le remariage ou le début de l'établissement en ménage.

Pour l'application du présent article, est considérée comme ménage toute cohabitation entre personnes de sexe différent, sauf lorsque ces personnes sont parentes ou alliées jusqu'au troisième degré inclusivement.

Art. 14 (ancien art. 15).

§ 1. Sauf dans le cas où le conjoint survivant est remarié ou est établi en ménage, les enfants cités à l'article 12, § 4, 2°, n'ayant pas droit aux allocations familiales pour orphelins, prévues par l'article 50bis des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, reçoivent, jusqu'à l'âge de 18 ans, des indemnités égales à ces allocations.

3° De vader en de moeder van het slachtoffer of één van hen, wanneer de andere overleden is, indien het recht op pensioen niet aan voornoemde personen kan worden toegekend.

Indien de ouders uit de echt gescheiden, van tafel en bed of feitelijk gescheiden zijn, is het pensioen hun afzonderlijk verschuldigd. In dat geval wordt als rechtverkrijgende alleen die echtgenoot aangemerkt die het slachtoffer gedurende ten minste vijf jaar vóór de leeftijd van achttien jaar heeft opgevoed en onderhouden.

Indien het recht op pensioen niet kan toegekend worden aan de vader en de moeder van het slachtoffer of aan één dezer, kunnen dezelfde voordelen als aan de vader of de moeder zijn verleend, toegekend worden aan de personen die bewijzen dat zij het slachtoffer ten minste gedurende vijf jaar voordat het achttien is geworden hebben opgenomen, opgevoed en onderhouden.

4° De grootouders van het slachtoffer of één hunner, indien het recht op pensioen niet aan voornoemde personen kan worden toegekend.

5° Bij ontstentenis van voornoemde personen, de broeders en zusters beneden zestien jaar van wie het slachtoffer de steun was.

§ 5. De toekenning van het pensioen aan de rechtverkrijgenden van een voorgaande rang belet het pensioen aan andere rechtverkrijgenden later toe te kennen.

Art. 13 (vorig art. 14).

§ 1. Het jaarlijks pensioen van de overlevende echtgenoot wordt berekend door de basis, die bekomen wordt door op de som van 500 frank een door de Koning bepaalde coëfficiënt toe te passen, met 16.5 te vermenigvuldigen.

Het bekomen bedrag wordt op het onmiddellijk lagere veelvoud van 10 afgerond zonder inachtneming van gedeelten van één frank.

§ 2. De som van 500 frank, bij het eerste lid van § 1 bedoeld, wordt verlaagd :

1° tot 404 frank wanneer het globaal inkomen dat in aanmerking komt voor de zetting van de aanvullende personele belasting op naam van de gerechtigde meer bedraagt dan het van die belasting vrijgesteld minimum zonder nochtans 150 % daarvan te overschrijden;

2° tot 308 frank wanneer dit inkomen meer bedraagt dan genoemd minimum en 150 % daarvan overschrijdt.

De in de laatste vier leden van artikel 6, § 2, ingeschreven regelen zijn van toepassing op dit artikel.

§ 3. De overlevende echtgenoot die hertrouwd is of samenleeft, kan geen aanspraak maken op pensioen.

Wordt het pensioen hem uitbetaald, dan verliest hij het voordeel er van met ingang van de eerste dag van het kwartaal tijdens hetwelk het nieuw huwelijk of het begin van de vorming van het huishouden heeft plaats gehad.

Voor de toepassing van dit artikel wordt als huishouden beschouwd elke samenwoning van personen van verschillend geslacht, behalve wanneer die personen bloed- of aanverwanten zijn tot en met de derde graad.

Art. 14 (vorig art. 15).

§ 1. Behoudens het geval dat de overlevende echtgenoot hertrouwd is of samenleeft, ontvangen de kinderen opgesomd in artikel 12, § 4, 2°, die geen recht hebben op de kinderbijslag voor wezen, bepaald bij artikel 50bis van de samengeordende wetten betreffende de kindertoelagen voor loonarbeiders, tot de leeftijd van 18 jaar vergoedingen gelijk aan deze bijslagen.

Toutefois, si les allocations prévues par le § 1 de l'article 56bis aux taux fixés par les articles 40 et 42 des mêmes lois, sont dues à ces enfants, les dites allocations viennent en déduction de l'indemnité prévue à l'alinéa précédent.

Si le conjoint survivant est remarié ou est établi en ménage, une indemnité égale aux allocations prévues par le § 1 de l'article 56bis sera payée dans les cas où ces allocations ne sont pas déjà dues pour ces enfants.

Ces indemnités sont payées à charge de l'Etat par la Caisse Nationale de Compensation pour allocations familiales; les crédits nécessaires à cette fin seront inscrits au budget ordinaire des pensions et les fonds peuvent être avancés à la Caisse Nationale par ouverture de crédits.

§ 2. En outre, les enfants visés à l'article 12, § 4, 2°, ont droit conjointement à une pension calculée en multipliant par 20 la base annuelle obtenue en affectant d'un coefficient fixé par le Roi la somme de 308 francs :

- a) s'ils sont orphelins de père et de mère;
- b) si la victime était leur père, quand la mère était divorcée d'avec celui-ci, quand elle était séparée de corps à la suite d'une demande formulée par la victime;
- c) si le conjoint survivant est frappé d'exclusion, de déchéance ou de suppression de ses droits, en vertu des articles 13, § 3, et 28.

Le montant de la pension est ramené au multiple de 10 immédiatement inférieur, sans tenir compte des fractions de franc.

Cette pension se répartit par parts égales entre tous les enfants dont l'âge est inférieur à 21 ans.

§ 3. Les enfants continuent à jouir des avantages prévus aux §§ 1 et 2, après avoir atteint les limites d'âge fixées par ceux-ci, lorsqu'ils sont incapables d'exercer une profession quelconque en raison de leur état physique ou mental.

Dans ce cas, le bénéfice de ces avantages reste acquis pour la durée de l'incapacité.

Celle-ci est constatée par l'Office médico-légal.

Art. 15 (ancien art. 16).

Si la victime avait atteint l'âge de 14 ans au moment du fait dommageable et que le revenu global envisagé pour l'assiette de l'impôt complémentaire personnel au nom du bénéficiaire ou de son conjoint n'excède pas le minimum exonéré de cet impôt, les pensions d'ascendant sont calculées suivant les taux ci-après, qui sont affectés d'un coefficient à fixer par arrêté royal :

- a) 3.800 francs :
 - pour le père et la mère conjointement; en cas de décès du père, la pension est reversée d'office à la mère;
 - pour la veuve non remariée;
 - pour la mère non mariée si elle est uniquement bénéficiaire;
 - pour la mère seule, divorcée, séparée judiciairement ou

Niettemin, indien de bijslag bepaald in § 1 van artikel 56bis in overeenstemming met de bedragen bepaald bij de artikelen 40 en 42 van dezelfde wetten, aan deze kinderen verschuldigd is komt bedoelde bijslag in mindering van de vergoeding bepaald in voorgaand lid.

Indien de overlevende echtgenoot hertrouwd is of samenleeft, zal een vergoeding gelijk aan de bijslag bepaald in § 1 van artikel 56bis uitbetaald worden in de gevallen waarin deze bijslag reeds niet verschuldigd is voor die kinderen.

Deze vergoedingen worden door de Nationale Compensatiekas voor gezinsvergoedingen ten laste van de Staat uitgekeerd; de daartoe vereiste kredieten worden op de gewone begroting der pensioenen uitgetrokken en de gelden mogen aan de Nationale Kas door kredietopening worden voorgeschoten.

§ 2. Bovendien hebben de kinderen, bedoeld in artikel 12, § 4, 2°, samen recht op een pensioen, dat berekend wordt door de jaarlijkse basis, die bekomen wordt door op de som van 308 frank een door de Koning bepaalde coëfficiënt toe te passen, met 20 te vermenigvuldigen :

- a) indien zij ouderloos zijn;
- b) indien het slachtoffer hun vader was, wanneer de moeder uit de echt gescheiden was van deze, of ingevolgd een door het slachtoffer ingestelde eis van tafel en bed gescheiden was;
- c) indien tegen het overlevende slachtoffer krachtens de artikelen 13, § 3, en 28 uitsluiting, verval of opheffing van zijn rechten is uitgesproken.

Het bedrag van het pensioen wordt op het onmiddellijk lagere veelvoud van 10 afgerond zonder inachtneming van gedeelten van één frank.

Dit pensioen wordt in gelijke delen verdeeld onder al de kinderen wier leeftijd geen 21 jaar bereikt.

§ 3. De kinderen genieten verder de in §§ 1 en 2 bepaalde voordelen, na de leeftijdsgrenzen, bij die paragrafen vastgesteld, te hebben bereikt, wanneer zij wegens hun lichaams- of geestestoestand voor het uitoefenen van enig beroep ongeschikt zijn.

In dat geval genieten zij die voordelen zolang de ongeschiktheid voortduurt.

De ongeschiktheid wordt vastgesteld door de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst.

Art. 15 (vorig art. 16).

Zo het slachtoffer op het ogenblik van het schadelijk feit 14 jaar was geworden en het globaal inkomen, dat in aanmerking komt voor de zetting van de aanvullende personele belasting op naam van de gerechtigde of van zijn echtgenoot niet meer bedraagt dan het van die belasting vrijgestelde minimum, worden de pensioenen van bloedverwanten in de opgaande linie berekend naar de volgende bedragen, die van een bij koninklijk besluit vast te stellen coëfficiënt worden voorzien :

- a) 3.800 frank :
 - voor de vader en de moeder samen; bij overlijden van de vader wordt het pensioen van ambtswege aan de moeder overgedragen;
 - voor de niet hertrouwde moeder-weduwe;
 - voor de niet gehuwde moeder, indien zij de enige gerechtigde is;
 - voor de alleenstaande, uit de echt, van tafel en bed, of

séparée de fait lorsqu'elle a seule élevé et entretenu la victime pendant une période de cinq ans au moins avant l'âge de dix-huit ans;

pour la mère seule en cas de désistement du père;
pour la femme seule dans le cas prévu à l'article 12, § 4, 3°, dernier alinéa.

b) 1.900 francs :

pour le père s'il est unique bénéficiaire;
pour le père et la mère chacun séparément lorsqu'ils sont divorcés et séparés judiciairement ou de fait : dans ce cas, la pension de l'un ne peut être augmentée à la suite du décès de l'autre;

pour la mère remariée ou pour celle qui, n'étant pas mariée avant le décès de la victime, a contracté mariage dans la suite;

pour la personne autre que la femme seule dans le cas prévu à l'article 12, § 4, 3°, dernier alinéa.

pour chaque grand-père ou chaque grand-mère.

Tout changement de situation ayant pour effet de transférer le ou les ascendants d'une à l'autre des deux catégories prévues aux a) et b) du présent article entraîne révision d'office du taux de la pension; cette révision sort ses effets au premier jour du trimestre qui suit le changement de situation.

Les règles inscrites aux quatre derniers alinéas de l'article 6, § 2, sont d'application au présent article.

Art. 16 (ancien art. 17).

§ 1. Les pensions de frères et sœurs sont égales au dixième de la pension due en vertu de l'article 6, § 1, pour l'invalidé à 100 %.

Elles sont éventuellement réduites conformément à l'article 13, § 2, sans tenir compte des fractions de franc, et les règles inscrites aux quatre derniers alinéas de l'article 6, § 2, sont d'application.

§ 2. Les pensions sont payées jusqu'au jour où l'ayant droit atteint l'âge de seize ans.

Art. 17 (ancien art. 18).

Les pensions d'ayants droit prennent cours aux dates prévues à l'article 11 de la présente loi.

Toutefois, si la victime a touché une pension d'invalidité pour le trimestre au cours duquel s'est produit son décès, la pension ne prend cours qu'au premier jour du trimestre suivant.

A l'exclusion des allocations prévues à l'article 14, § 1, les pensions d'ayants droit sont majorées de 10 % si le décès a été causé par un des faits de guerre visés au § 3 de l'article 6 et s'il est satisfait aux conditions imposées par ce paragraphe.

Le montant ainsi obtenu est ramené au multiple de 10 immédiatement inférieur, sans tenir compte des fractions de franc.

CHAPITRE IV.

De la procédure.

SECTION I.

De l'introduction des demandes.

Art. 18 (ancien art. 19).

Les demandes de pension au titre de victime civile de la guerre ou d'ayant droit doivent être introduites sous peine de forclusion, dans un délai de cinq ans à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi.

feitelijk gescheiden moeder, wanneer zij het slachtoffer gedurende een periode van ten minste vijf jaar vóór de leeftijd van achttien jaar alleen heeft opgevoed en onderhouden;

voor de moeder alleen, ingeval de vader afstand doet;
voor de vrouw alleen in het geval in artikel 12, § 4, 3°, laatste lid, bedoeld.

b) 1.900 frank :

voor de vader, indien hij de enige gerechtigde is;
voor de vader en de moeder elk afzonderlijk, wanneer zij uit de echt, van tafel en bed, of feitelijk gescheiden zijn : in dat geval kan het pensioen van de ene niet verhoogd worden ten gevolge van het overlijden van de andere;

voor de hertrouwde moeder of voor die welke vóór het overlijden van het slachtoffer niet gehuwd was, maar daarna een huwelijk heeft aangegaan;

voor een andere persoon dan de alleenstaande vrouw in het geval in artikel 12, § 4, 3°, laatste lid, bedoeld;

voor iedere grootvader of iedere grootmoeder.

Iedere verandering van toestand welke tot gevolg heeft de ascendent of ascendenten van de ene naar de andere der twee categorieën bepaald bij a) en b) van dit artikel te doen overgaan, brengt ambtshalve herziening van het pensioenbedrag mede; deze herziening heeft uitwerking de eerste dag van het kwartaal dat volgt op de verandering van toestand.

De in de laatste vier leden van artikel 6, § 2, ingeschreven regelen zijn van toepassing op dit artikel.

Art. 16 (vorig art. 17).

§ 1. De pensioenen van broeders en zusters zijn gelijk aan het tiende van het pensioen dat krachtens artikel 6, § 1, aan de 100 % invalide is verschuldigd.

Zij worden eventueel verminderd overeenkomstig artikel 13, § 2, zonder rekening te houden met de gedeelten van de frank, en de in de laatste vier leden van artikel 6, § 2, ingeschreven regelen zijn van toepassing.

§ 2. De pensioenen worden uitbetaald tot de dag waarop de rechtverkkrijgende de leeftijd van zestien jaar bereikt.

Art. 17 (vorig art. 18).

De pensioenen van rechtverkkrijgenden gaan in op de data in artikel 11 van deze wet bepaald.

Heeft het slachtoffer echter een invaliditeitspensioen getrokken voor het kwartaal tijdens hetwelk hij (zij) is overleden, dan gaat het pensioen pas de eerste dag van het volgend trimester in.

Met uitzondering van de vergoedingen bepaald bij artikel 14, § 1, werden de pensioenen van rechtverkkrijgenden met 10 % verhoogd indien het overlijden veroorzaakt werd door één der oorlogshandelingen bedoeld bij § 3 van artikel 6 en indien de voorwaarden vervuld zijn die bij die paragraaf worden gesteld.

Het aldus bekomen bedrag wordt op het onmiddellijk lagere veelvoud van 10 afgerond, zonder inachtneming van gedeelten van een frank.

HOOFDSTUK IV.

Procedure.

SECTIE I.

Indienen der aanvragen.

Art. 18 (vorig art. 19).

De aanvragen om een pensioen als burgerlijk oorlogsgetroffene of als rechtverkkrijgende moeten, op straffe van verval, binnen een termijn van vijf jaar te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet worden ingediend.

Si le décès résultant du fait dommageable ou le fait dommageable lui-même est postérieur à cette date, la demande, sans préjudice au premier alinéa, doit être introduite dans les douze mois à dater du décès lorsqu'elle émane d'un ayant droit, ou du fait dommageable lorsqu'elle émane de la victime.

Toutefois, si la victime n'a pas introduit de demande dans les délais prescrits ci-dessus et si son décès survient après l'expiration de ces délais, la forclusion dont aurait été frappée sa demande est opposable à ses ayants droit.

La Commission compétente peut relever le requérant, par décision motivée, de la forclusion, s'il est établi que l'inobservation des délais est due à une cause indépendante de sa volonté ou de la volonté de la victime dans le cas visé à l'alinéa qui précède.

Sont recevables les demandes introduites dans les formes et les délais prévus par les arrêtés des 20 septembre 1940 et 20 mai 1941, l'arrêté-loi du 19 septembre 1945 et la loi du 1er avril 1948.

Les demandes introduites *en raison du même fait dommageable* auprès de l'Administration des Pensions Militaires, du Service d'Aide Gouvernementale aux Prisonniers politiques, du Service des Estropiés et Mutilés, de l'Administration de la Marine, du Service de Conciliation du Ministère des Dommages de Guerre ou de l'Office d'Aide Mutuelle (O.M.A.) et du Fonds spécial pour la Réparation des dommages résultant des accidents du travail causés par faits de guerre, sont également recevables avec effet à la date de leur introduction, si les intéressés s'en prévalent avant l'expiration du délai fixé à l'alinéa premier; *il en est de même des actions introduites devant les Tribunaux en raison de la responsabilité civile de l'Etat belge ou d'autres Administrations publiques.*

Art. 19 (ancien art. 20).

Les demandes doivent être adressées par lettre recommandée à la poste, au Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions, signée par la victime, par ses ayants droit ou, en cas de reprise d'instance, par leurs héritiers.

Sans préjudice aux dispositions de l'article 11 elles doivent contenir l'indication précise du fait dommageable, du lieu, de l'époque et des circonstances dans lesquelles il s'est produit et être accompagnées de toutes les pièces justificatives. Le signataire est tenu d'élire domicile en Belgique.

SECTION II.

De l'instruction des demandes.

Art. 20 (ancien art. 21).

§ 1. Les demandes de pension d'invalidité sont instruites par des commissaires de l'Etat.

Si la demande apparaît dès l'origine comme manifestement non recevable ou non fondée, la Commission civile d'invalidité compétente est saisie de cette demande par le rapport du commissaire de l'Etat, sans qu'il soit recouru à l'Office médico-légal. Dans les autres cas, le commissaire de l'Etat soumet d'office le requérant à une expertise médicale par les soins de l'Office médico-légal.

Lorsque le dommage consiste en infirmités ou en aggravation de celles-ci, l'Office médico-légal en détermine :

1° l'étiologie et la pathogénie;

Indien het overlijden voortvloeiend uit het schadelijk feit of het schadelijk feit zelf na die datum is geschied, moet de aanvraag, onverminderd het eerste lid, binnen twaalf maanden te rekenen van het overlijden ingediend worden wanneer zij uitgaat van een rechtverkrijgende, of van af het schadelijk feit, wanneer zij uitgaat van het slachtoffer.

Nochtans, indien het slachtoffer binnen de hierboven voorgeschreven termijn geen aanvraag heeft ingediend en indien zijn overlijden plaats heeft na het verstrijken van deze termijnen, wordt het verval, waaronder zijn aanvraag zou gevallen zijn, op die van zijn rechtverkrijgenden toegepast.

De Bevoegde Commissie kan bij gemotiveerde beslissing de verzoeker van het verval ontheffen, indien bewezen is dat het niet-nakomen der termijnen aan een oorzaak buiten zijn wil of de wil van het slachtoffer, in het geval in het voorgaand lid bedoeld, te wijten is.

Zijn ontvankelijk, de aanvragen die ingediend worden met inachtneming van de vormen en termijnen bepaald bij de besluiten van 20 September 1940 en 20 Mei 1941, de besluitwet van 19 September 1945 en de wet van 1 April 1948.

De aanvragen, *wegens hetzelfde schadelijk feit*, ingediend bij het Bestuur der Militaire Pensioenen, bij de Dienst voor Regeringshulp aan de Politieke Gevangenen, bij de Dienst voor Gebrekkigen en Verminkten, bij het Bestuur van het Zeewezen, *bij de Verzoeningsdienst van het Ministerie voor Oorlogsschade*, of bij de Dienst voor Onderlinge Hulpverlening (O.M.A.) en bij het Speciaal Fonds voor Herstel van de door oorlogsfeiten veroorzaakte arbeidsongevallen zijn eveneens ontvankelijk, *met uitwerking op de datum van hun indiening*, zo de belanghebbenden zich hierop beroepen vóór het verstrijken van de in het eerste lid gestelde termijn; *hetzelfde geldt voor de vorderingen, vóór de Rechtbanken ingesteld wegens de burgerlijke verantwoordelijkheid van de Belgische Staat of van andere Openbare Besturen.*

Art. 19 (vorig art. 20).

De aanvragen moeten aan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, worden gericht bij een ter post aangetekende brief, ondertekend door het slachtoffer, of zijn rechtverkrijgenden of, in geval van hervatting van de zaak, door hun erfgenamen.

Onverminderd de bepaling van artikel 11, dienen zij het schadelijk feit, de plaats, het tijdstip en de omstandigheden, waarin het voorgevallen is, nauwkeurig te vermelden. Daarbij moeten alle bewijsstukken worden gevoegd. De ondertekenaar is verplicht woonplaats in België te kiezen.

SECTIE II.

Onderzoek der aanvragen.

Art. 20 (vorig art. 21).

§ 1. De aanvragen om invaliditeitspensioenen worden door Staatscommissarissen onderzocht.

Wanneer de aanvraag van meet af aan klaarblijkelijk niet ontvankelijk of ongegrond blijkt, wordt deze aanvraag door het verslag van de Staatscommissaris bij de Bevoegde Burgerlijke Invaliditeitscommissie aanhangig gemaakt, zonder dat de tussenkomst van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst gevraagd wordt. In de andere gevallen, onderwerpt de Staatscommissaris de verzoeker van ambtswege aan een geneeskundig onderzoek door de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst.

Wanneer de schade bestaat uit lichaamsgebreken of in verergering er van, bepaalt de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst er van :

1° de etiologie en de pathogenie;

- 2° la relation médicale de causalité;
3° le degré et la durée de l'invalidité résultant du dommage.

Si les titres à la pension d'invalidité sont certains, le commissaire de l'Etat propose au Ministre l'octroi de la pension d'invalidité en fixant, sur base du rapport de l'expertise médicale, le degré total d'invalidité à attribuer.

Les propositions des commissaires de l'Etat sont motivées. La pension peut dans ce cas être accordée par décision ministérielle motivée.

Si les titres à la pension d'invalidité ne sont pas certains, la Commission civile d'invalidité compétente est saisie par le rapport du commissaire de l'Etat.

§ 2. Les demandes en réparation introduites par les ayants droit sont instruites par des commissaires de l'Etat.

Si la demande est manifestement non recevable ou non fondée, le commissaire de l'Etat soumet le dossier à la Commission civile d'invalidité compétente sans intervention de l'Office médico-légal.

Si la demande est recevable et fondée et s'il appert des éléments du dossier que le fait dommageable a été causé directement par fait de guerre et que ce fait dommageable est la cause unique du décès, le Ministre peut, sur proposition motivée d'un commissaire de l'Etat et sans qu'il soit recouru à l'Office médico-légal, accorder la pension par décision motivée.

Dans les autres cas, le commissaire de l'Etat transmet le dossier du requérant à l'Office médico-légal.

Lorsque le dommage est constitué par le décès, l'Office médico-légal en détermine :

- 1° les causes médicales admissibles;
2° la relation médicale de causalité entre le fait de guerre et le décès.

Toutefois, lorsque le décès résulte d'une infirmité ayant donné lieu préalablement à une pension à charge de l'Etat en vertu de la présente loi, la mission de l'Office médico-légal se limite à déterminer la relation médicale de causalité entre l'infirmité et le décès ainsi que la mesure dans laquelle celui-ci est imputable à l'infirmité.

Si les titres à la pension des requérants paraissent nettement établis, le Ministre, sur proposition motivée du commissaire de l'Etat, peut accorder la pension par décision motivée.

Si les titres à la pension ne paraissent pas nettement établis, la Commission civile d'invalidité compétente est saisie par le rapport du commissaire de l'Etat.

§ 3. Lors des revisions quinquennales prévues aux articles 8 et 9, le Ministre, sans autre procédure, supprime, réduit, maintient ou augmente la pension conformément aux conclusions de l'Office médico-légal.

§ 4. Les décisions ministérielles prévues par le présent article sont notifiées aux intéressés par lettre recommandée à la poste au domicile élu. Un recours contre cette décision est ouvert au requérant devant la Commission supérieure d'appel. Ce recours doit être motivé et être introduit par lettre recommandée à la poste, adressée au Service des pensions aux victimes civiles du Ministère compétent, dans

- 2° het geneeskundig oorzakelijk verband;
3° de graad en de duur van de invaliditeit voortvloeiend uit de schade.

Wanneer de aanspraken op het invaliditeitspensioen onbetwistbaar zijn, stelt de Staatscommissaris aan de Minister voor, het invaliditeitspensioen toe te kennen, en bepaalt daarbij op grond van het verslag van het geneeskundig onderzoek welke totale invaliditeitsgraad moet worden verleend.

De voorstellen van de Staatscommissarissen zijn met redenen omkleed. Het pensioen mag in dit geval bij gemotiveerde ministeriële beslissing toegekend worden.

Wanneer de aanspraken op het invaliditeitspensioen betwistbaar zijn, wordt de zaak bij de Bevoegde Burgerlijke Invaliditeitscommissie aangehangig gemaakt door het verslag van de Staatscommissaris.

§ 2. De aanvragen om herstel ingediend door de rechtverkrijgenden worden door Staatscommissarissen onderzocht.

Wanneer de aanvraag klaarblijkelijk niet ontvankelijk of ongegrond is, legt de Staatscommissaris het dossier aan de Bevoegde Burgerlijke Invaliditeitscommissie voor, zonder tussenkomst van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst.

Zo de aanvraag ontvankelijk en gegrond is en indien blijkt uit de gegevens van het dossier dat het schadelijk feit rechtstreeks veroorzaakt werd door de oorlogshandeling en dit schadelijk feit de enige oorzaak is van het overlijden, mag de Minister, op gemotiveerde voordracht van een Staatscommissaris en zonder dat de tussenkomst van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst wordt aangevraagd, bij gemotiveerde beslissing het pensioen toekennen.

In de andere gevallen maakt de Staatscommissaris het dossier van de verzoeker aan de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst over.

Wanneer de schade in het overlijden bestaat, bepaalt de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst :

- 1° de geneeskundig aanvaardbare oorzaken;
2° het geneeskundig oorzakelijk verband tussen de oorlogshandeling en het overlijden.

Evenwel, wanneer het overlijden voortvloeit uit een lichaamsgebrek dat vooraf aanleiding heeft gegeven tot een pensioen ten laste van de Staat krachtens deze wet, beperkt de taak van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst zich er toe het geneeskundig oorzakelijk verband tussen het lichaamsgebrek en het overlijden te bepalen, alsmede de maat waarin dit te wijten is aan het lichaamsgebrek.

Indien de aanspraken der verzoekers op het pensioen onbetwistbaar blijken mag de Minister, op met redenen omkleed voorstel van de Staatscommissaris, het pensioen bij met redenen omklede beslissing toekennen.

Indien de aanspraken op het pensioen niet onbetwistbaar blijken, wordt de zaak door het verslag van de Staatscommissaris vóór de bevoegde burgerlijke invaliditeitscommissie aangehangig gemaakt.

§ 3. Bij de vijfjaarlijkse herzieningen bepaald in de artikelen 8 en 9 wordt het pensioen, zonder verdere procedure, door de Minister overeenkomstig de conclusies van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst afgeschaft, verminderd, behouden of verhoogd.

§ 4. De ministeriële beslissingen bepaald bij dit artikel worden de belanghebbenden ter kennis gebracht bij een ter post aangetekende brief, aan de gekozen woonplaats te richten. Tegen deze beslissing staat hoger beroep open voor de aanvrager vóór de Hogere Commissie van beroep. Dit beroep moet met redenen omkleed zijn en ingediend bij ter post aangetekende brief, die binnen een termijn van

un délai de 60 jours à dater de la notification de la décision.

Le recours ne suspend pas l'exécution de la décision ministérielle prévue au § 3.

Art. 21 (ancien art. 22).

§ 1. Les demandes de pension introduites par les victimes civiles de la guerre 1940-1945 ou par leurs ayants droit, qui ne peuvent faire l'objet d'une décision ministérielle, sont examinées par des commissions civiles d'invalidité dont le Roi règle l'organisation et le fonctionnement. Ces commissions pourront comprendre une ou plusieurs Chambres. Chaque Chambre sera composée de trois membres, dont un président, un commissaire de l'Etat expert rapporteur et un membre choisi sur une liste double de noms dressée par chacune des associations de déportés, de réfractaires et de victimes civiles de la guerre que le Ministre aura agréées, nommés par le Ministre qui a les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions.

Le président sera choisi parmi les magistrats effectifs, suppléants ou honoraires. Des membres suppléants pourront être nommés. La Chambre peut s'adjoindre un médecin à titre consultatif.

§ 2. Ces commissions jouissent de tous pouvoirs d'instruction. Elles peuvent notamment recourir à expertise par l'Office médico-légal et doivent le faire avant d'accorder la pension, si le degré d'invalidité n'a pas été fixé antérieurement par cet Office ou si les causes médicalement admissibles du décès et la relation médicale de causalité entre le fait de guerre et le décès n'ont pas déjà été déterminées par l'O.M.L.

La procédure est écrite. Les décisions sont motivées.

§ 3. L'Administration notifie au demandeur la décision de la Commission par lettre recommandée à la poste au domicile élu. Un recours contre ces décisions est ouvert au requérant devant la Commission supérieure d'appel. Ce recours doit être motivé et être introduit par lettre recommandée à la poste, adressée au Service des pensions aux victimes civiles du Ministère compétent, dans un délai de 60 jours, à dater de la notification de la décision.

Art. 22 (ancien art. 23).

§ 1. Il est constitué une Commission supérieure d'appel chargée de se prononcer sur les recours prévus aux articles 20, 21 et 24. Cette Commission est saisie par le rapport du commissaire de l'Etat. Le recours remet en question tous les points de la décision attaquée.

§ 2. La Commission supérieure d'appel peut être divisée en Chambres, selon les nécessités. Chaque Chambre sera composée de cinq membres nommés par le Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions, dont un président, un commissaire de l'Etat expert rapporteur, un médecin et deux membres choisis sur une liste double de noms dressée par chacune des associations de déportés, de réfractaires et de victimes civiles de la guerre que le Ministre aura agréées.

Le président sera un magistrat à la Cour d'appel, effectif, émérite ou honoraire. Des membres suppléants pourront être nommés.

L'organisation et le fonctionnement de la Commission supérieure d'appel sont réglés par arrêté royal.

60 dagen, te rekenen van de betekening van de beslissing, gericht wordt aan de Dienst der pensioenen voor burgerlijke oorlogsslachtoffers van het bevoegd Ministerie.

Het beroep schorst de tenuitvoerlegging niet op van de ministeriële beslissing, bepaald in § 3.

Art. 21 (vorig art. 22).

§ 1. De pensioenaanvragen, ingediend door de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 of hun rechtverkrijgenden, die het voorwerp niet kunnen uitmaken van een ministeriële beslissing, worden onderzocht door burgerlijke invaliditeitscommissies waarvan de Koning de organisatie en de werking regelt. Deze commissies kunnen uit één of meer Kamers bestaan. Iedere Kamer wordt samengesteld uit drie leden benoemd door de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, waarvan een voorzitter, een Staatscommissaris deskundig verslaggever en een lid gekozen op een dubbele naamlijst, opgemaakt door iedere door de Minister erkende groepering van gedeporteerden, werkweigerars en burgerlijke oorlogsslachtoffers.

De voorzitter wordt gekozen uit de effectieve, plaatsvervangende- of ere-magistraten. Plaatsvervangende leden kunnen benoemd worden. De Kamer kan zich een raadgevend geneesheer toevoegen.

§ 2. Deze commissies beschikken over alle macht van onderzoek. Zij mogen onder meer toevlucht nemen tot een deskundig onderzoek door de Gerechtelijk-Geneskundige Dienst en dienen dit te doen vooraleer het pensioen toe te kennen, indien het invaliditeitspercentage voorheen door die Dienst niet werd vastgesteld of indien de geneeskundig aannemelijke redenen van het overlijden en het geneeskundig oorzakelijk verband tussen de oorlogshandeling en het overlijden niet reeds door de G.G.D. werden bepaald.

De procedure is schriftelijk. De beslissingen zijn met redenen omkleed.

§ 3. Het Bestuur betekent aan de aanvrager de beslissing van de Commissie, bij een ter post aangetekende brief, aan de gekozen woonplaats te richten. Tegen deze beslissingen staat voor verzoeker hoger beroep open vóór de Hogere Commissie van beroep. Dit beroep moet met redenen omkleed zijn en ingediend worden bij een ter post aangetekende brief, die binnen een termijn van 60 dagen, te rekenen van de betekening van de beslissing, gericht wordt aan de Dienst der pensioenen voor burgerlijke oorlogsslachtoffers van het bevoegd Ministerie.

Art. 22 (vorig art. 23).

§ 1. Een Hogere Commissie van beroep wordt ingesteld, die er mede belast is over de bij artikelen 20, 21 en 24 bepaalde beroepen uitspraak te doen. De zaak wordt bij deze Commissie aanhangig gemaakt door het verslag van de Staatscommissaris. Het beroep brengt alle punten van de bestreden beslissing opnieuw ter sprake.

De Hogere Commissie van beroep kan, naargelang van de vereisten, in Kamers ingedeeld worden. Iedere Kamer bestaat uit vijf leden, benoemd door de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, waaronder een voorzitter, een Staatscommissaris deskundig verslaggever, een geneesheer en twee leden, gekozen op een dubbele naamlijst, opgemaakt door elk van de verenigingen van gedeporteerden, werkweigerars en burgerlijke oorlogsslachtoffers, die door de Minister zijn erkend.

De voorzitter is een effectief, emeritus- of ere-magistraat bij het Hof van beroep. Plaatsvervangende leden kunnen benoemd worden.

Inrichting en werkwijze van de Hogere Commissie van beroep worden bij koninklijk besluit geregeld.

§ 3. La Commission supérieure d'appel jouit de tous pouvoirs d'instruction. Elle peut recourir à expertise par l'Office médico-légal et doit le faire :

1° lorsque la contestation porte sur le degré d'invalidité ou lorsque ce degré n'a pas été fixé antérieurement;

2° lorsque la contestation porte sur les causes médicalement admissibles du décès ou sur la relation médicale de causalité entre le fait de guerre et le décès.

La Commission statue en dernier ressort par décision motivée.

§ 4. Le Ministre qui a les intérêts des victimes de la guerre dans ses attributions, et éventuellement la Commission civile d'invalidité ou la Commission supérieure d'appel, apprécient souverainement si le dommage est dû à un fait de guerre. Toutefois, lorsque le décès résulte d'une infirmité déjà indemnisée en vertu de la présente loi, la compétence des autorités visées ci-dessus se limite, quant à cette appréciation souveraine, à la relation de causalité nécessaire entre le décès et l'infirmité.

Art. 23 (ancien art. 24).

Un recours en annulation est ouvert aux parties, tant à l'Etat qu'au requérant originaire, contre les décisions de la Commission supérieure d'appel, devant la section d'administration du Conseil d'Etat, conformément à l'article 9 de la loi du 23 décembre 1946. Si l'annulation est prononcée, l'affaire est renvoyée devant la commission autrement composée. Si la décision de la commission de renvoi est annulée par le Conseil d'Etat pour les mêmes motifs que ceux de la première annulation, l'affaire est renvoyée devant la commission d'appel, toutes chambres réunies, qui doit se conformer à l'arrêt du Conseil d'Etat sur le point de droit jugé par lui.

SECTION III.

De la revision des pensions.

Art. 24 (ancien art. 25).

§ 1. La victime peut en tout temps introduire une demande de revision en raison d'aggravation normale, de complications et de séquelles d'infirmités ayant donné lieu à pension.

§ 2. Peuvent, dans les mêmes conditions, solliciter la revision de leur cas :

1° ceux qui ont été déboutés parce que le degré d'invalidité était insuffisant pour créer le titre à pension;

2° ceux qui ont perdu la jouissance d'une pension temporaire parce que le degré d'invalidité n'atteignait plus le minimum requis.

§ 3. Le demandeur en revision est soumis à un examen médical portant sur toutes les blessures et infirmités qu'il a régulièrement fait valoir.

§ 4. Le taux d'invalidité n'est révisé que si l'examen médical révèle une différence d'au moins 10 % par rapport au taux total d'invalidité antérieurement reconnu, sauf s'il s'agit de porter le taux d'invalidité à 10 % ou à 100 %.

Si le taux total d'invalidité n'atteint plus 10 % la pension est supprimée.

§ 3. De Hogere Commissie van beroep beschikt over alle macht van onderzoek. Zij kan een deskundig onderzoek vragen aan de Gerechtelijk-Geneskundige Dienst, en moet zulks vragen :

1° wanneer de graad van invaliditeit wordt betwist of niet vroeger was vastgesteld;

2° wanneer de betwisting slaat op de medisch aanvaardbare oorzaken van het overlijden, of op het medisch oorzakelijk verband tussen de oorlogshandeling en het overlijden.

De Commissie doet in laatste aanleg uitspraak bij een met redenen omklede beslissing.

§ 4. De Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de oorlogsslachtoffers behoren, en eventueel de Burgerlijke Invaliditeitscommissie of de Hogere Commissie van beroep, oordelen souverain of de schade te wijten is aan een oorlogshandeling. Is het overlijden echter het gevolg van een reeds krachtens deze wet vergoed lichaamsgebrek, dan blijft de bevoegdheid van voormelde overheden, wat deze soevereine beoordeling betreft, beperkt tot het vaststellen van het vereiste oorzakelijk verband tussen het overlijden en het lichaamsgebrek.

Art. 23 (vorig art. 24).

Hoger beroep tot nietigverklaring van de beslissingen der Hogere Commissie van beroep staat voor de partijen open, zowel voor de Staat als voor de oorspronkelijke verzoeker, bij de afdeling Administratie van de Raad van State, overeenkomstig artikel 9 van de wet van 23 December 1946. Wordt vernietiging uitgesproken, dan wordt de zaak verwezen naar de commissie, anders samengesteld. Indien de beslissing van de commissie, waarnaar de zaak werd verwezen, door de Raad van State wordt vernietigd om dezelfde redenen als die van de eerste vernietiging, dan wordt de zaak verwezen naar de Commissie van beroep, alle kamers verenigd, die zich te voegen heeft naar het arrest van de Raad van State wat betreft het rechtspunt waarover hij zich heeft uitgesproken.

SECTIE III.

Herziening der pensioenen.

Art. 24 (vorig art. 25).

§ 1. Het slachtoffer kan te allen tijde een aanvraag om herziening indienen op grond van normale verergering, van verwikkeling en van naverschijnselen van lichaamsgebreken waarvoor een pensioen werd toegekend.

§ 2. Onder dezelfde voorwaarden kunnen de herziening van hun geval aanvragen :

1° zij die afgewezen werden omdat de graad invaliditeit onvoldoende was om een aanspraak op pensioen te rechtvaardigen;

2° zij die het genot van een tijdelijk pensioen hebben verloren, omdat de invaliditeitsgraad niet meer het vereiste minimum bereikte.

§ 3. De verzoeker in herziening zal een geneeskundig onderzoek moeten ondergaan voor alle verwondingen en lichaamsgebreken die hij op regelmatige wijze heeft laten gelden.

§ 4. Het percentage invaliditeit wordt niet herzien tenzij uit het geneeskundig onderzoek een verschil van ten minste 10 % blijkt met betrekking tot het voorheen erkende totale percentage invaliditeit, behoudens wanneer het er om gaat het percentage invaliditeit op 10 % of op 100 % te brengen.

Indien het totaal percentage invaliditeit geen 10 % meer bereikt, wordt het pensioen afgeschaft.

§ 5. Le nouveau taux d'invalidité est calculé conformément à l'article 7, et la procédure est celle prévue à l'article 20, §§ 3 et 4.

Art. 25 (ancien art. 26).

Les demandes en revision doivent être introduites par lettre recommandée à la poste, adressée au Ministre ayant les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions, à laquelle est joint, à peine de nullité, un certificat médical circonstancié exposant la nature de l'aggravation, de la complication ou de la séquelle invoquées.

La demande en revision sort ses effets le premier jour du mois au cours duquel elle a été introduite. Toutefois le Ministre ou, en cas de recours, la Commission supérieure d'appel, peut, sur avis de l'Office médico-légal, fixer une date postérieure ou déterminer une échelle progressive ou dégressive d'invalidité.

Art. 26 (ancien art. 27).

Les décisions exécutoires rendues par le Ministre en vertu des articles 20 et 24 de la présente loi ainsi que les décisions rendues par les commissions prévues par les articles 21 et 22 de la même loi sont susceptibles de revision, soit pour erreur de fait ou de droit, soit sur production d'éléments nouveaux justifiant la revision.

La revision est provoquée soit à l'initiative du Ministre compétent, soit à la demande de l'intéressé, notifiée au Ministre par lettre recommandée à la poste. Sauf lorsqu'elle est fondée sur la production d'éléments nouveaux, la revision doit être provoquée à peine de forclusion dans un délai de dix ans à dater du jour où la décision est devenue exécutoire.

Si la revision est provoquée à l'initiative du Ministre, celui-ci peut ordonner la suspension en tout ou en partie du paiement des pensions, majorations et allocations accordées en vertu de la présente loi.

Les commissions civiles d'invalidité, en ce qui concerne les décisions qu'elles ont rendues ou celles qui ont été prises par le Ministre en vertu des articles 20 et 24, la Commission supérieure d'appel, lorsque c'est elle qui a prononcé la décision, statuent sur les cas soumis à revision.

La décision est éventuellement susceptible de recours devant la Commission supérieure d'appel.

La revision sort ses effets au premier jour du mois de la demande en revision. Toutefois les effets de la revision peuvent, sur décision motivée, rétroagir à une date antérieure :

- 1° En cas d'erreur de l'Administration;
- 2° En cas de manœuvres frauduleuses ou de déclarations fausses ou sciemment incomplètes des bénéficiaires.

Les sommes payées indûment aux requérants ne sont récupérables que dans les cas visés au 2° ci-dessus.

Si l'erreur dans une décision est constatée avant l'approbation par la Cour des Comptes de la pension ou de ses majorations éventuelles et si la revision ne peut préjudicier aux droits de l'intéressé, la décision erronée est surchargée ou modifiée, sans plus, par le Ministre, avec effet à la date où elle fut rendue.

§ 5. Het nieuw percentage invaliditeit wordt berekend overeenkomstig artikel 7, en de procedure is die welke in artikel 20, §§ 3 en 4, is bepaald.

Art. 25 (vorig art. 26).

De aanvragen om herziening moeten worden ingediend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, waarbij op straffe van nietigheid is gevoegd een omstandig geneeskundig attest, dat de aard van de ingeroepen verergering, verwikkeling of naver-schijnselen uiteenzet.

De aanvraag om herziening heeft uitwerking de eerste dag der maand tijdens welke zij is ingediend. De Minister of, in geval van verhaal, de Hogere Commissie van beroep kan echter op advies van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst een latere datum vaststellen of een stijgende of dalende schaal van invaliditeit bepalen.

Art. 26 (vorig art. 27).

De uitvoerbare beslissingen, genomen door de Minister krachtens artikelen 20 en 24 van deze wet, evenals de beslissingen, genomen door de bij artikelen 21 en 22 derzelfde wet bepaalde commissies, zijn voor herziening vatbaar, hetzij wegens dwaling omtrent het feit of het recht, of ver-gissing in de toepassing van de wet, hetzij ingevolge voorleg-ging van nieuwe gegevens die een herziening rechtvaardigen.

De herziening geschiedt hetzij op initiatief van de bevoegde Minister, hetzij op verzoek van de belanghebbende, aan de Minister betekend bij een ter post aangetekende brief. Behalve wanneer zij gegrond is op de voorlegging van nieuwe gegevens, moet de herziening, op straffe van verval, uitgelokt worden binnen een termijn van tien jaar, te rekenen van de dag waarop de beslissing uitvoerbaar is geworden.

Wanneer de herziening geschiedt op initiatief van de Minister, kan deze laatste bevelen dat de uitbetaling van de krachtens deze wet verleende pensioenen, verhogingen en uitkeringen geheel of gedeeltelijk zal worden geschorst.

Over de ter herziening voorgelegde gevallen wordt uitspraak gedaan door de burgerlijke invaliditeitscommissies, wat betreft de beslissingen die zij genomen hebben of die krachtens artikelen 20 en 24 door de Minister genomen werden, en door de Hogere Commissie van beroep, wat betreft de door haar genomen beslissingen.

Tegen de beslissing kan eventueel beroep aangetekend worden vóór de Hogere Commissie van beroep.

De herziening heeft uitwerking de eerste dag van de maand tijdens welke de aanvraag om herziening is ingediend. Zij kan echter, op een met redenen omklede beslissing, terugwerkende kracht hebben tot een vroegere datum :

- 1° in geval van dwaling vanwege het Bestuur;
- 2° in geval van bedrieglijke handelingen of van valse of wetens onvolledige verklaringen vanwege de rechtheb-benden.

De aan de verzoekers ten onrechte uitgekeerde sommen zijn slechts terugvorderbaar in de onder 2° hierboven ver-melde gevallen.

Indien de dwaling in een beslissing wordt vastgesteld vooraleer het Rekenhof het pensioen of de eventuele verhogingen heeft goedgekeurd en indien de herziening de belanghebbenden in hun rechten niet kan verkorten, wordt door de Minister over de verkeerde beslissing heen geschreven of wordt zij door hem gewijzigd, zonder meer, met uitwerking op de dag van de uitspraak.

SECTION IV.

De la reprise d'instance.

Art. 27 (ancien art. 28).

Le décès du requérant interrompt la procédure.

La reprise d'instance s'opère par la notification du décès, qui doit être adressée, sous peine de forclusion, dans les douze mois à compter du décès du requérant, sauf cas de force majeure à apprécier par la Commission compétente. Le décès doit être notifié par lettre recommandée à la poste, adressée au Ministre qui a les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions, par l'héritier le plus diligent ou par toute personne qui peut prétendre à un intérêt dans la succession du défunt, à l'exclusion des créanciers.

CHAPITRE V.

Des causes d'exclusion, de déchéance et de surséance.

Art. 28 (ancien art. 29).

Sont exclus du bénéfice de la présente loi :

1° Ceux qui ont été l'objet d'une condamnation coulée en force de chose jugée prononcée par application de l'arrêté-loi du 10 novembre 1945, simplifiant la procédure dans certains cas d'infraction contre la sûreté extérieure de l'Etat, ou qui ont été l'objet d'une condamnation coulée en force de chose jugée du chef d'infraction :

aux dispositions du titre I du livre II du Code pénal sur les crimes et délits contre la sûreté de l'Etat ou aux articles 17 et 18 de la loi du 27 mai 1870 contenant le Code pénal militaire;

aux dispositions de l'arrêté-loi du 10 janvier 1941 relatif aux mesures de dépossession effectuées par l'ennemi;

aux dispositions de l'arrêté-loi du 10 avril 1941 relatif à l'interdiction de relations d'ordre économique avec l'ennemi.

2° Ceux qui ont encouru la déchéance de la nationalité belge de plein droit, soit par application des articles 18bis et 18ter des lois coordonnées sur la nationalité, soit par application de l'arrêté-loi du 20 juin 1945 sur la déchéance de la nationalité belge.

3° Ceux qui ont été déchus à perpétuité ou à temps des droits prévus à l'article 123sexies du Code pénal, en vertu des dispositions légales relatives à l'épuration civique.

4° Les personnes ayant travaillé volontairement pour l'ennemi, lorsque le fait de guerre à l'origine du dommage est survenu au cours du volontariat.

Les personnes qui, avant le 6 octobre 1942, ont été employées en Allemagne ou dans des pays occupés par l'ennemi, la Belgique et le Nord de la France exceptés, sont présumées, jusqu'à preuve du contraire, l'avoir été volontairement.

Il en est de même de celles qui, n'appartenant pas aux classes de milice de 1920 à 1924, ont été mises au travail en Allemagne après le 6 septembre 1943, sauf lorsqu'elles ont été arrêtées par l'ennemi en vue de leur déportation.

Les dispositions des deux alinéas qui précèdent ne s'appliquent pas aux habitants de la partie de la Belgique soumise de force à la législation allemande qui ont été mis au travail en exécution de cette législation.

5° Les ayants droit dont la demande de pension est fondée sur le décès de personnes elles-mêmes visées aux 1°, 2° et 3° du présent article.

SECTIE IV.

Hervatting van het geding.

Art. 27 (vorig art. 28).

Het overlijden van verzoeker stuit de procedure.

De hervatting van het geding geschiedt door kennisgeving van het overlijden, die op straffe van verval binnen twaalf maanden te rekenen van het overlijden van verzoeker moet worden gedaan, behoudens geval van overmacht ter beoordeling van de Bevoegde Commissie. Van het overlijden moet bij een ter post aangetekende brief, aan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen van de oorlogsslachtoffers behoren, kennis worden gegeven door de meest gerede erfgenaam of door al wie kan beweren enig belang te hebben bij de nalatenschap van de overledene, met uitsluiting van de schuldeisers.

HOOFDSTUK V.

Gronden van uitsluiting, verval en opschorting.

Art. 28 (vorig art. 29).

Voor deze wet komen niet in aanmerking :

1° Zij die het voorwerp zijn geweest van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling, uitgesproken bij toepassing van de besluitwet van 10 November 1945 tot vereenvoudiging der procedure in sommige gevallen van misdrijf tegen de uitwendige veiligheid van de Staat, of die het voorwerp zijn geweest van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling wegens inbreuk op :

het bepaalde in titel I van boek II van het Wetboek van Strafrecht betreffende de misdaden en wanbedrijven tegen de veiligheid van de Staat, en op de artikelen 17 en 18 van de wet van 27 Mei 1870 houdende het Krijgsstrafwetboek;

het bepaalde in de besluitwet van 10 Januari 1941 inzake de door de vijand genomen maatregelen houdende onthefing uit het bezit;

het bepaalde in de besluitwet van 10 April 1941 betreffende het verbod van economische betrekkingen met de vijand.

2° Zij die van rechtswege van de Belgische nationaliteit vervallen zijn verklaard, hetzij bij toepassing van de artikelen 18bis en 18ter van de samengeordende wetten op de nationaliteit, hetzij bij toepassing van de besluitwet van 20 Juni 1945 betreffende het verval van de Belgische nationaliteit.

3° Zij die tijdelijk of levenslang zijn ontzet van de rechten bepaald in artikel 123sexies van het Wetboek van Strafrecht, krachtens de wetsbepalingen betreffende de epuratie inzake burgertrouw.

4° De personen die vrijwillig voor de vijand hebben gewerkt, wanneer de oorlogshandeling, oorzaak van de schade, zich heeft voorgedaan terwijl zij vrijwillig werkten.

De personen die vóór 6 October 1942 in Duitsland of in door de vijand bezette landen, België en Noord-Frankrijk uitgezonderd, zijn tewerkgesteld geweest, worden, behoudens tegenbewijs, vermoed er vrijwillig te hebben gewerkt.

Hetzelfde geldt voor hen die, zonder tot de militielichingen 1920 tot 1924 te behoren, na 6 September 1943 in Duitsland werden tewerkgesteld, behalve indien zij door de vijand werden aangehouden om gedeporteerd te worden.

De beschikkingen uit de vorige twee leden zijn niet van toepassing op de inwoners van het gedeelte van België dat met geweld aan de Duitse wetgeving werd onderworpen en die bij toepassing van die wet werden tewerkgesteld.

5° De rechtverkrijgenden wier pensioenaanvraag gesteund is op het overlijden van personen die zelf in het 1°, 2° en 3° van dit artikel worden bedoeld.

Art. 29 (ancien art. 30).

Sont déchus du droit à la pension :

- a) ceux qui perdent la nationalité belge;
- b) l'époux survivant ou l'ascendant déchus de la puissance paternelle.

Art. 30 (ancien art. 31).

L'intéressé condamné à une peine privative de liberté pour crime ou pour délit ne peut prétendre à pension et est déchu de la jouissance de celle-ci ainsi que des indemnités et majorations y afférentes :

- a) pendant une durée égale à celle de la peine lorsque celle-ci est de deux ans ou plus;
- b) pendant deux ans lorsque la peine est inférieure à ce temps, si l'intéressé se trouvait en état de récidive légale;
- c) pendant le temps où l'intéressé ayant encouru la condamnation réside à l'étranger.

Art. 31 (ancien art. 32).

L'octroi et le paiement de la pension sont tenus en suspens lorsque, sous le coup de poursuites judiciaires pour crimes ou pour délits, l'intéressé réside en pays étranger.

Art. 32 (ancien art. 33).

La Commission supérieure d'appel peut, par décision motivée, refuser ou retirer le bénéfice de la pension aux victimes et ayants droit :

1° lorsque les victimes ou les ayants droit ont démerité en raison de leur attitude à l'égard de l'ennemi pendant l'occupation;

2° lorsque la personne dont le décès a donné ouverture à la demande de pension a commis des actes :

- a) qui l'auraient fait ranger dans une des trois premières catégories visées à l'article 28 si l'action publique n'avait pas été éteinte par le décès;
- b) qui auraient entraîné la déchéance à perpétuité ou à temps des droits prévus à l'article 123sexies du Code pénal, en vertu des dispositions relatives à l'épuration civique;

3° lorsque les ayants droit sont jugés indignes du droit à la pension en raison de leur attitude envers le défunt du vivant de celui-ci, ou en raison d'injures graves faites à sa mémoire.

Lorsque la Commission retire une pension, elle fixe la date à laquelle le retrait de la pension prend effet.

CHAPITRE VI.

Dispositions diverses.

Art. 33 (ancien art. 34).

§ 1. Si, pour une cause non imputable aux intéressés, la revision quinquennale des revenus ne peut se faire en temps utile, les pensions prévues aux articles 6, 13 et 16, § 1, peuvent être octroyées à titre provisionnel, mais à concurrence seulement des minima prévus par la présente loi en fonction des revenus.

§ 2. Lorsque les titres à réparation des dommages visés par l'article 4 de la présente loi paraissent établis, le Ministre

Art. 29 (vorig art. 30).

Van het recht op pensioen zijn vervallen :

- a) zij die de Belgische nationaliteit verliezen;
- b) de overlevende echtgenoot of de bloedverwant in de opgaande linie die van de ouderlijke macht zijn vervallen.

Art. 30 (vorig art. 31).

De belanghebbende die wegens misdaad of wanbedrijf tot een vrijheidsstraf werd veroordeeld; kan geen aanspraak maken op pensioen en is vervallen van het genot van het pensioen alsmede van de er aan verbonden vergoedingen en verhogingen :

- a) voor een duur gelijk aan die van de straf, wanneer deze twee jaar of meer belooft;
- b) twee jaar lang, wanneer de straf van kortere duur is, indien de belanghebbende in staat van wettelijke herhaling verkeerde;
- c) zolang de belanghebbende, die veroordeeld is geworden, in het buitenland verblijft.

Art. 31 (vorig art. 32).

De toekenning en de uitbetaling van het pensioen worden in beraad gehouden wanneer de belanghebbende, wegens misdaden of wanbedrijven gerechtelijk vervolgd, in het buitenland verblijft.

Art. 32 (vorig art. 33).

De Hogere Commissie van beroep kan bij een met redenen omklede beslissing het recht op pensioen aan de slachtoffers en rechtverkrijgenden weigeren of het hun onttrekken :

1° wanneer de slachtoffers of de rechtverkrijgenden tijdens de bezetting een afkeurenswaardige houding tegenover de vijand hebben gehad;

2° wanneer de persoon, wiens overlijden aanleiding tot de pensioenaanvraag is geweest, daden heeft verricht :

- a) die hem in een van de eerste drie categorieën in artikel 28 bedoeld zouden hebben geplaatst, indien de publieke vordering niet door het overlijden was vervallen;
- b) die levenslang of tijdelijk verval van de rechten bepaald in artikel 123sexies van het Wetboek van Strafrecht tot gevolg zouden hebben gehad, krachtens de bepalingen op de epuratie inzake burgertrouw;

3° wanneer de rechtverkrijgenden het recht op pensioen onwaardig worden geacht wegens hun houding ten opzichte van de overledene tijdens zijn leven, of wegens een grove belediging tegen zijn nagedachtenis.

Wanneer de Commissie een pensioen intrekt, bepaalt zij op welke datum de intrekking van het pensioen een aanvang neemt.

HOOFDSTUK VI.

Diverse bepalingen.

Art. 33 (vorig art. 34).

§ 1. Indien, wegens een oorzaak buiten de wil van de betrokkenen, de vijfjaarlijkse herziening der inkomsten niet te gepasten tijde kan geschieden, kunnen de pensioenen, waarvan sprake in de artikelen 6, 13 en 16, § 1, bij voorraad worden toegekend, doch slechts ten belope van de minima, die bij deze wet in verhouding tot de inkomsten worden bepaald.

§ 2. Wanneer de rechten op herstelling van zodanige schade als in artikel 4 van de tegenwoordige wet bedoeld,

qui a les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions peut, le cas échéant, après expertise de l'Office médico-légal, faire payer aux requérants une avance égale au montant de la pension. Cette avance ne peut être payée ou est suspendue dans le cas où le retard dans le prononcé de la décision prévue au premier alinéa de l'article 4 de la présente loi est dû à la négligence des intéressés.

L'ensemble des avances ainsi payées vient en déduction des arriérés éventuels de pensions. Elles ne sont récupérables qu'en cas de dol du requérant, constaté par la décision définitive du rejet de la commission compétente.

Art. 34 (ancien art. 35).

§ 1. Les pensions, allocations, indemnités et majorations accordées en vertu de la présente loi sont personnelles et viagères. Elles sont incessibles.

Elles ne peuvent être saisies et faire l'objet de retenues que selon les quotités et circonstances ci-après :

a) A concurrence d'un cinquième en cas de débet envers l'État;

b) A concurrence des deux tiers, à titre de prélèvements pour frais d'entretien des personnes placées dans un hospice ou un hôpital, dans un asile ou dans une colonie d'aliénés, dans une maison de refuge ou un dépôt de mendicité, dans un établissement de défense sociale ou dans tout autre établissement de bienfaisance, lorsque les frais d'entretien sont à charge des pouvoirs publics;

c) A concurrence d'un tiers dans les circonstances prévues par les articles 203, 205 et 214 du Code civil;

d) A concurrence d'un tiers afin d'assurer l'exécution des contrats conclus avec l'Œuvre nationale des invalides de la guerre, conformément à la loi du 30 juin 1951 relative aux opérations de prêts à faire aux bénéficiaires de l'Œuvre nationale des Invalides de la guerre, de l'Œuvre nationale des Orphelins, Veuves et Ascendants des victimes de la guerre et de l'Œuvre nationale des Anciens Combattants, Déportés et Prisonniers politiques.

En cas de concours entre plusieurs des retenues autorisées au présent article, il y a lieu à réduction proportionnelle, respectant les maxima et les quotités qui y sont fixés.

En aucun cas, l'ensemble des retenues ne pourra dépasser les deux tiers des pensions, indemnités et majorations.

Art. 35 (ancien art. 36).

§ 1. Les décisions exécutoires d'octroi ou de rejet de pensions, allocations, indemnités ou majorations, ainsi que les transactions d'octroi relatives au même objet rendues antérieurement à la mise en vigueur de l'ensemble de la présente loi, en exécution des dispositions légales antérieures, sont révisées conformément à la présente loi :

d'office, s'il s'agit de décisions d'octroi;

à la demande du requérant, introduite dans les délais fixés à l'article 18, s'il s'agit de décisions de rejet.

Le Roi règle la procédure de révision; la révision sort ses effets à l'entrée en vigueur de la présente loi.

gegrond schijnen, kan de Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der oorlogsslachtoffers behoren, bij voorkomend geval na deskundig onderzoek door de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst, aan verzoekers een voorschot doen uitbetalen, dat gelijk is aan het bedrag van het pensioen. Dit voorschot kan niet worden uitbetaald of wordt opgeschort, ingeval het aan de nalatigheid van de belanghebbenden te wijten is dat de uitspraak van de beslissing, bepaald in het eerste lid van artikel 4 van deze wet, werd verdaagd.

De gezamenlijke aldus uitbetaalde voorschotten worden op de eventuele pensioenachterstanden in mindering gebracht. Zij zijn niet terugvorderbaar, tenzij in geval van bedrog vanwege verzoeker, dat door de afwijzende eindbeslissing van de bevoegde Commissie is vastgesteld.

Art. 34 (vorig art. 35).

§ 1. De pensioenen, uitkeringen, vergoedingen en verhogingen, krachtens deze wet verleend, zijn persoonlijk en levenslang. Zij kunnen niet afgestaan worden.

Zij zijn niet vatbaar voor beslag of afhouding behalve in de volgende mate en in de hiernavermelde omstandigheden :

a) tot beloop van een vijfde, in geval van schuld tegenover de Staat;

b) tot beloop van twee derde, als afhouding voor onderhoudskosten van personen opgenomen in een godshuis of een hospitaal, in een krankzinnigengesticht of -kolonie, in een toevluchthuis of een bedelaarsgesticht, in een inrichting voor bescherming der maatschappij of in enige andere weldadigheidsinstelling, wanneer de onderhoudskosten ten laste van de openbare besturen komen;

c) tot beloop van een derde in de omstandigheden bepaald bij de artikelen 203, 205 en 214 van het Burgerlijk Wetboek;

d) tot beloop van een derde ten einde te voorzien in de uitvoering van de overeenkomsten gesloten met het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden, overeenkomstig de wet van 30 Juni 1951 betreffende het toestaan van leningen aan de beneficianten van het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden, van het Nationaal Werk van de Wezen, Weduwen en Bloedverwanten in de opgaande linie van de Oorlogsslachtoffers en van het Nationaal Werk voor Oudstrijders, Weggevoerden en Politieke Gevangenen.

In geval van samenloop van verschillende afhoudingen bij dit artikel toegelaten, worden zij evenredig verminderd met inachtneming van de daarin bepaalde maxima en bedragen.

In geen geval mag het totaal der afhoudingen twee derde van de pensioenen, vergoedingen en verhogingen, te boven gaan.

Art 35 (vorig art. 36).

§ 1. De uitvoerbare beslissingen tot toekenning of afwijzing van pensioenen, uitkeringen, vergoedingen of verhogingen, alsmede de transacties tot toekenning die hetzelfde beogen, die vóór de inwerkingtreding van geheel deze wet ter uitvoering van de vroeger geldende wetsbepalingen zijn gewezen, worden overeenkomstig deze wet herzien :

ambtshalve, indien het beslissingen tot toekenning geldt;

op aanvraag van de verzoeker, ingediend binnen de bij artikel 18 gestelde termijnen, indien het afwijzende beslissingen geldt;

De Koning regelt de procedure tot herziening; de herziening heeft uitwerking met ingang van de inwerkingtreding van deze wet.

Dans le cas où, pour une cause non imputable au requérant, la revision d'office imposée à l'alinéa précédent n'aurait pu être réalisée avant l'entrée en vigueur de l'ensemble de la présente loi, le Ministre peut ordonner que tout ou partie des pensions, allocations et majorations, accordées antérieurement, continue à être liquidé à titre d'avance à l'intéressé. Les avances ainsi payées viennent en déduction du montant des pensions, majorations et indemnités, telles qu'elles seront éventuellement établies lors de la revision.

Au cas où ces avances ne peuvent être déduites parce qu'elles sont supérieures au nouveau montant de la pension ou parce que celle-ci est supprimée, elles ne sont récupérables qu'en cas de dol du requérant, constaté par la Commission supérieure d'appel.

Les décisions exécutoires d'octroi et les transactions visées au présent paragraphe, premier alinéa, sont validées jusqu'à la mise en vigueur de la présente loi.

§ 2. S'il s'agit de demandes introduites avant l'entrée en vigueur de l'ensemble de la présente loi et n'ayant pas fait l'objet de décision exécutoire, il est statué sur ces demandes conformément à la présente loi.

Toutefois, pour la période précédant l'entrée en vigueur de l'ensemble de la même loi :

1° Le montant des pensions ainsi que des majorations, allocations et indemnités diverses y afférentes est calculé conformément aux dispositions légales antérieures;

2° Le second alinéa de l'article premier des lois coordonnées par l'arrêté royal du 19 août 1921 sur les réparations à accorder aux victimes civiles de la guerre reste d'application.

Art. 36 (ancien art. 37).

Les pensions, allocations et indemnités d'invalidité et d'ayants droit prévues par la présente loi sont assimilées aux pensions visées à l'article 29, § 4, 2°, des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus; elles sont exonérées des impôts directs et de toutes taxes similaires et ne peuvent entrer en ligne de compte pour le calcul de l'impôt complémentaire personnel.

Art. 37 (ancien art. 38).

Leur vie durant, les personnes pensionnées pour invalidité en vertu de la présente loi recevront gratuitement de l'Œuvre nationale des invalides de la guerre, tous les appareils de prothèse et autres, nécessités par leur infirmité.

Art. 38 (ancien art. 40).

La correspondance relative aux demandes de pension, adressée aux commissaires de l'Etat, au Service des pensions aux victimes civiles, aux présidents et greffiers des commissions, a lieu en franchise de port.

Art. 39 (ancien art. 41).

Les pouvoirs attribués par la présente loi au Ministre qui a les intérêts des victimes civiles de la guerre dans ses attributions peuvent être délégués par lui, sous sa responsabilité et son contrôle, à un ou plusieurs fonctionnaires relevant de son ministère.

Art. 40 (ancien art. 42).

Les commissaires principaux et les commissaires de l'Etat chargés d'appliquer la loi du 26 février 1947 organisant le statut des prisonniers politiques, la loi du 5 février 1947 organisant le statut des étrangers prisonniers politiques.

Wanneer om een oorzaak die niet aan verzoeker te wijten is, de in het voorgaand lid voorgeschreven herziening van ambtswege niet vóór de inwerkingtreding van geheel deze wet is kunnen geschieden, kan de Minister bevelen dat de vroeger toegekende pensioenen, vergoedingen en verhogingen, geheel of gedeeltelijk aan belanghebbende verder als voorschot worden uitbetaald. De aldus uitbetaalde voorschotten komen in mindering van het bedrag van de pensioenen, vergoedingen en verhogingen, zoals deze eventueel bij de herziening zullen worden bepaald.

Ingeval deze voorschotten niet afgetrokken kunnen worden omdat zij groter zijn dan het nieuw bedrag van het pensioen, of omdat dit laatste werd afgeschafte, zijn zij niet terugvorderbaar, tenzij in geval van bedrog van verzoeker, dat door de Hogere Commissie van beroep is vastgesteld.

De executoire beslissingen tot toekenning en de dadingen, bedoeld bij dit paragraaf, eerste lid, worden geldig verklaard tot de indiening van geheel deze wet.

§ 2. Over aanvragen die vóór het in werking treden van geheel deze wet werden ingediend en die niet het voorwerp van uitvoerbare beslissingen zijn geweest, wordt uitspraak gedaan overeenkomstig deze wet.

Nochtans, voor de periode welke het in werking treden van geheel deze wet voorafgaat :

1° Wordt het bedrag van de pensioenen, alsmede der verschillende verhogingen, toeslagen en vergoedingen die er toe behoren berekend overeenkomstig de vroegere wettelijke bepalingen;

2° Blijft het tweede lid van het eerste artikel van de door het koninklijk besluit van 19 Augustus 1921 samengeordende wetten op het herstel te verlenen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers van toepassing.

Art. 36 (vorig art. 37).

De bij deze wet bepaalde pensioenen, uitkeringen en vergoedingen wegens invaliditeit en als rechtverkriggende zijn gelijkgesteld met de pensioenen bedoeld bij artikel 29, § 4, 2°, van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen; zij zijn vrijgesteld van directe belastingen en van alle soortgelijke belastingen en mogen niet medegedeld worden voor de berekening van de aanvullende personele belasting.

Art. 37 (vorig art. 38).

Hun leven lang ontvangen degenen die krachtens deze wet wegens invaliditeit zijn gepensionneerd, kosteloos van het Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden alle prothese- en andere toestellen welke hun lichaamsgebrek vereist.

Art. 38 (vorig art. 40).

De briefwisseling aangaande de pensioenaanvragen, gericht aan de Staatscommissarissen, de Dienst der Pensioenen voor oorlogsslachtoffers, de voorzitters en griffiers van de commissies, geschiedt portvrij.

Art. 39 (vorig art. 41).

De Minister tot wiens bevoegdheid de belangen der burgerlijke oorlogsslachtoffers behoren, kan de hem bij deze wet toegekende macht, op zijn verantwoordelijkheid en onder zijn toezicht, overdragen aan een of verschillende ambtenaren die tot zijn ministerie behoren.

Art. 40 (vorig art. 42).

De Hoofdstaatscommissarissen en de Staatscommissarissen belast met de toepassing van de wet van 26 Februari 1947 tot inrichting van het statuut der politieke gevangenen, de wet van 5 Februari 1947 tot inrichting van

l'arrêté-loi du 24 décembre 1946 organisant le statut des résistants civils et des réfractaires, l'arrêté-loi du 24 décembre 1946 organisant le statut des déportés pour le travail obligatoire, la loi du 1er septembre 1948 organisant le statut des résistants par la presse clandestine, et la présente loi, ont la même compétence que celle attribuée par la loi du 19 août 1947 relative à la preuve testimoniale en matière de dommages causés aux personnes, résultant de la guerre de 1940, à tout organisme institué en vue de la constatation, de l'évaluation ou de l'indemnisation de dommages causés aux personnes par suite de la guerre de 1940.

Ils ont, dans l'exercice de leurs fonctions, la qualité d'officier de police judiciaire.

Art. 41 (ancien art. 43).

La présente loi entre en vigueur le premier jour du deuxième trimestre qui suit sa publication au *Moniteur belge*. Il pourra, toutefois, être procédé dès la publication à la révision prévue au deuxième alinéa du § 1 de l'article 35.

CHAPITRE VII.

Dispositions transitoires.

Art. 42 (nouveau).

La dernière phrase de l'article 3 de la loi du 1er juin 1949 accordant une indemnité d'attente sur pension aux invalides civils des deux guerres ainsi qu'aux veuves et orphelins des victimes civiles de la guerre 1940-1945 est remplacée par le texte qui suit, avec effet au 1er juillet 1949 :

Seront déduites de la dite allocation et selon les règles fixées ci-après, les allocations familiales perçues soit en vertu des législations relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés ou aux allocations familiales pour travailleurs indépendants, soit en vertu de la législation relative aux chômeurs involontaires.

Lorsqu'il s'agira des allocations familiales prévues par les articles 50bis et 56bis des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, les déductions sont calculées selon les barèmes légaux successivement en vigueur.

Lorsqu'il s'agira des allocations familiales prévues par les articles 40, 42 et 56 des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés ou par la législation relative aux allocations familiales pour travailleurs indépendants et de celles prévues pour les chômeurs involontaires, les déductions seront faites sur base des allocations accordées à l'enfant bénéficiaire, soit au 1er juillet 1949, soit à la date de l'entrée en jouissance de l'allocation d'orphelin de victime civile si cette entrée en jouissance est postérieure au 1er juillet 1949 et en faisant toutefois application des barèmes légaux successivement en vigueur.

Les déductions restent fixées sur cette base, sauf sur demande des tributaires des allocations familiales justifiant qu'une modification survenue dans la situation des enfants bénéficiaires entraîne une réduction des déductions fixées à l'alinéa qui précède.

Cette réduction est appliquée à dater de la modification intervenue.

het statuut der vreemdelingen-politieke gevangenen, de besluitwet van 24 December 1946 tot inrichting van het statuut der burgerlijke weerstanders en werkweigerars, de besluitwet van 24 December 1946 tot inrichting van het statuut der weggevoerden tot de verplichte tewerkstelling, de wet van 1 September 1948 houdende inrichting van het statuut der weerstanders door de sluikpers, en de tegenwoordige wet, hebben dezelfde bevoegdheid als die welke de wet van 19 Augustus 1947 betreffende het bewijs door getuigen inzake uit de oorlog van 1940 voortspruitende schade aan personen verleent aan elk organisme dat opgericht werd met het oog op de vaststelling, de schatting of de vergoeding van de schade die ten gevolge van de oorlog van 1940 aan de personen werd toegebracht.

In de uitoefening van hun ambt hebben zij de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie.

Art. 41 (vorig art. 43).

Deze wet treedt in werking de eerste dag van het tweede kwartaal volgend op de bekendmaking er van in het *Belgisch Staatsblad*. Tot de in het tweede lid van § 1 van artikel 35 bepaalde herziening zal echter vanaf de bekendmaking kunnen worden overgegaan.

HOOFDSTUK VII.

Overgangsbepalingen.

Art. 42 (nieuw).

De laatste zin van artikel 3 der wet van 1 Juni 1949 tot toekening van een wachtvergoeding op pensioen aan de burgerlijke invaliden van beide oorlogen, alsmede aan de weduwen en wezen der burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945, wordt door de navolgende tekst vervangen met uitwerking op 1 Juli 1949 :

Worden, volgens de hierna bepaalde regels, op deze vergoeding in mindering gebracht, de kindertoelagen ontvangen, hetzij krachtens de wetgeving betreffende de kindertoelagen voor de loonarbeiders of de gezinsvergoedingen voor zelfstandige arbeiders, hetzij krachtens de wetgeving betreffende de onvrijwillige werklozen.

Wanneer het de kindertoelagen betreft, vastgesteld bij de artikelen 50bis en 56bis der samengeordende wetten betreffende de kindertoelagen voor de loonarbeiders, worden de verminderingen berekend naar de achtereenvolgens geldende wettelijke schalen.

Wanneer het de gezinsvergoedingen betreft, vastgesteld bij de artikelen 40, 42 en 56 der samengeordende wetten

Wanneer het de kindertoelagen betreft, vastgesteld betreffende de kindertoelagen voor de loonarbeiders of door de wetgeving betreffende de gezinsvergoedingen voor zelfstandige arbeiders, en die welke vastgesteld werden voor de onvrijwillige werklozen, worden de afhoudingen gedaan op grondslag van de toelagen, die aan het rechthebbende kind werden verleend hetzij op 1 Juli 1949, hetzij op de datum waarop het voor de eerste maal zijn toelag als wees van een oorlogsslachtoffer ontvangt, indien deze ingenottreding valt na 1 Juli 1949, met toepassing evenwel van de achtereenvolgens geldende wettelijke schalen.

De afhoudingen blijven op die grondslag vastgesteld, behalve op aanvraag van de verkrijgers der kindertoelagen, wanneer bewezen wordt dat een wijziging, die zich in de toestand van de rechthebbende kinderen heeft voorgedaan, een vermindering van de in het vorig lid vastgestelde afhoudingen tot gevolg moet hebben.

Die vermindering wordt toegepast van de datum af, waarop de wijziging zich heeft voorgedaan.